

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
“Ужгородський національний університет”
Філологічний факультет
Кафедра української літератури
Наукова бібліотека

*У царині
художнього
слова*

Бібліографічний покажчик праць
Надії Ференц

Ужгород
Видавництво Олександри Гаркуші
2 0 2 1

Біобібліографічний покажчик присвячено життю та творчій діяльності Надії Станіславівни Ференц, кандидата філологічних наук, доцента кафедри української літератури Ужгородського національного університету, критика і літературознавця. У працях Надії Ференц аналізується багатогранний доробок письменників краю – від фундаторів української літератури на Закарпатті до творчості сучасних майстрів художнього слова.

Видання розраховане на широке коло читачів – науковців, літературознавців, краєзнавців, викладачів, студентів, учителів, усіх, кого цікавить літературний процес в Україні та на Закарпатті.

Укладачі:

О. М. Чижмар, *провідний фахівець,
ст. викладач кафедри української літератури
ДВНЗ “Ужгородський національний університет”*;

О. В. Бряник, *провідний бібліограф Наукової бібліотеки
ДВНЗ “Ужгородський національний університет”*;

О. В. Хаван, *бібліограф Наукової бібліотеки
ДВНЗ “Ужгородський національний університет”*

Бібліографічний редактор:

Л. О. Мельник, *завідувач інформаційно-бібліографічного
відділу Наукової бібліотеки
ДВНЗ “Ужгородський національний університет”*

Відповідальна за випуск:

М. М. Медведь, *кандидат філологічних наук, директор
Наукової бібліотеки
ДВНЗ “Ужгородський національний університет”*

*Рекомендовано до друку
Бібліотечною радою Наукової бібліотеки
ДВНЗ “Ужгородський національний університет”
(протокол № 1 від 14.09.2021 року)*

© Укладачі, 2021
© Чижмар О. М., передмова, 2021
© Видавництво Олександри Гаркуші, 2021

Літературознавець, літературний критик, кандидат філологічних наук, доцент Надія Станіславівна Ференц є успішним науковцем, активним дослідником літературного процесу на Закарпатті, членом Національної спілки письменників України. Народилася 20 квітня 1946 року на мальовничій Івано-Франківщині. У 1964 році Надія Ференц закінчила Рогатинську середню школу № 1, після чого приїхала на Закарпаття.

Вступила до Ужгородського державного університету на філологічний факультет, який закінчила в 1969 р., одержавши спеціальність “Філолог. Викладач української мови та літератури”. 1979-го – закінчила річну аспірантуру при кафедрі теорії і зарубіжної літератури. У 1981 році захистила кандидатську дисертацію на тему “Соціальний, етичний і естетичний аспекти теми праці в українській радянській поезії”.

З 1972 до 1987 року Н. С. Ференц працювала на кафедрі теорії і зарубіжної літератури, а після її розформування – з 1988 р. і донині – на кафедрі української літератури. Викладає курси “Вступ до літературознавства”, “Теорія літератури та основи естетики”, “Сучасні методологічні засади літературознавства” та спецдисципліни “Теорія драми. Поетика. Генезис. Типологія”, “Сучасна українська поезія Закарпаття”, “Літературне джерелознавство та евристика”.

Надія Ференц – досвідчений педагог, її лекції високо оцінюють колеги. У 2015 р. в обговоренні відкритої лекції з курсу “Вступ до літературознавства” на тему “Віршування” професор В. В. Барчан, доценти Е. Ю. Балла та О. С. Ігнатюк, ст. викладач В. І. Шетеля відзначили, що лекторка активно і творчо спілкується зі студентською аудиторією, вміло ілюструє теоретичні питання конкретними прикладами, вільно володіє матеріалом тощо, і все це завдяки тому, що вона має величезний досвід науково-педагогічної роботи.

Серед вагомих книг доцента Н. С. Ференц відзначимо підручник “Основи літературознавства” (Київ: Знання, 2011. 431 с.) та навчаль-

ний посібник “Теорія літератури і основи естетики” (Київ: Знання, 2014. 511 с.), які кафедра української літератури рекомендувала до участі в конкурсі підручників та посібників ДВНЗ “Ужгородський національний університет”. Вони були затверджені Міністерством освіти і науки України та відзначені нагородами Ужгородського національного університету.

Ще студенткою Надія Ференц почала публікувати відгуки, рецензії, літературно-критичні огляди про творчість письменників Закарпаття на сторінках університетської газети “Радянський студент”, обласних газет “Закарпатська правда”, “Молодь Закарпаття”. Згодом її рецензії з’являться у “Літературній Україні”, газетах “Новини Закарпаття”, “Срібна земля-фест”, “Трибуна”, “Карпатська Україна”, журналах “Слово і Час”, “Дніпро”, “Жовтень”, “Дзвін”, альманахах творів молодих авторів “Сонячний годинник”, “Калиновий спів”, “Дзвінке джерело”.

Відомий український літературознавець, історик літератури, літературний критик, поет Микола Ільницький у статті “Рецензія в газеті” серед кращих відзначив рецензію Надії Ференц на збірку поезій В. Панченка “Квіти під хмарами” (1972) (“Жовтень”. 1972. № 6. С. 142).

У творчому доробку Надії Ференц – рецензії на книги Василя Вовчка, Василя Густі, Василя Вароді, Василя Ігната, Володимира Матіїва, Христини Керити, Людмили Кудрявської, Юрія Шипа, Петра Мартина, Мар’яни Нейметі; передмови до книг Софії Малильо, Василя Скрипки, Тетяни Чуйко, Юрія Керекеша, Мар’яни Пак-Салай, Людмили Кудрявської; післямови до вибраних творів Василя Вароді, Василя Вовчка, Людмили Кудрявської, Христини Керити; статті про творчість Івана Чендея, Юрія Керекеша, Андрія Патруса-Карпатського, Марка Бараболі, Костя Вагилевича, Івана Ірлявського, Володимира Ладичця, Степана Жупанина, Василя Густі, Володимира Матіїва, Василя Мулеси.

Значним внеском у вивчення літератури Закарпаття є збірники літературно-критичних статей “Поезія і поети Закарпаття” (2003) та “Поетичні горизонти Закарпаття” (2006). У книзі “Поезія і поети Закарпаття” є розділ “Перша книжка”, яку складають рецензії на перші збірки молодих поетів, зокрема: “Дискос горизонту” Марії Маерчик, “Уроки трави” Михайла Ряшка, “Народження проліска” Мар’яни Нейметі, “Клёны память хранят” Асі Рудницької, “Ритми” Василя Бахна, “Гірське джерельце” Марини Михтонюк.

Надія Станіславівна завжди приділяла велику увагу роботі з літераторами-початківцями, зокрема зі своїми студентами, які виявляли творчі здібності. Упродовж кількох років вона вела рубрику “Пегасове перо” в університетській газеті “Погляд”, де представляла творчість поетів-початківців (студентів філологічного факультету українського відділення), часто запрошувала письменників Закарпаття до своїх студентів на творчі зустрічі. Неодноразово була головою та членом журі II обласного етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії (секції “Літературна творчість”, “Українська література”).

Один із розділів літературно-критичних статей “Поетичні горизонти Закарпаття” склали нариси про творчість Василя Гренджі-Донського, Зореслава, Юлія Боршоша-Кум’ятського, Івана Ірлявського, Івана Колоса, Андрія Патруса-Карпатського, Марка Бараболі, Костя Вагилевича. У розділ “Поетичні силуети” цієї ж книги увійшло 19 статей, у кожній – основні віхи життя і творчості митців Закарпаття, аналіз етапних збірок, починаючи з “Гірської квітки” Марійки Підгірянки і закінчуючи творами поета-політ’язня Василя Скрипки. Тут вміщено й творчі портрети Миколи Рішка, Петра Скунца, Володимира Ладичця, Василя Вовчка, Василя Вароді, Степана Жупанина, Василя Ігната, Володимира Матіїва, Юрія Керекеша, Василя Густі, Христини Керити, Людмили Кудрявської, Казіміра Гурницького, Тетяни Ліхтей, Василя Кухти, Софії Малильо, Марії Головач.

Поезію Закарпаття у статтях Надія Ференц розглядає переважно під кутом зору національної ідеї, яку відстоювали і за яку страждали такі поети, як Василь Гренджа-Донський, Зореслав, Андрій Патрус-Карпатський, Микола Рішко, Софія Малильо, Василь Скрипка, Петро Скунець, котрі не могли змиритися з тими соціально-політичними обставинами, в яких література вважається “коліщатком і гвинтиком загальнопролетарської справи”.

У 2014 році Надія Ференц опублікувала літературно-критичний нарис “Художній світ Христини Керити”. Це взагалі перше концептуальне дослідження поезики лірики. Воно відзначається глибоким проникненням у таїни художнього світу обдарованої авторки, сумлінним й ґрунтовним аналізом її творів. Книга стала помітним внеском як у крайову літературну критику, так і критику загальнонаціональну.

2017 року побачила світ монографія “Судьбу переплавляє в строчки. Мир слова Людмили Кудрявской”. У цьому фундаментальному дослідженні цікаво розкрито природу творчого мислення поетеси.

Надія Ференц зарекомендувала себе як упорядник трьох книг, присвячених Юрію Балезі: “Особистість у вимірі часу (Ужгород: Гражда, 2017. 744 с.)”, “Епістолярій Юрія Балєги” (Ужгород: Гражда, 2018. 272 с.); “Література Закарпаття у рецепції Юрія Балєги”: [статті, рецензії, літературно-критичні огляди, передмови і післямови] (Ужгород: Гражда, 2021. 704 с.).

Упродовж кількох десятиліть, з перших років роботи в університеті, Надія Ференц не тільки послідовно досліджує літературу Закарпаття, а й активно презентує свої доповіді на наукових (вузівських, всеукраїнських, міжнародних) конференціях.

Надія Станіславівна Ференц – лауреат Всеукраїнської премії імені Зореслава за збірники літературно-критичних праць “Поезія і поети Закарпаття. Літературно-критичні статті”. (Ужгород: Мистецька лінія, 2003. 272 с.) і “Поетичні горизонти Закарпаття. Літературно-критичні статті” (Ужгород: Мистецька лінія, 2006. 416 с.). За літературно-критичний нарис “Художній світ Христини Керити” (Ужгород: Поліграфцентр “Ліра”, 2014. 97 с.) відзначена обласною премією імені Федора Потушняка в номінації “Літературна критика і літературознавство”. Аналізуючи велику кількість ґрунтовних наукових праць Н. С. Ференц, можемо стверджувати, що Надія Станіславівна – талановита дослідниця сучасного літературного процесу. Вона посідає особливе місце в літературі Закарпаття та України.

Надію Станіславівну поважають за добросовісну працю, пунктуальність, обов’язковість, вміння доводити свою справу до кінця, а також за творчий підхід до всього – як до лекційної роботи, взаємодії зі студентами, так і до власних наукових досліджень. Знає її не лише університет, а і широка громадськість – завдяки її хисту оратора і талановитого популяризатора української книги.

В інтерв’ю Юлії Зейкан про літературну критику Н. С. Ференц сказала: “Літературний критик не є ворогом письменника, не повинен бути його слугою. Він, якщо хочете, – партнер поета: слуга мистецтва. Справжній критик – це людина, яка турбується про талант, сприяє його

розвитку, бо бачить перспективні тенденції у творчості. Будучи доброзичливим, критик повинен бути принциповим”. Цим щирим словам відповідає й сама Надія Станіславівна Ференц.

Ольга Чижмар,
провідний фахівець,
ст. викладач кафедри української літератури

ВІД УКЛАДАЧІВ

Біобібліографічний покажчик присвячено Надії Станіславівні Ференц, знаній дослідниці літературного процесу в краї, доценту Ужгородського національного університету, авторці численних публікацій. Видання продовжує бібліотечну серію “Вчені Ужгородського університету”. Укладачі представили широкому загалу читачів науковий доробок вченої за період з 1965 до квітня 2021 року та літературу про її життя, наукову, педагогічну та громадську діяльність.

Літературознавча діяльність Надії Ференц відзначена обласною літературною премією ім. Федора Потушняка та Всеукраїнською премією ім. Зореслава.

Відкриває бібліографічне видання передмова Ольги Чижмар “Надія Ференц як літературознавець і критик” про життя і наукову діяльність Н. С. Ференц.

Бібліографічні матеріали систематизовані у восьми розділах:

I. Окремі видання.

1. Підручники. Навчальні та навчально-методичні посібники.

2. Наукові видання. Монографії. Збірники літературно-критичних статей.

II. Літературознавчі статті, передмови, рецензії у наукових збірниках, матеріалах конференцій, тезах доповідей, наукових та літературно-художніх періодичних виданнях.

III. Публікації в пресі, газетах Ужгородського університету. Інтерв'ю.

IV. Надія Ференц як укладач, упорядник, редактор, член редколегії.

V. Література про життя та наукову діяльність.

VI. Бібліографічні та довідкові матеріали.

VII. Життя у служінні науці, освіті та літературі: окремі матеріали до біографії та творчості Н. С. Ференц.

Сьомий розділ видання охоплює додаткові матеріали, що повніше окреслюють особистість дослідниці, її наукову та культурно-освітню діяльність.

Окремо подано фрагменти книжок із бібліотеки Н. С. Ференц з автографами громадських діячів, науковців та письменників Закарпаття.

У бібліографічному виданні зафіксовано 485 навчальних, наукових та науково-популярних праць вченої, частково анотованих. Описи праць розташовано в хронологічному порядку, з виділенням років видання, а в межах кожного року – в алфавітному порядку. Усі матеріали переглянуто *de visu*.

Науково-пошуковий апарат біобібліографії містить іменний покажчик, покажчик використаних періодичних видань, список основних скорочень, фотоархів та обкладинки окремих видань дослідниці.

При підготовці покажчика укладачі опрацювали книжкові фонди Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету, каталоги та картотеки праць науковців Ужгородського університету, видання університету (збірники наукових праць, матеріали конференцій, наукові записки, тези доповідей та повідомлень тощо), електронну базу даних праць вчених Ужгородського національного університету, матеріали університетської преси (газети “Радянський студент”, Ужгородський університет”, “Погляд”), поточні бібліографічні покажчики з краєзнавства, матеріали з особистої бібліотеки та архіву дослідниці.

Для зручності користувача на статті, опубліковані в наукових збірниках Ужгородського університету, даються посилання на університетський репозитарій, за допомогою якого можна отримати повний текст публікації.

Бібліографічний опис та скорочення слів у бібліографічних описах здійснено за чинними в Україні державними стандартами (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 “Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання”, ДСТУ 3582:2013 “Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила”).

Бібліографічне видання буде корисним науковцям, літературознавцям, краєзнавцям, студентам, вчителям, бібліотечним працівникам, усім, хто цікавиться загальноукраїнським літературним процесом, зокрема літературою рідного краю.

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ ТА ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАДІЇ ФЕРЕНЦ

20 квітня 1946 Народилася в м. Рогатин Івано-Франківської області.

1953–1964 Навчається в Рогатинській середній школі.

1964 Вступає до Ужгородського державного університету.

1969 Закінчує українське відділення філологічного факультету Ужгородського державного університету за спеціальністю “Філолог. Викладач української мови та літератури”.

1970–1971 Працює організатором позакласної та позашкільної роботи Волосняківської середньої школи Великоберезнянського району; методистом бюро пропаганди Закарпатської обласної організації Українського товариства охорони пам’ятників історії та культури.

1972–1987 Н. С. Ференц працює на кафедрі теорії і зарубіжної літератури Ужгородського державного університету.

1979 Закінчує річну аспірантуру при кафедрі теорії і зарубіжної літератури.

1981 Захищає кандидатську дисертацію.

З **1988** року і донині працює на кафедрі української літератури Ужгородського національного університету.

2003 Вийшов друком перший збірник літературно-критичних статей Надії Ференц “Поезія і поети Закарпаття” (Ужгород: Мистецька лінія, 2003. 271 с.).

2006 Побачило світ літературознавче видання “Поетичні горизонти Закарпаття” (Ужгород: Мистецька лінія, 2006. 416 с.).

2011 Надруковано видання “Основи літературознавства : підручник” (Київ: Знання, 2011. 431 с.). – (Серія “Вища освіта XXI століття”). – Затверджено Міністерством освіти і науки України (лист № 1/11-11253 від 9 груд. 2010 р.).

2011 Н. С. Ференц стає лауреаткою Всеукраїнської літературної премії імені Зореслава за збірники літературно-критичних праць про літературу Закарпаття.

2014 Вийшов друком навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти “Теорія літератури і основи естетики (Київ: Знання, 2014. 511 с.). – (Серія “Вища освіта XXI століття”). – Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист № 1/11-14420 від 20 вересня 2013 р.).

2015 За літературно-критичний нарис “Художній світ Христини Керити” (Ужгород: Ліра, 2014. 97 с.) нагороджена обласною премією імені Федора Потушняка (в номінації “Літературна критика і літературознавство”).

2017 Побачила світ монографія “Судьбу переплавляє в строчки. Мир слова Людмили Кудрявской” (Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. 200 с.).

2019 Виходить друком навчально-методичний посібник для студентів українського відділення філологічного факультету “Основи літературознавства” (Ужгород: Інватор, 2019. 130 с.).

2020 Прийнята в Національну спілку письменників України.

2020–2021 Виходить друком серія навчально-методичних посібників з літературознавства для студентів філологічного факультету Ужгородського національного університету.

2017–2021 В упорядкуванні Надії Ференц світ побачили видання, присвячені відомому українському літературознавцю, літературному критику, кандидату філологічних наук Юрію Балезі: “Особистість у вимірі часу (Ужгород: Гражда, 2017. 744 с.); “Епістолярій Юрія Балєги” (Ужгород: Гражда, 2018. 272 с.); “Література Закарпаття в реценції Юрія Балєги: [статті, рецензії, літературно-критичні огляди, передмови і післямови]” (Ужгород: Гражда, 2021. 704 с.).

I. ОКРЕМІ ВИДАННЯ

1. Підручники. Навчальні та навчально-методичні посібники

1. **Тема соціалістичної праці в поезії Закарпаття** (матеріал на допомогу лектору) / Н. С. Ференц ; Закарпат. обл. орг. т-ва “Знання”, Наук.-метод. рада по пропаганді літ. і мистецтва. – Ужгород : Знання, 1988. – 29 с.

2. **Вступ до літературознавства** : [матеріали до курсу] / Н. Ференц. – Ужгород : [б. в.], 2001. – 352 с. – Бібліогр.: с. 345–348 (64 назви).

3. **Методичні рекомендації до практичних занять з курсу “Вступ до літературознавства”** для студентів філол. ф-ту / Н. Ференц ; відп. за вип. В. В. Барчан ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т, Філол. ф-т, Каф. укр. літ. – Ужгород, 2002. – 39 с.

4. **Основи літературознавства** : [навч. посіб.] / Н. С. Ференц. – Ужгород : Гражда, 2009. – 424 с. – Бібліогр.: с. 418–420.

5. **Теорія літератури і основи естетики**. Методичний посібник (для студентів укр. від-ня філол. ф-ту та ф-ту романо-герман. філол.) / Н. Ференц. – Ужгород : Говерла, 2010. – 23 с.

6. **Основи літературознавства** : підручник / Н. С. Ференц. – Київ : Знання, 2011. – 431 с. – Бібліогр.: с. 395–398 (79 назв) та в підряд. прим. – (Серія “Вища освіта ХХІ століття”). – Затверджено М-вом освіти і науки України (лист № 1/11-11253 від 9 груд. 2010 р.).

Зі змісту : **Розділ 1. Літературознавство як наука**. 1.1. Основні й допоміжні літературознавчі дисципліни. 1.2. Літературознавство та інші наукові дисципліни. **Розділ 2. Історія розвитку теоретико-літературної думки**. 2.1. Літературознавство періоду античності. 2.2. Літературознавство в епоху середньовіччя. 2.3. Теоретико-літературна думка епохи Відродження. 2.4. Теоретико-літературна думка в епоху бароко. 2.5. Літературно-критична думка в епоху класицизму. 2.6. Літературознавство епохи Просвітництва. 2.7. Літературознавство періоду німецького класичного ідеалізму. **Розділ 3. Основні напрями зарубіжного літературознавства ХІХ–ХХ століть**. 3.1. Міфологічна школа. 3.2. Біографічний метод. 3.3. Культурно-історична школа. 3.4. Компаративізм. 3.5. Інтуїтивізм. 3.6. Фройдизм. 3.7. Структуралізм. 3.8. Екзистенціалізм. **Розділ 4. Новітні напрями і течії в літературознавстві**. 4.1. Постструктуралізм. 4.2. Деконструктивізм. 4.3. Фемінізм. 4.4. Рецептивна естетика. 4.5. Постколоніальна критика. **Розділ 5. Історія українського літературознавства**. 5.1. Зароджен-

ня та розвиток українського літературознавства (ХІ–ХХІІІ ст.). 5.2. Українське літературознавство в перші десятиріччя ХІХ століття. 5.3. Розвиток українського літературознавства в середині ХІХ століття. 5.4. Українське літературознавство в останні десятиліття ХІХ століття. 5.5. Українське літературознавство ХХ століття: здобутки і втрати. **Розділ 6. Художня література як вид мистецтва**. 6.1. Естетична функція художньої літератури. 6.2. Прекрасне в житті та мистецтві. 6.3. Естетичний ідеал. 6.4. Види мистецтва, їх класифікація. 6.5. Особливості художнього пізнання. 6.6. Предмет і специфіка художньої літератури. **Розділ 7. Художній образ і проблема типового**. 7.1. Визначення художнього образу. 7.2. Особливості образу. 7.3. Творча робота письменника. 7.4. Характер. Проблема типового. 7.5. Види художніх образів. 7.6. Свобода творчості і детермінізм. **Розділ 8. Поетика художнього твору**. 8.1. Зміст і форма. 8.2. Композиція і сюжет. 8.3. Художня мова. **Розділ 9. Віршування**. 9.1. Мова вірша і мова прози. 9.2. Ритм. 9.3. Рима і її різновиди. 9.4. Види римування. 9.5. Системи віршування. 9.6. Строфіка. **Розділ 10. Художня література як система**. 10.1. Поняття про рід, вид, жанр. 10.2. Особливості епосу, види епічних творів. 10.3. Лірика, особливості, види, жанри. 10.4. Особливості драми, види і жанри. 10.5. Суміжні змістоформи. **Розділ 11. Літературний процес**. 11.1. Поняття про літературний процес. 11.2. Спадкоємність. 11.3. Літературні взаємодії і взаємовпливи. 11.4. Літературна традиція і новаторство. **Розділ 12. Проблеми типологізації літературних творів**. 12.1. Творчість письменника. 12.2. Стель. 12.3. Літературна школа. 12.4. Літературна група. 12.5. Літературна течія. **12.6. Художній метод**. Розділ 13. Літературний напрям. 13.1. Бароко. 13.2. Класицизм. 13.3. Сентименталізм. 13.4. Романтизм. 13.5. Реалізм. 13.6. Натуралізм. 13.7. Модернізм і його стильові течії. 13.7.1. Символізм. 13.7.2. Акмеїзм. 13.7.3. Імпресіонізм. 13.7.4. Неоромантизм. 13.7.5. Неореалізм. 13.8. Авангардизм і його стильові течії. 13.8.1. Футуризм. 13.8.2. Експресіонізм. 13.8.3. Дадаїзм. 13.8.4. Сюрреалізм. 13.8.5. Абстракціонізм. 13.9. Соціалістичний реалізм. 13.10. Постмодернізм.

7. **Методичні рекомендації до практичних занять з курсу “Вступ до літературознавства”** (для студентів укр. від-ня філол. ф-ту) / Н. Ференц ; В. В. Барчан ; ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород : Ліра, 2012. – 44 с.

8. **Теорія літератури і основи естетики** : навч. посіб. / Н. С. Ференц. – Київ : Знання, 2014. – 511 с. – (Серія “Вища освіта ХХІ століття”). – Бібліогр.: с. 480–483 (92 назви). – Рекомендовано М-вом освіти і науки України (лист № 1/11-14420 від 20 вересня 2013 р.).

Зі змісту : Розділ 1. Теорія літератури як наука. 1.1. Предмет теорії літератури як науки. 1.2. Теорія літератури в системі основних і допоміжних літературознавчих дисциплін. **Розділ 2. Історія розвитку літературознавчої думки.** 2.1. Естетика і літературознавство періоду античності. 2.2. Естетична думка епохи середньовіччя. 2.3. Естетика і літературознавство епохи Відродження. 2.4. Літературознавство й естетика в епоху бароко. 2.5. Естетика класицизму. 2.6. Естетика і літературознавство епохи Просвітництва. 2.7. Естетика і теорія літератури періоду німецького класичного ідеалізму. **Розділ 3. Основні напрями зарубіжного літературознавства XIX–XX століть.** 3.1. Міфологічна школа. 3.2. Біографічний метод. 3.3. Культурно-історична школа. 3.4. Компаративізм. 3.5. Інтуїтивізм. 3.6. “Філософія життя”. 3.7. Фройдизм. 3.8. Феноменологія. 3.9. Структуралізм. 3.10. Екзистенціалізм. 3.11. “Нова критика”. **Розділ 4. Новітні напрями і течії у літературознавстві.** 4.1. Постструктуралізм. 4.2. Деконструктивізм. 4.3. Фемінізм. 4.4. Рецептивна естетика. 4.5. Наратологія. 4.6. Постколоніальна критика. 4.7. Екокритика. **Розділ 5. З історії українського літературознавства.** 5.1. Зародження та розвиток українського літературознавства (XI–XVIII століття). 5.2. Українське літературознавство в перші десятиріччя XIX століття. 5.3. Розвиток українського літературознавства в середині XIX століття. 5.4. Українське літературознавство в останні десятиліття XIX століття. 5.5. Українське літературознавство XX століття: здобутки і втрати. **Розділ 6. Художня література як вид мистецтва.** 6.1. Поліфункціональність художньої літератури. 6.2. Прекрасне в житті та мистецтві. 6.3. Естетичний ідеал. 6.4. Піднесене. 6.5. Трагічне. 6.6. Комічне. 6.7. Потворне і низьке. 6.8. Види мистецтва, їх класифікація. 6.9. Обливість художнього пізнання. 6.10. Предмет і специфіка художньої літератури. **Розділ 7. Художній образ і знак.** 7.1. Особливості художнього образу. 7.2. Творчий процес. 7.3. Характер. Проблема типового. 7.4. Види художніх образів. 7.5. Знак і його види. 7.6. Свобода творчості і детермінізм. **Розділ 8. Проблеми змісту і форми в літературі.** 8.1. Єдність форми і змісту в літературі. 8.2. Структура і елементи змістової організації художнього твору. 8.3. Формальні чинники художнього змісту. 8.4. Форми вираження і форми розвитку літератури. 8.5. Художній твір і текст. **Розділ 9. Автор і читач.** 9.1. Автор твору. 9.2. Типи вираження образу автора. 9.3. “Концепція смерті автора”. 9.4. Читач і читання. 9.5. Категорії читача. 9.6. Читання як гра. **Розділ 10. Генерика і генеалогія літератури.** 10.1. Теорія літературних родів. 10.2. Теорія жанру. 10.3. Епос, види і жанри. 10.4. Лірика, види і жанри. 10.5. Дра-

ма, види і жанри. 10.6. Міжродові жанрові утворення. **Розділ 11. Літературний процес.** 11.1. Поняття про літературний процес. 11.2. Спадкоємність. 11.3. Літературні взаємодії і взаємовпливи. 11.4. Традиції і новаторство. **Розділ 12. Проблеми типологізації літературних творів.** 12.1. Творчість письменника. 12.2. Стиль. 12.3. Літературна школа. 12.4. Літературна група. 12.5. Літературна течія. 12.6. Художній метод. **Розділ 13. Літературні напрями.** 13.1. Бароко. 13.2. Класицизм. 13.3. Сентименталізм. 13.4. Романтизм. 13.5. Реалізм. 13.6. Натуралізм. 13.7. Модернізм і його стильові течії. 13.8. Соціалістичний реалізм. 13.9. Постмодернізм. Термінологічний показчик. Іменний показчик.

9. Основи літературознавства : навч.-метод. посіб. (для студентів укр. від-ня філол. ф-ту) / Н. С. Ференц, О. М. Чижмар ; відп. за вип. В. В. Барчан ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”, Філол. ф-т, Каф. укр. літ. – Ужгород : Інвазор, 2019. – 130 с.

10. Основи літературознавства : навч.-метод. посіб. (для студентів укр. від-ня філол. ф-ту) / Н. С. Ференц, О. М. Чижмар ; відп. за вип. В. В. Барчан ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”, Філол. ф-т, Каф. укр. літ. – Вид. 2-ге, випр. і допов. – Ужгород : Говерла, 2020. – 132 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/36166>

11. Теорія літератури та основи естетики : навч.-метод. посіб. (для студентів укр. від-ня філол. ф-ту) / Н. С. Ференц ; упоряд. О. М. Чижмар, відп. за вип. В. В. Барчан ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”, Філол. ф-т, Каф. укр. літ. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2021. – 104 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/36165>

12. Сучасні методологічні засади літературознавства : навч.-метод. посіб. : (для студентів філол. ф-ту) / Н. Ференц ; упоряд. О. М. Чижмар ; відп. за вип. В. В. Барчан ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”, Філол. ф-т, Каф. укр. літ. – Ужгород : Гражда, 2021. – 140 с. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/37051>

Зі змісту : Мета і завдання навчальної дисципліни. Програма навчальної дисципліни “Сучасні методологічні засади літературознавства”. Тематичний план лекцій. Тематичний план практичних занять. Самостійна робота. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за шкалою ECTS та національною шкалою. Методологія як теорія методів аналізу художнього тексту. Наукові методи і школи: Філологічний метод; Міфологічна школа; Біографічний метод; Культурно-історичний метод; Компаративізм; Соціологічний напрям; Психологічна

школа; Психоаналіз; Феноменологія; Структуралізм; Нова критика; Екзистенціалізм; Герменевтика; Рецептивна естетика; Фемінізм; Пост-колоніальна критика. Автор і читач. Література до курсу.

2. Наукові видання. Монографії. Збірники літературно-критичних статей

13. Социальный, этический и эстетический аспекты темы труда в украинской советской поэзии : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. филол. наук / Н. С. Ференц ; Ин-т литературы им. Т. Г. Шевченка АН УССР. – Київ, 1981. – 25 с.

14. Поезія і поети Закарпаття: літературно-критичні статті / Н. С. Ференц. ; худож. оформл. Надії Пономаренко. – Ужгород : Мистецька лінія, 2003. – 271 с.

Зміст : *Силою поетичного слова*. “І в глорії сонць...” : [державницькі змагання та ідея соборності в творчості письменників Закарпаття]. – С. 6–16 ; “Та мій народ навколішки не впаде...” . – С. 16–23 ; “Встаньмо, карпатські браття...” . – С. 23–29 ; “Бо свої то за горами – не чужі...” . – С. 29–38. *Лицарі Карпатської України* : “Вогонь патріотизму усім – усюди розсівав” : [В. Гренджа-Донський]. – С. 40–49 ; В. Гренджа-Донський як редактор журналу “Наша земля”. – С. 49–56 ; В. Гренджа-Донський про мову закарпатців. – С. 56–62 ; Пласт у житті і творчості В. Гренджа-Донського. – С. 62–67 ; Будівничий і поет Карпатської України : [В. Гренджа-Донський]. – С. 67–75 ; Поетичний храм Зореслава. – С. 75–88 ; *Поетичні силуети*. Змагався з грозами : [А. Патрус-Карпатський]. – С. 90–102 ; Жага любові і краси : [Марійка Підгірянкa]. – С. 102–107 ; Непогасний цвіт любові : [Микола Рішко]. – С. 107–110 ; “Моя Вкраїна в мене у крові”. – С. 110–115 ; Поетичний світ Василя Вовчка. – С. 116–128 ; Вогонь любові і творення : [Василь Вароді]. – С. 128–135 ; Він муки слова звідав : [Василь Ігнат]. – С. 135–142 ; “Не остудить вогонь, серця!” : [Володимир Магіїв]. – С. 142–145 ; В полоні поетичного слова : [Юрій Керекеш]. – С. 146–148 ; Це ще не справжня осінь : [Василь Густі]. – С. 148–160 ; “Щаслива я, Карпати, бо ви є” : [Христина Керита]. – С. 161–175 ; “В моих стихах меня, как неба, много” : [Людмила Кудрявська]. – С. 175–188 ; Засвічуючи зорі барвінкові... : [Степан Жупанин]. – С. 188–192 ; Творчості дива осяйні : [Казімір Гурницький]. – С. 192–199 ; Все починається з любові : [Тетяна Кобаль]. – С. 199–206 ;

Гармонія радості й печалі : [Марія Головач]. – С. 206–211 ; Голос зболеного серця : [Софія Малильо]. – С. 211–215 ; Яблука з-під снігу : [Василь Скрипка]. – С. 215–218 ; Коли в серці живе доброта : [Софія Сорока]. – С. 219–222. *Перша книжка*. “Строкаті думи в слово не вбереш” : [Марія Маєрчик]. – С. 224–228 ; Відчути серцем пульс доби : [Михайло Ряшко]. – С. 229–233 ; Три дебюти : [Мар’яна Нейметі, Ася Рудницька, Василь Бахно]. – С. 233–243 ; Подих “гірського джерельця” : [Марина Михтонюк]. – С. 244–246 ; Поезії свічка незгасна : [Тетяна Чуйко]. – С. 246–248. *З минулого*. Поема Василя Пачовського “Князь Лаборець” : історія і легенда. – С. 250–256. Бібліографічний покажчик. – С. 257–268.

15. Поетичні горизонти Закарпаття: літературно-критичні статті / Надія Ференц ; худож. оформл. Надії Пономаренко. – Ужгород : Мистецька лінія, 2006. – 416 с.

Зміст : *Голос доби*. Духовний простір лірики Закарпаття першої половини ХХ століття. – С. 4–36 ; “І в глорії сонць...” : [тема утвердження української державності в творчості письменників Закарпаття]. – С. 37–48 ; “Та мій народ навколішки не впаде...” . – С. 48–54 ; “Встаньмо, карпатські браття...” . – С. 54–61 ; “Бо свої то за горами – не чужі...” . – С. 61–70 ; *Лицарі Карпатської України* : [Творчість В. Гренджа-Донського : с. 72–116] ; Поетичний храм Зореслава. – С. 116–131 ; Поет і журби, і ласки : [Юлій Боршош-Кум’ятський]. – С. 131–169 ; “Неспокійних я буднів поет” : [Іван Ірлявський]. – С. 169–184 ; Поезія молодих розсміяних днів : [Іван Колос]. – С. 184–194 ; Змагався з грозами : [Андрій Патрус-Карпатський]. – С. 194–207 ; Їдке перо Марка Бараболі. – С. 207–216 ; З вірою в Україну непоборну : [Кость Вагилевич]. – С. 216–228. *Поетичні силуети*. Жага любові і краси : [Марійка Підгірянкa]. – С. 230–235 ; Непогасний цвіт любові : [Микола Рішко]. – С. 235–238 ; Моя Вкраїна в мене у крові : [Петро Скунець]. – С. 238–244 ; Він був землі своєї вірним сином : [Володимир Ладижець]. – С. 244–267 ; Художній світ Василя Вовчка. – С. 267–280 ; Вогонь любові і творення : [Василь Вароді]. – С. 280–288 ; Засвічуючи зорі барвінкові... : [Степан Жупанин]. – С. 288–292 ; Він муки слова звідав : [Василь Ігнат]. – С. 293–300 ; “Не остудить вогонь, серця!” : [Володимир Магіїв]. – С. 300–304 ; В полоні поетичного слова : [Юрій Керекеш]. – С. 304–307 ; “Це ще не справжня осінь” : [Василь Густі]. – С. 307–320 ; “В зеленім царстві сосен і ялин” : [Христина Керита]. – С. 320–336 ; Магія слова : [Людмила Кудрявська]. – С. 336–364 ; Творчості дива осяйні : [Казімір Гурницький]. – С. 364–371 ; Вічна сила любові : [Тетяна Кобаль]. – С. 371–380 ; Гуцульський дивосвіт : [Василь Кухта]. – С. 380–400 ; Гармонія радості й печалі : [Марія Головач]. – С. 400–405 ; Голос зболеного

серця : [Софія Малильо]. – С. 405–410 ; Яблука з- під снігу : [Василь Скрипка]. – С. 410–413.

16. Художній світ Христини Керити: Літературно-критичний нарис / Надія Ференц. – Ужгород : Ліра, 2014. – 144 с. : іл. – Бібліогр.: с. 91–97.

Зміст : “Я в березні народжена...” ; “В природи тихій сповідальні” ; “Такі часи, що вже не до поезики” ; “Постіймо трохи на краєчку казки” ; “Било сонце тугими крильми в голубу задивованість днини” ; “Життя минає швидко, як цунами” ; “Я вічна у любові, не житті” ; “Губами спомин пам’яті торкнеться” ; “Такий навколо розлад і полом...” ; “Душа прозріє, дзвінка, мов кришталь” ; У світі дитинства ; Бібліографія : Твори. Окремі публікації ; 3 вибраних поезій Христини Керити ; Фотоархів.

17. Судьбу переплавляє в строчки. Мир слова Людмили Кудрявской : монографія / Надежда Ференц. – Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2017. – 200 с. : іл. – Бібліогр.: с. 191–193 (49 назв) та в підряд. прим.

Зміст : В океане літератури. Предисловіе ; “Неповторима каждая душа...” ; “Любовь, моё негаснущее небо...” ; “ Сквозь узкое горло песочных часов...” ; “Душа с природой на одной волне...” ; “Лишь бы звало творчество в полёт” ; “Бесконечность, символ музыки и света...” ; “За юмор в стране беспокоюсь я...” ; “Детство катится медленно-медленно” ; Поэтическая судьба состоялась. Послесловіе. Библиография отдельных изданий Людмилы Кудрявской.

II. ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ СТАТТІ, ПЕРЕДМОВИ, РЕЦЕНЗІЇ У НАУКОВИХ ЗБІРНИКАХ, МАТЕРІАЛАХ КОНФЕРЕНЦІЙ, ТЕЗАХ ДОПОВІДЕЙ, НАУКОВИХ І ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАННЯХ

1965

18. Художня деталь у романі М. Томчания “Жменяки” // Тези доповідей та повідомлення до XVIII студентської наукової конференції УжДУ (Ужгород, травень, 1965). Серія філологічна / редкол. : О. С. Мейсарош, Г. І. Пономарьов, А. М. Рот, Г. С. Токар (відп. ред.), К. Л. Тронь. – Ужгород : [б. в.], 1965. – С. 17–21.

1973

19. Голоси народних піснярів / Надія Ференц, Юлія Зейкан // Жовтень. – 1974. – № 7. – С. 151–154. – Рец. на кн. : Яворова сопілка. – Ужгород : Карпати, 1973.

1976

20. Славити руки трудівничі: (тема праці в поезії молодих) // Сонячний годинник: творчість молодих ; ред.-упоряд. О. М. Коробко. – Ужгород : Карпати, 1976. – С. 148–151.

1977

21. Людмила Кудрявская. “Сто тысяч встреч” // Дніпро. – 1977. – № 3. – С. 159. – Рец. на кн. : Кудрявская, Л. Сто тысяч встреч / Людмила Кудрявская. – Ужгород : Карпати, 1976. – 124 с.

22. Петро Мартин. “Весняний засів” // Дніпро. – 1977. – № 4. – С. 159. – Рец. на кн. : Мартин, П. Весняний засів / Петро Мартин. – Ужгород : Карпати, 1977. – 95 с.

23. Тема соціалістичної праці в сучасній українській поезії / Н. Ференц // Шістдесятиріччя Великого Жовтня і закономірності літературного процесу періоду розвинутого соціалізму : матеріали доп. респ. наук. конф. / [редкол. : К. П. Фролова (відп. ред.), Ф. М. Білецький, Н. І. Заверталюк (ред.), Л. С. Каніболонька (секретар)]. – Дніпропетровськ, 1977. – С. 23–25.

24. Чисті береги поезії // Жовтень. – 1977. – № 10. – С. 142–143. – Рец. на кн. : Кубик, М. Два крила / Микола Кубик. – Ужгород : Карпати, 1976.

1978

25. Проблематика і образи в творчості молодих // Калиновий спів: творчість молодих / [редкол. : В. Ю. Вовчок, В. Г. Демченко, П. К. Добрянський та ін., упоряд. П. М. Скунець]. – Ужгород : Карпати, 1978. – С. 161–164.

1979

26. Перший перон / Н. Ференц // Жовтень. – 1979. – № 8. – С. 152–154. – Рец. на кн. : Густі, В. Перон : поезії ; ред. В. Т. Дзьоба / Василь Густі. – Ужгород : Карпати, 1977. – 72 с.

27. Тема соціалістичної праці в українській поезії 20–30-х років ХХ століття // Дукля. – 1979. – № 8. – С. 51–57.

28. Тема соціалістичної праці в українській радянській поезії післявоєнного періоду : (матеріали на допомогу лектору) / відп. за вип. В. Береславський ; Закарпат. обл. орг. т-ва “Знання” ; Наук.-метод. рада з пропаганди літ. і мистецтва. – Ужгород : [б. в.], 1979. – 29 с.

1980

29. Героїка соціалістичної праці в сучасній українській поезії / Н. Ференц // “Науковий пошук молодих – Вітчизні!” : тези доп. наук.-практ. конф. молодих вчених і спеціалістів Закарпат. обл., присвяч. 110-річчю від дня народж. В. І. Леніна / [редкол. : В. І. Худанич (голова редкол.), В. І. Лендєл, Л. Й. Токарева, П. П. Чучка та ін.] ; Закарпат. обл. ком. ЛКСМ України, Ужгор. держ. ун-т [та ін.]. – Ужгород : Патент, 1980. – С. 54–55.

1981

30. Заспів весняний // Жовтень. – 1981. – № 11. – С. 141–142. – Рец. на кн. : Петровцій, І. Знак весни : поезії / І. Петровцій. – Ужгород : Карпати, 1979. – 96 с.

1982

31. Fáradhatatlan harcok = Невтомний боєць : [про П. Воронька] // Kalendárium’83. – Uzshorod : Kárpáti Kiado, 1982. – 127. old. – Текст угор. мовою.

1983

32. Священне почуття Батьківщини : [в поезії молодих авторів] // Дзвінке джерело: творчість молодих / [редкол. : В. Ю. Вовчок, В. Г. Демченко, П. К. Добрянський та ін.] ; упоряд. В. П. Густі. – Ужгород : Карпати, 1983. – С. 96–99.

33. Az életsúrójében = На бистрині життя : [про М. Бажана] // Kalendárium’84. – Uzshorod : Kárpáti Kiado, 1983. – 85.old. – Текст угор. мовою.

1984

34. Мелодія проліскового заспіву // Жовтень. – 1984. – № 2. – С. 123–124. – Рец. на кн. : Нейметі, М. Народження проліска : поезії / Мар’яна Нейметі. – Ужгород : Карпати, 1984. – 48 с.

35. Egyszerűség és érzelmi telítettség = Різнобарвність і емоційна наповненість: до 50-річчя з дня народження В. Симоненка // Kalendárium’85. – Uzshorod : Kárpáti Kiado, 1984. – 22.old. – Текст угор. мовою.

1985

36. A költői szó erejével = Силою поетичного слова : [творчість поетів Закарпаття] // Kalendárium’86. – Uzshorod : Kárpáti Kiado, 1985. – 86–87.old. – Текст угор. мовою.

1986

37. Літературно-художня критика 20–30-х років про поезію на робітничу тему // Укр. літературознавство : респ. міжвід. зб. – Львів : Вища школа, 1986. – Вип. 47. – С. 80–86.

38. Lezárult életmú = Завершений твір життя: до 70-річчя П. Цибульського // Kalendárium’87. – Uzshorod : Kárpáti Kiado, 1986. – 81.old. – Текст угор. мовою.

1987

39. Volodimir Szoszjura = Володимир Сосюра // Kalendárium’88. – Uzshorod : Kárpáti Kiado, 1987. – 21.old. – Текст угор. мовою.

1988

40. Не остудіть вогонь серця! // Жовтень. – 1988. – № 6. – С. 117–118. – Рец. на кн. : Матіїв, В. М. Ялинні плеса : поезії / В. М. Матіїв. – Ужгород : Карпати, 1986. – 117 с.

1989

41. Народність Т. Г. Шевченка // Тези доповідей науково-практичної конференції, присвяченої 175-річчю з дня народження Т. Г. Шевченка / відп. за вип. С. Л. Маркуш ; Ужгор. держ. ун-т ; Закарпат. обл. орг. т-ва “Знання”. – Ужгород : [б. в.], 1989. – С. 6.

42. Пушкин и Закарпатье // Тезисы межвузовских чтений, посвященных 190-летию со дня рождения великого русского поэта А. С. Пушкина “России вечная любовь” / [редкол. : В. А. Беляев, Р. З. Дызынина, Л. Д. Поколотный, А. Н. Серебрянов, А. Н. Токарев] ; отв. за вып. Е. В. Пименова ; Ин-т лит. им. Т. Г. Шевченка АН УССР, Кировоград. гос. пед. ин-т им. А. С. Пушкина, Кировоград. обл. орг. общества любителей книги. – Кировоград, 1989. – С. 190–193.

43. Тема визволення Закарпаття в поезії А. Патруса-Карпатського / Н. Ференц // Тези доп. наук.-практ. конф., присвяч. 45-річчю визволення Закарпаття Радянською Армією / відп. за вип. Ю. І. Балега ; Закарпат. обл. орг. т-ва “Знання”. – Ужгород, 1989. – С. 10–12.

44. Тема визволення і воз’єднання Закарпаття з Радянською Україною в творах поетів краю 20-х – початку 40-х років // Розвиток освіти і культури в західних областях УРСР (1939–1989 рр.) : тези доп. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1989. – Ч. II. – С. 65–66.

45. Egy kortársköltő méltatása = Хвала поету-сучаснику : [до 60-річчя з дня народження Д. Павличка] // Kalendárium’89. – Uzshorod : Kárpáti Kiado, 1989. – 75.old. – Текст угор. мовою.

1990

46. “Бо свої то за горами...” / Н. Ференц // Олександр Духнович (1803–1865) : тези доп. наук.-практ. конф., присвяч. 125-річчю з дня смерті О. Духновича / упоряд. Ю. І. Балега ; відп. за вип. В. М. Береславський ; Закарпат. обл. орг. т-ва “Знання”. – Ужгород : [б. в.], 1990. – С. 20–22.

47. Зачарований Сходом : [В. Гренджа-Донський] / Н. Ференц // І між братами у Карпатах не стало межі... : тези доп. наук.-практ. конф., присвяч. 45-річчю воз’єднання Закарпаття з Радянською Україною / відп. за вип. Ю. І. Балега, В. М. Береславський ; Закарпат. обл. орг. т-ва “Знання”. – Ужгород : [б. в.], 1990. – С. 14–16.

48. “Одної матері ми діти” : [А. Патрус-Карпатський] / Н. Ференц // І між братами у Карпатах не стало межі... : тези доп. наук.-практ. конф., присвяч. 45-річчю воз’єднання Закарпаття з Радянською Україною / відп. за вип. Ю. І. Балега, В. М. Береславський ; Закарпат. обл. орг. т-ва “Знання”. – Ужгород : [б. в.], 1990. – С. 29–32.

49. Patusnyák írái öröksége = Художня спадщина Ф. Потушняка : [до 80-річчя з дня народження] / Н. Ференц // Kalendárium’90. Uzshorod : Kárpáti Kiado, 1990. – 46. old. – Текст угор. мовою.

1991

50. Дослідження про українську пісню / Н. Ференц // Дукля. – 1991. – № 2. – С. 77–78. – Рец. на кн. : Гиряк, М. Поетика українських народних ліричних пісень Східної Словаччини / М. Гиряк. – Братислава ; Пряшів, 1989. – 326 с.

51. Зв’язки В. Гнатюка з інтелігенцією Закарпаття / Н. Ференц // Роль Володимира Гнатюка у розвитку української національної культури : тези доп. і повідомл. наук. конф., присвяч. 120-річчю від дня народж. Володимира Гнатюка ; Наук. т-во ім. Т. Г. Шевченка у Львові, Тернопіль. пед. ін-т ім. Я. Галана. – Тернопіль, 1991. – С. 122–125.

52. Леся Українка про специфіку літератури / Н. Ференц // Безсмертна дочка України : тези доп. до наук.-практ. конф., присвяч. 120-річчю з дня народж. Лесі Українки / відп. за вип. В. С. Поп ; упоряд. Л. Г. Голомб ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Ужгор. держ. ун-т, Каф. укр. літ. – Ужгород : [б. в.], 1991. – С. 10–11.

53. Марко Бараболя / Н. Ференц // Використання спадщини повернутих і забутих діячів науки і культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи : тези доп. та повідомл. респ. міжвуз. наук.-практ. конф., Рівне, 29–30 трав., 1991 р. / [редкол. : Мітюров Б. Н., Шулжук К. Ф., Гон М. Я. та ін.]. – Рівне, 1991. – С. 151–153.

54. Народна творчість на сторінках ужгородського журналу “Наша земля” / Н. Ференц // Фольклор у духовному житті українського народу: Регіон. наук. читання (Львів, 24–25 січ. 1991 р.). / [редкол. : Т. Комаринець (голов. ред.), Л. Боднар, В. Будний, В. Корнійчук, І. Остапик (відп. секр.)]. – Львів, 1991. – С. 27–28.

55. Роль самовиховання у підготовці молодого спеціаліста / Н. Ференц // Концепція підготовки педагога в умовах університету та її методичне забезпечення : матеріали доп. і повідомл. наук.-метод.

конф., 26–28 берез. 1991 р. / [редкол. : В. І. Опіярі, В. В. Сагарда (відп. ред.), В. В. Турияниця] ; Мінвуз УРСР, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород : Патент, 1991. – С. 69–71.

56. Тема праці у поезії П. Г. Тичини / Н. Ференц // У художньому світі Павла Григоровича Тичини : тези доп. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю з дня народж. укр. рад. поета Павла Григоровича Тичини / відп. за вип. В. С. Поп ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Ужгор. держ. ун-т, Каф. укр. літ. – Ужгород : [б. в.], 1991. – С. 8–10.

57. Felelősség a kimondott szóért = Відповідальність за сказане слово: до 70-річчя з дня народження Ю. Керекеша / Н. Ференц // Kalendárium'91. – Uzshorod : Kárpáti Kiado, 1991. – 54.old. – Текст угор. мовою.

1992

58. До питання про зв'язки В. Гнатюка із закарпато-українською інтелігенцією / Н. Ференц // Від Наукового товариства ім. Т. Шевченка до Українського вільного університету : матеріали Міжнар. наук. конф., присвяч. 120-річчю від дня народж. укр. фольклориста В. Гнатюка та 70-річчю заснування Укр. Вільного ун-ту (Пряшів – Свидник, 12–15 черв. 1991 р.) ; [упоряд. М. Мушинка ; наук. ред. О. Піщаний] ; АН України, Ін-т укр. археографії, Асоціація українців Словаччини [та ін.]. – Київ ; Львів ; Пряшів ; Мюнхен ; Париж ; Нью-Йорк ; Торонто ; Сідней, 1992. – С. 49–55.

59. Культурно-освітня діяльність В. Гренджі-Донського / Н. Ференц // Суспільно-політичні відносини на Закарпатті в 20–30-х рр. ХХ ст. : тези доп. наук. конф. / орг. ком. : Опіярі В. І., Болдижар М. М., Задорожний В. Є., Бисага Ю. М. – Ужгород, 1992. – С. 117–121. – Бібліогр.: с. 121 (6 назв).

60. Творчість Василя Стефаника в оцінці Лесі Українки / Н. Ференц // Слово Василя Стефаника : тези доп. до наук.-практ. конф., присвяч. 120-річчю з дня народж. В. С. Стефаника / [редкол. : В. С. Поп (голова, відп. ред.), Б. К. Галас, Л. Г. Голомб, М. І. Зимомря, Н. С. Ференц] ; М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т, Каф. укр. літ. – Ужгород : [б. в.], 1992. – С. 21–22.

61. Portrétvázlat az 50 éves Petro Szkuncról = Ескіз до портрета: до 50-річчя Петра Скунца / Н. Ференц // Kalendárium'92. – Uzshorod : Kárpáti Kiado, 1992. – 54.old. – Текст угор. мовою.

1993

62. Василь Гренджа-Донський / Н. Ференц // Календар “Просвіти” на 1993 рік / упоряд. Павла Федаки ; Закарпат. крайове т-во “Просвіта”. – Ужгород : Патент, 1993. – С. 117–120.

63. Гренджа-Донський про мову закарпатців / Н. Ференц // Українська мова на Закарпатті у минулому і сьогодні : матеріали наук.-практ. конф. (Ужгород, 5–6 трав. 1992 р.) ; [редкол. : Б. К. Галас (відп. ред.), В. С. Габорець, В. Є. Задорожний, Ю. Ю. Керекеш, В. В. Росул, П. П. Чучка] ; Всеукр. т-во “Просвіта” ім. Т. Шевченка, Закарпат. обня, Закарпат. облдержадмін., Упр. культури, Упр. освіти і науки, Ужгор. держ. ун-т, Каф. історії України, Каф. укр. мови. – Ужгород : Патент, 1993. – С. 314–322.

64. Гренджа-Донський як поет і громадський діяч / Н. Ференц // Українські Карпати : матеріали міжнар. наук. конф. “Українські Карпати: етнос, історія, культура” (Ужгород, 26 серп.–1 верес. 1991 р.) / [редкол. : Павло Чучка, Олекса Мишанич, Юлія Юсип та ін.]. – Ужгород : Карпати, 1993. – С. 483–491.

65. Духнович на сторінках журналу “Наша земля” / Н. Ференц // О. В. Духнович і Слов'янський світ : наук. конф., 23–24 квіт. 1993 р. / [редкол. : В. С. Поп (голова), В. Є. Задорожний, М. І. Зимомря, В. В. Сагарда, М. І. Сюсько, Н. С. Ференц ; відп. ред. В. С. Поп] ; Закарпат. облдержадмін., М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород : Патент, 1993. – С. 40–41.

66. Тема соборності України в поезії В. Гренджі-Донського / Н. Ференц // Тези доповідей 47-ї підсумкової наукової конференції професорського викладацького складу Ужгородського державного університету. Секція філологічних наук ; М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород, 1993. – С. 53.

1994

67. Голос зболеного серця : передм. [С. 3–7] / Н. Ференц // Малильо Софія. Іди і вір : поезії / упоряд. Ю. Зейкан. – Ужгород : [Патент], 1994. –72 с. – (Бібліотечка часопису “Краянка”. Сер. “Славні доньки України”).

68. Ідея соборності України у творчості Василя Гренджі-Донського / Н. Ференц // Культура Українських Карпат: традиції і сучасність : мате-

ріали міжнар. наук. конф. (1–4 верес. 1993 р., Ужгород) / [редкол. : Павло Чучка (голова), Олекса Мишанич, Василь Маркуш та ін.]. – Ужгород : Гражда, 1994. – С. 554–563. – Бібліогр.: с. 563 (24 назви).

69. Лука Дем'ян (1894–1968) / Н. Ференц // Календар “Просвіти” на 1994 рік / упоряд. Й. Баглая, П. Федаки ; Закарпат. крайове т-во “Просвіта”. – Ужгород : Патент, 1994. – С. 102–105.

70. “У глорії сонць...”: поетичний образ Карпатської України / Н. Ференц // Карпат. край. – 1994. – Берез.-квіт. (№ 3–4). – С. 48–49.

71. Юрій Гойда (1919–1955) / Н. Ференц // Календар “Просвіти” на 1994 рік / упоряд. Й. Баглая, П. Федаки ; Закарпат. крайове т-во “Просвіта”. – Ужгород : Патент, 1994. – С. 63–65.

1995

72. “В огнях натхненної заграви...” : [про Зореслава] / Н. Ференц // Карпат. край. – 1995. – № 5–8. – С. 77–79.

73. Григорій Сковорода як теоретик літератури / Н. Ференц // Мандрівний університет України : тези доп. наук.-практ. конф., присвяч. 200-річчю від дня смерті Г. С. Сковороди / [редкол. : М. І. Блецкан, Л. Г. Голомб, Н. С. Ференц ; відп. за вип. Н. І. Вигодованець] ; М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород : Госпрозрахунк. ред.-вид. від. ком. у справах преси та інформації Закарпат. облдержадмін., 1995. – С. 73–75.

74. Державницька ідея у творчості В. Гренджі-Донського / Н. Ференц // Тези доповідей та повідомлень першої наукової конференції, присвяченої життю і діяльності видатного поета і культурно-громадського діяча Василя Степановича Гренджі-Донського (1897–1974), (16 груд. 1994 р., м. Ужгород) / [редкол. : Й. О. Дзензелівський (голова редкол.), В. В. Турияниця, В. Є. Задорожний, М. М. Вегеш, І. М. Сенько, П. М. Федака] ; Закарпат. облдержадмін., Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород : Патент, 1995. – С. 19–22.

75. Національна ідея в поезії Зореслава / Н. Ференц // Тези доповідей 49-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу філологічного факультету Ужгородського державного університету / [редкол. : Л. Г. Голомб, М. О. Мазурок, В. І. Статєєва ; відп. за вип. Н. С. Ференц] ; М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т, Філол. ф-т. – Ужгород : [Вид-во УЖДУ], 1995. – С. 39–40.

76. Поезія Андрія Патруса-Карпатського / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Філологія / [редкол. : В. В. Барчан (голова редкол.), В. В. Волков, Л. Г. Голомб, П. М. Лизанець, В. С. Поп, І. М. Сенько (відп. ред.), М. І. Сюсько, Л. Г. Тесличко (секретар), П. П. Чучка ; М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород : [Патент], 1995. – Вип. 1. – С. 130–134. – Бібліогр.: с. 134 (12 назв).

77. Поетичний образ Карпатської України / Н. Ференц // Карпатська Україна і Августин Волошин : матеріали міжнар. наук. конф. “Карпатська Україна – пролог відродження української держави” (Ужгород, 11–12 берез. 1994 р.) / [редкол. : П. П. Чучка (голова), Олекса Мишанич, Василь Маркусь, Юрій Балега, Василь Худанич]. – Ужгород : Гражда, 1995. – С. 297–309. – Бібліогр.: с. 309 (21 назва).

78. Шість силуетів поетес: жіночі постаті у літературі Закарпаття / Н. Ференц // Краянка. – 1995. – № 1. – С. 19–23.

1996

79. Внесок у літературне карпатознавство / Н. Ференц // Збірник українських студій. – Торонто, 1996. – С. 324–327. – Рец. на кн. : Бабота, Л. Закарпатоукраїнська проза другої половини ХІХ ст. / Любиця Бабота. – Словац. пед. вид-во в Братиславі. Від. укр. літ в Пряшеві, 1994. – 255 с.

80. Змагалася за долю рідної країни: (До 110-річчя з дня народження Ірини Невицької) / Н. Ференц // Календар “Просвіти” на 1996 рік / упоряд. : П. Федака та Й. Баглая ; Закарпат. крайове т-во “Просвіта”. – Ужгород, 1996. – С. 170–171.

81. Карпатська Україна в творчості В. Гренджі-Донського / Н. Ференц // Карпатська Січ : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 56-й річниці Карпатської Січі (Ужгород, 11–12 берез. 1995 р.) / ред.-упоряд. Василь Худанич. – Ужгород : Гражда, 1996. – С. 151–156.

82. Материк любові й добра / Н. Ференц // Дукля. – 1996. – № 6. – С. 92–93. – Рец. на кн. : Кобаль, Т. Оксамитова ніч / Тетяна Кобаль. – Ужгород : Гражда, 1995. – 72 с.

83. Микола Рішко / Н. Ференц // Календар “Просвіти” на 1996 рік / упоряд. : П. Федака та Й. Баглая ; Закарпат. крайове т-во “Просвіта”. – Ужгород, 1996. – С. 180–182.

84. Пейзаж і природа в ліриці Зореслава / Н. Ференц // Тези доповідей 50-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу філологічного факультету Ужгородського державного університету / [редкол. : Л. Г. Голомб, М. О. Мазурок, І. М. Сенько, І. Я. Філак ; відп. за вип. О. Я. Добровольська] ; М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т, Філол. ф-т. – Ужгород : [б. в.], 1996. – С. 80–81.

85. Просвітницька діяльність Василя Гренджі-Донського / Н. Ференц // Науковий збірник товариства “Просвіта” в Ужгороді / [редкол. : П. Федака (голова), Й. Баглай, В. Задорожний та ін.] ; Закарпат. крайове т-во “Просвіта”. – Ужгород, 1996. – Річн. I (XV). – С. 63–70. – Прим.: с. 69 (21 назва).

86. Яблука з-під снігу : [передм. (С. 3–10)] / Н. Ференц // Скрипка, В. Тернові вінці / Василь Скрипка. – Ужгород : Патент, 1996. – 59 с. – (Бібліотечка “Краянки”).

1997

87. Іван Франко і Василь Гренджа-Донський / Н. Ференц // Син народу, що вгору йде... : наук. зб. пр. викладачів, аспірантів, студентів Ужгородського держуніверситету : [присвяч. 140-річчю від дня народж. І. Я. Франка] / [редкол. : Лідія Голомб (відп. ред.), Борис Галас, Тамара Розумик ; відп. за вип. Алла Галас] ; Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород : Патент, 1997. – С. 72–74.

88. Коли в серці живе доброта : [передм.] / Н. Ференц // Сорока, С. Коли на серце ляже туга: Поезії. Пісні / Софія Сорока. – Ужгород : Патент, 1997. – С. 3–5.

89. Роль Києво-Могилянської академії у становленні європейського літературознавства та естетики в Україні / Н. Ференц // Петро Могила та його доба в історії української культури (до 400-річчя від дня народження) : матеріали наук. конф. / [редкол. : М. Блецкан, Г. Павленко, В. Задорожний, В. Статеева, Н. Вигодованець ; відп. за вип. М. І. Блецкан] ; М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород : [б. в.], 1997. – С. 99–105.

90. Степан Сабо́л як священник і поет / Н. Ференц // Ужгородській унії – 350 років : матеріали міжнар. наук. конф. (Ужгород, квіт. 1996 р.) / [редкол. : І. Гранчак (відп. ред.), М. Болдижар, В. Задорожний та ін.] ; Ужгор. держ. ун-т, Закарпат. облдержадмін., Мукачів. греко-католиц. єпархія [та ін.]. – Ужгород, 1997. – С. 156–167.

91. Строкаті думи в слово не вбереш / Н. Ференц // Дукля. – 1997. – № 2. – С. 106–110. – Рец. на кн. : Маєрчик, М. Дискос горизонту : поезії / Марія Маєрчик. – Ужгород : Патент, 1995. – 36 с.

1998

92. Він працює для України : [Василь Маркусь] / Н. Ференц // Календар українців Угорщини на 1998 рік / ред.-упоряд. : О. Русин, В. Худанич. – Ужгород : Карпати, 1998. – С. 35–37.

93. Любові свічка незгасна : [передм. (С. 6–9)] / Н. Ференц // Чуйко, Т. Злечу у небо, наче птах : поезії / ред. Юлія Зейкан ; упоряд. Йолана Сірак ; відп. за вип. Оксана Попович / Тетяна Чуйко. – Ужгород : Патент, 1998. – 44 с. – (Бібліотечка часопису “Краянка”).

94. Поезія Василя Вовчка / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Філологія / [редкол. : В. В. Барчан (голова редкол.), Л. Г. Голомб, П. М. Лизанець, В. С. Поп, І. М. Сенько (відп. ред.), Т. І. Суран, М. І. Сюсько, Л. Г. Тесличко (секретар), П. П. Чучка ; відп. за вип. В. С. Дьордйай] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород, 1998. – Вип. 3. – С. 118–125. – Бібліогр.: с. 123.

95. Поетичне слово в умовах угорсько-фашистської окупації (1939–1944) / Н. Ференц // Дослідження історії соціально-економічного розвитку країн Центральної та Південно-Східної Європи: сучасний стан, проблеми, перспективи : доп. та повідомл. наук. конф., присвяч. 70-річчю д-ра іст. наук, проф., заслуженого працівника освіти України Гранчака Івана Михайловича (7 жовт. 1997 р., Ужгород) / [редкол. : Е. А. Балагурі, В. Є. Задорожний, І. М. Ліхтей та ін. ; відп. ред. М. А. Лендел]. – Ужгород : Патент, 1998. – С. 397–403.

96. Ці химерні квіти кохання / Н. Ференц // Дукля. – 1998. – № 3. – С. 87–89. – Рец. на кн. : Кобаль, Т. Химерні ромени : поезії / Тетяна Кобаль. – Ужгород : Гражда, 1997. – 63 с.

1999

97. Будівничий і поет Карпатської України : [В. Гренджа-Донський] / Н. Ференц // Карпатська Україна і Карпатська Січ : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю Карпатської України і Карпатської Січі (м. Хуст, 14 берез. 1999 р.). – Ужгород : Гражда, 1999. – С. 55–62.

98. Вознесіння духу : [тема Карпат. України у творчості письменників] / Н. Ференц // Красне поле: Про Карпатську Україну : у 3-х ч. / упоряд. : Ю. Зейкан, В. Копейко. – Ужгород : Патент, 1999. – Ч. I. – С. 230–236. – Бібліогр.: с. 236 (13 назв).

99. Духнович і слов'янський світ / Н. Ференц // Ідеї слов'янської єдності та суспільна думка на Закарпатті в XIX – XX ст. : доп. наук. семінару, присвяч. 150-річчю Слов'янського з'їзду в Празі / [редкол. : Д. Д. Данилюк, В. Є. Задорожний, І. М. Ліхтей, І. О. Мандрик, Г. В. Павленко ; відп. ред. І. М. Гранчак] ; Ужгор. держ. ун-т, Закарпат. регіон. центр соц.-екон. і гуманіт. дослідж. НАН України. – Ужгород : [б. в.], 1999. – С. 148–153.

100. Література на Закарпатті в 1939–1944 рр. / Н. Ференц, Ю. Балега // Закарпаття під Угорщиною 1938–1944 рр. / упоряд. та передм. : В. Маркусь, В. Худанич. – Нью-Йорк ; Чикаго ; Ужгород, 1999. – С. 120–149. – Бібліогр. в кінці ст.

101. Роль журналу “Наша земля” в утвердженні української національної ідеї на Закарпатті / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [редкол. : М. І. Сюсько, В. Г. Чумак, Л. О. Белей, П. П. Чучка, В. І. Добош, В. В. Барчан ; відп. за вип. О. Д. Пискач, О. Ф. Мигoliniнець] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород : [б. в.], 1999. – Вип. 1. – С. 53–58. – Бібліогр.: с. 58 (9 назв).

2000

102. Микола Руденко / Н. Ференц // Календар українців Угорщини на 2000 рік = Magyarországi ukránok 2000 évi kalendáriuma / ред.-упоряд. : О. Русин, В. Худанич. – Ужгород : Мистецька лінія, 2000. – С. 57–60.

103. Поезія Людмили Кудрявської / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Філологія / [редкол. : В. В. Барчан (голова редкол.), Л. Г. Голомб, Л. О. Белей, П. М. Лизанець, О. Д. Пискач (секр.), В. С. Поп, І. В. Сабадош, І. М. Сенько (відп. ред.), Т. І. Суран, М. І. Сюсько, В. Г. Чумак, П. П. Чучка] ; М-во освіти та науки України, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород, 2000. – Вип. 4. – С. 123–128. – Бібліогр.: с. 128 (30 назв).

104. Поетичний храм Зореслава / Н. Ференц // Carpatica – Карпатика. Історія і культура Закарпаття XX століття: (До 55-річчя возз'єднання Закарпаття з Україною) / [редкол. : М. М. Вегеш (відп. ред.) та ін.] ; Ужгор. держ. ун-т, НДІ карпатознавства. – Ужгород, 2000. – С. 187–208. – Бібліогр. в кінці ст.

105. Проблеми національної культури у публіцистиці В. Гренджі-Донського / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. : [присвячується пам'яті мовознавця-лексикографа Грицака Миколи Андрійовича] / [редкол. : М. І. Сюсько (відп. ред.), В. В. Барчан, Л. Г. Голомб та ін.] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород : Поличка “Карпат. краю”, 2000. – Вип. 3. – С. 329–336. – Бібліогр.: с. 336.

2001

106. Гірська квітка (Про Марійку Підгірянку) / Н. Ференц // Краєнка. – 2001. – № 3–4. – С. 28–29.

107. Поема Василя Пачовського “Князь Лаборець”: історія і легенда / Н. Ференц // Василь Пачовський у контексті історії та культури України : наук. зб. / [редкол. : Б. К. Галас (відп. ред.), Н. В. Гуйванюк, Л. Г. Голомб та ін.] ; Ужгор. нац. ун-т, Конгрес укр. інтелігенції, Закарпат. обл. від-ня. – Ужгород : Закарпаття, 2001. – С. 358–364.

108. Потушняк як літературний критик / Н. Ференц // Carpatica – Карпатика. Науково-педагогічна діяльність та літературна творчість Федора Потушняка (до 90-річчя від дня народження) / [Е. А. Балагурі, М. М. Вегеш, С. В. Віднянський, О. П. Реєнт, М. П. Тиводар (відп. за вип.)] ; Ужгор. нац. ун-т, НДІ карпатознавства. – Ужгород, 2001. – Вип. 9. – С. 202–208. – Бібліогр.: с. 207–208 (14 назв). URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/18946>

109. Роль журналу “Наша земля” в боротьбі за соборність України / Н. Ференц // Актуальні проблеми журналістики : зб. наук. пр. / [редкол. : В. Й. Здоровега, Л. Г. Голомб, В. В. Лизанчук та ін. ; відп. ред. Ю. М. Бідзіля] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Ліра, 2001. – С. 395–402. – Бібліогр.: с. 402 (9 назв).

110. Юрій Керекеш / Н. Ференц // Календар українців Угорщини на 2001 рік = Magyarországi ukránok 2001 évi kalendáriuma / упоряд. : О. Русин, В. Худанич. – Ужгород : Мистецька лінія, 2001. – С. 79–82.

111. Поетика лірики Зореслава / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [редкол. : Л. Г. Голлоб (голова редкол.), В. В. Барчан, Е. Ю. Балла та ін. ; відп. ред. М. І. Сюсько] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Ліра, 2002. – Вип. 5. Міжнар. наук. конф. “Українська література в загальноєвропейському контексті” (Ужгород, 16–17 жовт. 2001 р.). – С. 179–184. – Бібліогр.: с. 184 (10 назв).

112. Поетичний літопис возз'єднання Закарпаття з Україною / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Філологія / [редкол. : В. В. Барчан (голова редкол.), Л. О. Белей, А. О. Виноградов та ін. ; відп. ред. І. М. Сенько] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород, 2002. – Вип. 6. – С. 119–123. – Бібліогр.: с. 123 (9 назв).

113. Поетичний храм : до 90-річчя Зореслава / Н. Ференц // Зореслав. – Ужгород : Ліра, 2002. – С. 30–33.

114. Смейтесь – и будете счастливы! : [передм. (С. 5–8)] / Н. Ференц // Кудрявская, Л. Кудрявчики: язвительные стихи ; худож. оформл. Н. Пономаренко / Л. Б. Кудрявская. – Ужгород : Мистецька лінія, 2002. – 92 с.

115. Українська національна ідея у публіцистиці Василя Гренджі-Донського / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [редкол. : В. В. Барчан, Л. О. Белей, Б. К. Галас та ін. ; відп. ред. М. І. Сюсько] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Ліра, 2002. – Вип. 6. Збірник пам'яті Кирила Галаса. – С. 327–333. – Бібліогр.: с. 333 (12 назв).

116. 60-річчя з дня народження Людмили Борисівни Кудрявської, поетеси (1943) / Н. Ференц // Календар краєзнавчих і пам'ятних дат на 2003 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : Т. І. Васильєва, Г. В. Бобонич ; відп. за вип. Л. З. Григаш. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2002. – С. 139–144. – Бібліогр.: с. 142–144 (39 назв).

117. “Я долю... світу пригубив” : [про П. Скуня] / Н. Ференц // Календар українців Угорщини на 2002 рік = Magyarországi ukránok 2002 évi kalendáriuma / упоряд. О. Русин. – Ужгород : Мистецька лінія, 2002. – С. 25–28.

118. Василь Вароді / Н. Ференц // Календар українців Угорщини на 2003 рік = Magyarországi ukránok 2003 évi kalendáriuma ; ред.-упоряд. О. Русин. – Будапешт ; Ужгород : Т-во укр. інтелігенції Угорщини, 2003. – 53–54.

119. Вогонь любові і творення : [передм. (с. 3–10)] / Н. Ференц // Вароді В. З висоти соколиного лету : вибр. твори / В. І. Вароді ; упоряд. Х. В. Керита-Вароді ; худож. оформл. Н. С. Пономаренко. – Ужгород : Госпрозрахунк. ред.-видав. від. упр. у справах преси та інформації, 2003. – 336 с.

120. Володимир Михайлович Матіїв: 65-річчя з дня народження поета (1939–1985) / Н. Ференц // Календар краєзнавчих пам'ятних дат на 2004 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : Т. І. Васильєва, Г. В. Бобонич ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2003. – С. 199–201. – Бібліогр.: с. 201 (9 назв).

121. Зореслав (у миру Степан Сабол): 95-річчя з дня народження поета (1909–2003) / Н. Ференц // Календар краєзнавчих і пам'ятних дат на 2004 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : Т. І. Васильєва, Г. В. Бобонич ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2003. – С. 222–225. – Бібліогр.: с. 225–227 (28 назв).

122. Поетичний світ Христини Керити / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Філологія / [редкол. : В. В. Барчан (голова редкол.), Л. О. Белей, Ю. М. Бідзіля та ін. ; відп. за вип. І. М. Сенько] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород, 2003. – Вип. 7. – С. 73–79. – Бібліогр.: с. 79 (8 назв).

123. Поетичні горизонти Василя Вовчка : [післямова] / Н. Ференц // Вовчок, В. Де сонце котиться верхами : вибрані поезії 1956–1998 / Василь Вовчок. – Ужгород : Госпрозрахунк. ред.-вид. від. упр. у справах преси та інформації, 2003. – С. 187–195.

124. Проблеми української мови у публіцистиці В. Гренджі-Донського / Н. Ференц // Магічне світло імені: До 75-річчя професора П. П. Чучки : зб. наук. ст. Вип. 3 / [редкол. : С. М. Медвідь-Пахомова (відп. ред.), Я. Сабол, В. П. Шульгач та ін.] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т, Каф. словац. філол., Укр.-словац. ін-т гуманіт. ініціатив. – Ужгород : Мистецька лінія, 2003. – С. 270–282 – (Studia slovakistica, 3).

125. Творчість О. Духновича в оцінці журналу “Наша земля” / Н. Ференц // Олександр Духнович – визначний педагог, мислитель і громадсько-політичний діяч Закарпаття : матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 200-річчю від дня народж. Олександра Духновича (Ужгород, 24–26 квіт. 2003 р.) / [редкол. : М. І. Блецкан, М. М. Вегеш, Д. Д. Данилюк, М. І. Сюсько]; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т, Закарпат. облдержадмін. [та ін.]. – Ужгород : Вид-во УжНУ, 2003. – С. 248–257.

2004

126. Зореслав – син гордих, могутніх Карпат / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Філологія / [редкол. : І. В. Сабодош (голова редкол.), В. В. Барчан, Л. О. Белей та ін. ; відп. за вип. І. М. Сенько]; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород, 2004. – Вип. 9. – С. 97–103. – Бібліогр.: с. 103 (15 назв).

127. Марія Іванівна Головач: 60-річчя з дня народження поетеси (нар. 1945) / Н. Ференц // Календар краєзнавчих пам’ятних дат на 2005 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : Т. І. Васильєва, Г. В. Бобонич ; наук. ред. В. І. Падяк ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2004. – С. 227–231. – Бібліогр.: с. 230–231 (12 назв).

128. Поезія Закарпаття першої половини ХХ століття / Н. Ференц // Українська поезія Закарпаття ХХ століття : наук. зб. / [редкол. : В. В. Барчан (голова), Л. Г. Голомб, Л. З. Мороз, Л. Г. Тесличко, М. Ю. Козак ; упоряд. та передм. В. В. Барчан]; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т, Філол. ф-т, Каф. укр. літ. – Ужгород : Ліра, 2004. – С. 11–42. – Бібліогр.: с. 40–42 (43 назви).

129. Поетичний світ Христини Керити / Н. Ференц // Українська поезія Закарпаття ХХ століття : наук. зб. / [редкол. : В. В. Барчан (голова), Л. Г. Голомб, Л. З. Мороз, Л. Г. Тесличко, М. Ю. Козак ; упоряд. та передм. В. В. Барчан]; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т, Філол. ф-т, Каф. укр. літ. – Ужгород : Ліра, 2004. – С. 216–230. – Бібліогр.: с. 230 (10 назв).

130. Христина Василівна Керита: 50-річчя з дня народження поетеси (нар. 1955) / Н. Ференц // Календар краєзнавчих пам’ятних дат на 2005 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : Т. І. Васильєва, Г. В. Бобонич ;

наук. ред. В. І. Падяк ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2004. – С. 68–73. – Бібліогр.: с. 72–73 (23 назви).

2005

131. Коли душа у гордім леті : [передм. (с. 5–9)] / Н. Ференц // Салай-Пак, М. У чарах білого дощу : поезії / Мар’яна Салай-Пак. – Ужгород : Джміль, 2005. – 132 с.

132. Марійка Підгірянка (Марія Омелянівна Ленерт-Домбровська): 125-річчя з дня народження письменниці (1881–1963) / Н. Ференц // Календар пам’ятних дат на 2006 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : Т. І. Васильєва, Г. В. Бобонич, І. Г. Горват ; наук. ред. В. І. Падяк ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2005. – С. 155–157.

133. Микола Іванович Рішко (100-річчя з дня народження поета (1906–1994)) / Н. Ференц // Календар пам’ятних дат на 2006 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : Т. І. Васильєва, Г. В. Бобонич, І. Г. Горват ; наук. ред. В. І. Падяк ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во Валерія Падяка, 2005. – С. 374–377. – Бібліогр.: с. 376–377 (18 назв).

134. Олена Рудловчак як літературознавець / Н. Ференц // Олена Рудловчак : зб. матеріалів Третіх наук. читань (3 лют. 2004 р.) / [редкол. : В. В. Барчан, Д. Д. Данилюк, Л. Г. Голомб, І. М. Сенько, Е. Ю. Балла ; упоряд. В. В. Барчан]; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т, Філол. ф-т, Каф. укр. літ. – Ужгород : Діалог В, 2005. – С. 15–23.

135. Поетичний світ Костя Вагилевича / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : матеріали міжнар. наук. конф. (10–12 жовт. 2005 р., Ужгород) / [редкол. : Е. Ю. Балла, В. В. Барчан (голова редкол.), Л. Г. Голомб та ін. ; відп. ред. М. І. Сюсько]; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород, 2005. – Вип. 9. Українська література в загальноукраїнському контексті. – С. 299–306. – Бібліогр.: с. 306 (7 назв).

136. Поетичний світ Христини Керити : [післямова (с. 201–218)] / Н. Ференц // Керита, Х. У зацінку літа : вибрані твори / Христина Керита. – Ужгород : Госпрозрахунк. ред.-вид. від. упр. у справах преси та інформації, 2005. – 224 с.

137. Степан Ілліч Жупанин / Н. Ференц // Календар пам'ятних дат на 2006 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : Т. І. Васильєва, Г. В. Бобонич, І. Г. Горват ; наук. ред. В. І. Падяк ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2005. – С. 60–64. – Бібліогр.: с. 62 (30 назв).

138. Творчість Т. Шевченка в оцінці В. Гренджі-Донського / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія / [редкол. : І. В. Сабадош (голова редкол.), В. В. Барчан, Л. О. Белей та ін. ; відп. ред. І. М. Сенько] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород, 2005. – Вип. 12. – С. 147–150. – Бібліогр.: с. 150 (16 назв).

2006

139. Андрій Михайлович Патрус-Карпатський: 90-річчя від дня народження поета, прозаїка (1917–1980) / Н. Ференц // Календар пам'ятних дат на 2007 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : Т. І. Васильєва ; наук. ред. В. І. Падяк ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2006. – С. 156–160. – Бібліогр.: с. 159–160 (27 назв).

140. Андрій Патрус-Карпатський (1917–1980) / Н. Ференц // Письменники Срібної Землі. До 60-річчя Закарпатської організації Національної спілки письменників України / [редкол. : О. О. Гаваші (голова редкол.), В. П. Густі, М. М. Кічковський та ін. ; упоряд. П. М. Ходанич]. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 2006. – С. 287–289.

141. Ауря ніжності й любові : [про Тетяну Кобаль] / Н. Ференц // Карпатський світ. Історико-краєзнавчий, літературно-мистецький часопис / голов. ред. Василь Кухта. – 2006. – № 1. – С. 190–194.

142. Василь Вовчок (1933–2004) / Н. Ференц // Письменники Срібної Землі. До 60-річчя Закарпатської організації Національної спілки письменників України / [редкол. : О. О. Гаваші (голова редкол.), В. П. Густі, М. М. Кічковський та ін. ; упоряд. П. М. Ходанич]. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 2006. – С. 418–425.

143. Володимир Матіїв (1939–1985) / Н. Ференц // Письменники Срібної Землі. До 60-річчя Закарпатської організації Національної спілки письменників України / [редкол. : О. О. Гаваші (голова редкол.), В. П. Густі, М. М. Кічковський та ін. ; упоряд. П. М. Ходанич]. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 2006. – С. 467–471.

144. Лицар слова : [передм. (с. 6–11)] / Н. Ференц // Письменник Іван Чендей : біобібліогр. покажч. / уклад. : О. Г. Люта, Л. О. Смочко, М. І. Трещак ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т, Наук. б-ка Ужгор. нац. ун-ту, Закарпат. ін-т ім. А. Волошина Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – Ужгород : Мистецька лінія, 2006. – 175 с. – (До 60-річчя Ужгор. нац. ун-ту).

145. Людмила Кудрявська (нар. 1943 р.) / Н. Ференц // Письменники Срібної Землі. До 60-річчя Закарпатської організації Національної спілки письменників України / [редкол. : О. О. Гаваші (голова редкол.), В. П. Густі, М. М. Кічковський та ін. ; упоряд. П. М. Ходанич]. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 2006. – С. 508–515.

146. Марія Головач (нар. 1945 р.) / Н. Ференц // Письменники Срібної Землі. До 60-річчя Закарпатської організації Національної спілки письменників України / [редкол. : О. О. Гаваші (голова редкол.), В. П. Густі, М. М. Кічковський та ін. ; упоряд. П. М. Ходанич]. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 2006. – С. 528–531.

147. Марко Бараболя (1910–1945) / Н. Ференц // Письменники Срібної Землі. До 60-річчя Закарпатської організації Національної спілки письменників України / [редкол. : О. О. Гаваші (голова редкол.), В. П. Густі, М. М. Кічковський та ін. ; упоряд. П. М. Ходанич]. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 2006. – С. 158–166.

148. Миколая Божук: 100-річчя від дня народження поетеси (1907–1938) / Н. Ференц // Календар пам'ятних дат на 2007 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : Т. І. Васильєва ; наук. ред. В. І. Падяк ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2006. – С. 51–55. – Бібліогр.: с. 53–55 (34 назви).

149. Миколая Божук (1907–1938) / Н. Ференц // Письменники Срібної Землі. До 60-річчя Закарпатської організації Національної спілки письменників України / [редкол. : О. О. Гаваші (голова редкол.), В. П. Густі, М. М. Кічковський та ін. ; упоряд. П. М. Ходанич]. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 2006. – С. 155–157.

150. Поетика лірики Зореслава / Н. Ференц // Наукові записки. Кіровоградський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка. Серія : Філологічні науки (літературознавство) / [редкол. : Г. Д. Ключек (відп. ред.), О. І. Таран, Л. В. Куценко та ін.]. – Кіровоград, 2006. –

Вип. 64. – Ч. II. Видається на пошану і з нагоди 45-річчя науково-педагогічної праці та 70-річчя від дня народження Василя Марка. – С. 214–222. – Бібліогр. наприкінці ст.

151. Світлий був чоловік (пам'яті С. Пойди) / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія / [редкол. : І. В. Сабадош (голова редкол.), В. В. Барчан, Л. О. Белей та ін. ; відп. ред. І. М. Сенько] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Говерла, 2006. – Вип. 14. – С. 221–223.

152. Тема соборності України в ліриці Закарпаття / Н. Ференц // Возз'єднання Закарпаття з Україною (Ужгород, 29 черв. 2005 р.). – Ужгород, 2006. – С. 122–130.

153. Тетяна Ліхтей (нар. 1972 р.) / Н. Ференц // Письменники Срібної Землі. До 60-річчя Закарпатської організації Національної спілки письменників України / [редкол. : О. О. Гаваші (голова редкол.), В. П. Густі, М. М. Кічковський та ін. ; упоряд. П. М. Ходанич]. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 2006. – С. 655–661.

154. Христина Керита (нар. 1955 р.) / Н. Ференц // Письменники Срібної Землі. До 60-річчя Закарпатської організації Національної спілки письменників України / [редкол. : О. О. Гаваші (голова редкол.), В. П. Густі, М. М. Кічковський та ін. ; упоряд. П. М. Ходанич]. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 2006. – С. 582–590.

2007

155. Іван Чендей як літературний критик / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : матеріали Всеукр. наук. конф. (14–16 трав. 2007 р., Ужгород) / [редкол. : Е. Ю. Балла, В. В. Барчан, Л. Г. Голомб та ін. ; відп. ред. І. В. Сабадош] ; М-во освіти і науки України, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2007. – Вип. 11. Творчість Івана Чендея в загальноукраїнському контексті. – С. 166–171. – Бібліогр.: с. 171 (23 назви).

156. Подвижник (до 60-річчя член-кора НАН України Миколи Сулими) / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія / [редкол. : Ю. М. Бідзіля (голова редкол.), В. В. Барчан, Л. О. Белей та ін. ; відп. ред. І. М. Сенько] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2007. – Вип. 16. – С. 150–152.

157. Поетичне небо Юрія Керекеша : [передм. (с. 3–16)] / Н. Ференц // Керекеш, Ю. Від пісні до жарту. Лірика. Гумор : худож. оформл. Н. Пономаренко / Ю. Керекеш. – Ужгород : Мистецька лінія, 2007. – 180 с.

158. Софія Степанівна Сорока: 70-річчя від дня народження поетеси (нар. 1938) / Н. Ференц // Календар краєзнавчих пам'ятних дат на 2008 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : М. І. Івашко, Г. В. Бобонич, І. М. Горват ; наук. ред. В. І. Падяк ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; випуск. ред. Л. О. Ільченко ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2007. – С. 104–106. – Бібліогр.: с. 106 (15 назв).

159. Степан Петрович Пойда: 60-річчя від дня народження літератора, фольклориста, громадсько-культурного діяча (1948–2006) / Н. Ференц // Календар краєзнавчих пам'ятних дат на 2008 рік : рек. бібліогр. посіб. / уклад. : М. І. Івашко, Г. В. Бобонич, І. М. Горват ; наук. ред. В. І. Падяк ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; випуск. ред. Л. О. Ільченко ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2007. – С. 127–131. – Бібліогр.: с. 130–131 (15 назв).

2008

160. Новаторський навчальний посібник Василя Марка / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія / [редкол. : Ю. М. Бідзіля (голова редкол.), В. В. Барчан, Л. О. Белей та ін. ; відп. за вип. І. М. Сенько] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2008. – Вип. 18. – С. 162–165. – Рец. на кн. : Марко, В. Стежки до таїни слова / В. Марко. – Кіровоград : Степ, 2007. – 264.

2009

161. Касаясь сердцем неба и земли : [послесловие (с. 169–178)] / Н. Ференц // Кудрявская, Л. Между небом и землей : избранная лирика / Л. Б. Кудрявская ; ред. Б. Кушнір ; худож. оформл. М. Еней. – Ужгород : Карпати, 2009. – 186 с.

2010

162. Гостре перо сатирика Марка Бараболі (Івана Рознійчука) / Н. Ференц // Освіта Закарпаття. – 2010. – № 11. – С. 28–31.

163. Карпатська Україна в поезії Закарпаття / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації : зб. наук. пр. / [редкол. : Ю. М. Бідзіля (голова редкол.), В. В. Барчан, Н. П. Бедзір та ін. ; відп. ред. І. М. Сенько] ; М-во освіти і

науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2010. – Вип. 23. – С. 31–35. – Бібліогр.: с. 35 (12 назв). URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/13593>

164. Література / Н. Ференц // Закарпаття 1919–2009 років: історія, політика, культура / україномовний варіант укр.-угор. вид. ; [під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець [та ін.] ; редкол. : Ю. Остапець, Р. Офіцинський [та ін.] ; відп. за вип. М. Токар]. – Ужгород : Ліра, 2010. – С. 591–597.

2011

165. Життя, окрилене любов'ю до красного письменства (До 75-річчя від дня народження Василя Марка) / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації : зб. наук. пр. / [редкол. : Ю. М. Бідзіля (голова редкол.), В. В. Барчан, Н. П. Бедзір та ін. ; відп. ред. І. М. Сенько] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2011. – Вип. 25. – С. 192–193. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/5291>

166. Пізнаємо феномен Федора Потушняка / Н. Ференц, Ю. Данилець // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації : зб. наук. пр. / [редкол. : Ю. М. Бідзіля (голова редкол.), В. В. Барчан, Н. П. Бедзір та ін. ; відп. ред. І. М. Сенько] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2011. – Вип. 25. – С. 184–187. – Рец. на кн. : Науковий і мистецький світ Федора Потушняка : матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 100-річчю від дня народж. видатного укр. письменника і вченого (Ужгород, 15–16 квіт. 2010 р.) / упоряд. І. Ліхтей. – Ужгород : Ліра, 2010. – 456 с. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/5421>

167. Поетика пейзажної лірики Христини Керити / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [редкол. : В. В. Барчан, Н. П. Бедзір, Л. О. Белей та ін. ; відп. ред. І. В. Сабадош] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2011. – Вип. 15. – С. 210–216. – Бібліогр.: с. 216 (11 назв). URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/26629>

168. Поетичний світ Юрія Керекеша / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації : зб. наук. пр. / [редкол. : Ю. М. Бідзіля (голова редкол.), В. В. Барчан, Н. П. Бедзір та ін. ; відп. ред. І. В. Сабадош] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2011. – Вип. 24. Присвячується 90-річчю від дня народж. Й. О. Дзендзелівського. – С. 214–218. – Бібліогр.: с. 218 (8 назв). URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/5158>

2012

169. Бачити світ по-своєму : [передм. (с. 3–4)] / Н. Ференц // Керита, Х. У долонях світанку : зб. поезій / Христина Керита. – Ужгород : Ліра, 2012. – 96 с.

170. “Душу тут свою вивідаю” / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [редкол. : В. В. Барчан, Н. П. Бедзір, Л. О. Белей та ін. ; відп. ред. І. В. Сабадош ; секр. О. Миголинець] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2012. – Вип. 17. – С. 134–137. – Рец. на кн. : Ільницький, М. Вересневі відлуння. Поезії. Переклади / Микола Ільницький. – Київ : ВД “Киево-Могилянська акад.”, 2011. – 230 с. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/22103>

171. З когорти одержимих / Н. Ференц // Журналіст Закарпаття. – 2012. – № 5. – С. 22. – (Пам'яті Юлії Зейкан). – Портр.

172. Переднє слово (с. 3) / Н. Ференц // Зейкан, Ю. П. На дощ і блискавку: Оповідання і повісті / Юлія Зейкан. – Ужгород : Мистецька Лінія, 2012. – 212 с.

173. Петро Скунець як літературний критик / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. Збірник укладено за матеріалами Всеукр. наук. конф. “Творчість І. Чендея та П. Скунця в українському літературному контексті” (25–26 квіт. 2012 р., м. Ужгород), присвяч. 90-літтю Івана Чендея та 70-літтю Петра Скунця / [редкол. : Ю. М. Бідзіля (голова редкол.), В. В. Барчан (відп. ред.), Н. П. Бедзір та ін.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2012. – Вип. 28. – С. 159–165. – Бібліогр.: с. 164–165 (23 назви). URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/3811>

2013

174. Василь Вароді (1943–1998) / Н. Ференц // Постаті і ритми закарпатського шістдесятництва: Василь Вароді, Людмила Кудрявська : бібліогр. покажч. / уклад. М. Б. Бадида ; ред. Л. О. Ільченко ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потушняка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2013. – С. 7–12.

175. Душу тут свою виповідаю / Н. Ференц // Слово і час. – 2013. – № 6. – С. 98–103. – Рец. на кн. : Ільницький, М. Вересневі відлуння. Поезії. Переклади / Микола Ільницький. – Київ : ВД “Києво-Могилянська академія”, 2011. – 230 с.

176. Згадаймо Василя Вовчка (до 80-річчя з дня народження) / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [редкол. : В. В. Барчан, Н. П. Бедзір, Л. О. Белей та ін. ; відп. ред. І. В. Сабадош] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2013. – Вип. 18. – С. 154–158. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/22155>

177. Колесо його долі / Н. Ференц // Ряшко, М. Скульптор слова з Лемківщини: художньо-публіцистичний нарис, рецензії, відгуки / Михайло Ряшко. – Ужгород : Патент, 2013. – С. 97–100.

178. Людмила Кудрявська (нар. 1943) / Н. Ференц // Постаті і ритми закарпатського шістдесятництва. Василь Вароді, Людмила Кудрявська : бібліогр. покажч. / уклад. М. Б. Бадида ; ред. Л. О. Ільченко ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потушняка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2013. – С. 29–36.

179. “Ми всі – з вогню, із трепету, з боління...” [передм. (с. 5–6)] / Н. Ференц // Постаті і ритми закарпатського шістдесятництва: Василь Вароді, Людмила Кудрявська : бібліогр. покажч. / уклад. М. Б. Бадида ; ред. Л. О. Ільченко ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потушняка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2013. – 92 с.

180. Поетика пейзажної лірики Ю. Боршоша-Кум’ятського / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. Присвячується світлій пам’яті професора Лідії Григорівни Голомб / [редкол. : Ю. М. Бідзіля (голова редкол.), В. В. Барчан, Н. П. Бедзір та ін.] ; М-во освіти і науки України, Ужгор.

нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2013. – Вип. 1 (29). – С. 187–194. – Бібліогр.: с. 194 (7 назв). URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/3630>

2014

181. Життя його любов’ю оповите / Н. Ференц // Матіїв, В. Смерковий світ : поезії / Володимир Матіїв. – Ужгород : ІВА, 2014. – С. 134–136.

182. Коли в серці живе доброта : [про творчість поетеси Софії Сороки] / Н. Ференц // Сорока, С. Свою долю не зраджу ніколи : [зб. ст., нарисів, заміток про автора та її поезію] / Софія Сорока. – Ужгород : Аутдор-Шарк, 2014. – С. 68–72.

183. Творчість Шевченка в рецепції письменників Закарпаття / Н. Ференц // Науковий вісник УжНУ. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. Збірник укладено за матеріалами Міжнар. наук. конф. “Тарас Шевченко – володар у царстві духа” (25–26 лют. 2014 р., м. Ужгород), присвяч. 200-літтю від дня народж. Тараса Шевченка / [редкол. : Г. В. Шумицька (голова редкол.), В. В. Барчан (відп. за вип.), Н. П. Бедзір та ін.] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2014. – Вип. 1 (31). – С. 252–257. – Бібліогр.: с. 256–257 (25 назв). URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/769>

2015

184. Архетип дому в ліриці Василя Густі / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації / [редкол. : Г. В. Шумицька (голова редкол.), В. В. Барчан, Н. П. Бедзір (відп. ред.) та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2015. – Вип. 1 (33). – С. 53–57. – Бібліогр.: с. 56–57 (9 назв). <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/10902>

185. Концепція ліричного героя в поезії Христини Керити / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [редкол. : І. В. Сабадош (відп. ред.), В. В. Барчан, Н. П. Бедзір та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород : Вид-во “Говерла”, 2015. – Вип. 20. – С. 141–144. – Бібліогр.: с. 144 (11 назв). URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/23065>

186. Найвидатніший сатирик Закарпаття. До 105-річчя від дня народження Марка Бараболі (Івана Рознійчука) / Надія Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації / [редкол. : Г. В. Шумицька (голова редкол.), В. В. Барчан, Н. П. Бездір (відп. ред.) та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2015. – Вип. 1 (33). – С. 64–67. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/10905>

187. “Преблагословенна будь, країно див” : [про Ю. Боршоша-Кум’ятського] / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [редкол. : І. В. Сабадош (відп. ред.) В. В. Барчан, Н. П. Бездір та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2015. – Вип. 20. – С. 157–162.

2016

188. Поетика пейзажної лірики Людмили Кудрявської / Н. Ференц // Науковий вісник УжНУ. Сер. : Філологія. Збірник укладено за матеріалами Всеукр. конф. з міжнар. участю “Українська література в загальноєвропейському контексті (20–21 жовт. 2016 р., Ужгород) / [редкол. : Г. В. Шумицька (голов. ред.), Н. П. Бездір ; відп. секр. О. Ю. Кузьма] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2016. – Вип. 2 (36). – С. 267–272. – Бібліогр.: с. 271–272 (23 назви).

2017

189. Живе світла пам’ять : [присвячено пам’яті літературознавця Василя Марка] / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [редкол. : І. В. Сабадош (відп. ред.), В. В. Барчан, Н. П. Бездір ; секр. О. Миголинець та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород, 2017. – Вип. 22. – С. 105–106.

190. Поезія Закарпаття періоду угорської окупації (1939–1944 рр.) / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [редкол. : І. В. Сабадош (відп. ред.), В. В. Барчан, Н. П. Бездір ; секр. О. Миголинець та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород, 2017. – Вип. 22. – С. 87–93. – Бібліогр.: с. 92–93 (22 назви). URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/21997>

191. Тема рідного краю в ліриці Людмили Кудрявської / Н. Ференц // Наукові записки національного університету “Острозька академія”. Серія “Філологічна” : зб. наук. пр. / [редкол. : І. Д. Пасічник, С. О. Кочерга, І. М. Хомяк та ін.] – Острого : Вид-во Нац. ун-ту “Острозька академія”. – 2017. – Вип. 65. – С. 95–98.

2018

192. Байкостріл Юрія Шипа, або Сучасний дух езопівського жанру : [про зб. Ю. Шипа “Байкостріл”] / Н. Ференц // Юрій Шип. Зліт на крилах літ: літературознавці про творчість письменника в 2008–2018 роках. – Ужгород : Патент, 2018. – С. 190–192.

193. Була вона сонячною людиною: до 100-річчя з дня народження Зінаїди Пономарьової / Н. Ференц // Екзиль. – 2018. – № 4 (квіт). – С. 46.

194. Категорія часу в ліриці Людмили Кудрявської / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. укладено за матеріалами Міжнар. наук. конф. “Укр. літ. в загальноєвропейському контексті” (19–21 квіт. 2018 Ужгород), присвяч. 80-річчю від дня народж. д-ра філол. наук. проф. Л. Г. Голомб / [редкол. : І. В. Сабадош (відп. ред.), В. В. Барчан, Н. П. Бездір ; секр. О. Ю. Кузьма та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2018. – Вип. 23. – С. 339–344. – Бібліогр.: с. 344 (21 назва). URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/22643>

195. Коли рани серця кривоточать : [про зб. “Пора кривавих сліз” Ю. Шипа] / Н. Ференц // Юрій Шип. Зліт на крилах літ: літературознавці про творчість письменника в 2008–2018 роках. – Ужгород : Патент, 2018. – С. 230–233.

196. Напиши, зігрій мою душу... : [вид-во “Тражда” готує до друку епістолярій Юрія Балеги за упорядкуванням Н. Ференц] // Екзиль. – 2018. – № 1 (січ). – С. 28–29.

197. Подвижник науки / Н. Ференц // Олекса Мишанич у колі сучасників : зб. спогадів, ст., есе, бібліогр. джерел : до 85-річчя від дня народж. науковця / уклад. : М. Б. Бадида, О. Д. Гаврош, І. В. Когутич, Я. О. Мишанич ; відп. за вип. О. А. Канюка ; Департамент культури Закарпат. облдержадмін., КЗ “Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Погушняка” Закарпат. облради. – Ужгород : [Рік-У], 2018. – С. 203–209.

198. Творчий профіль Юрія Керекеша / Н. Ференц // Юрій Керекеш у спогадах і доброму слові. Статті, спогади та інші матеріали про життєтворчість письменника Юрія Керекеша / упоряд. : В. Густі, О. Новікова (Керекеш), О. Ігнатович, О. Канюка, М. Ліба, Б. Лукандій. – Ужгород : ТІМРАНІ, 2018. – С. 105–120.

199. У душі поета збурена планета : [про зб. “Пора кривавих сліз” Ю. Шипа] / Н. Ференц // Юрій Шип. Зліт на крилах літ: літературознавці про творчість письменника в 2008–2018 роках. – Ужгород : Патент, 2018. – С. 264–266.

200. Юля, яку неможливо забути : [пам’яті відомої журналістки, видавчині, письменниці Юлії Зейкан // Екзиль. – 2018. – № 7 (черв). – С. 14–16.

2019

201. Іван Фізер: “Виїхав, аби уникнути репресій” : [бесіда з учасником Міжнар. наук. конф. “Українські Карпати: етнос, історія, культура”, проф. Ратгерського ун-ту (США)] / розмову вела Надія Ференц // Гомін Красного поля : зб. свідчень, матеріалів та статей про Карпатську Україну / упоряд : Гаврош О. Д., Зейкан Ю. П., Туряниця (Копейко) В. І. – Ужгород : ТІМРАНІ, 2019. – Ч. II. – С. 199–201.

202. Літературознавець Олена Рудловчак / Н. Ференц // Екзиль. – 2019. – № 1 (січ.). – С. 21–24.

203. Поетика інтимної лірики Людмили Кудрявської / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія / [редкол. : Г. Шумицька (голов. ред.), В. Барчан ; відп. ред. Н. Венжинович] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : [б. в.], 2019. – Вип. 1 (41). – С. 146–152. – Бібліогр.: с. 150–151 (24 назв). URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/27752>

204. Сіяв розумне, добре і вічне / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. На пошану професора Василя Добоша (до 95-річчя від дня народження) / [редкол. : Н. Венжинович (голов. ред.), В. Барчан, Г. Шумицька (відп. ред.)] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : [б. в.], 2019. – Вип. 2 (42). – С. 11–12. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/28444>

205. Творчість С. Макари в рецепції М. Романа / Н. Ференц // Дукля. – 2019. – № 5. – С. 73–76.

206. Творчість Сергія Макари в рецепції Михайла Романа / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [І. В. Сабадош (відп. ред.), В. В. Барчан, Н. П. Бедзір ; секр. Ольга Миголінець] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород : [б. в.], 2019. – Вип. 24. – С. 96–98. – Рец. на кн. : Роман, М. Художній світ Сергія Макари / Михайло Роман. – Пряшів : Вид-во А – прінт, с.р.о., Ліовце при Прешове, 2019.

207. Тема поета і поезії у ліриці Людмили Кудрявської / Н. Ференц // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. / [І. Сабадош (відп. ред.), В. Барчан, Н. Бедзір ; секр. О. Миголінець] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород : [б. в.], 2019. – Вип. 24. – С. 82–86. – Бібліогр. с. 85–86 (23 назви).

2020

208. Голос зболеного серця : передмова / Н. Ференц // Малильо, С. Кухоль щастя : [вірші]. – Ужгород : Гражда, 2020. – С. 5–24.

209. Літописець української культури Словаччини (до 90-річчя від дня народження М. П. Романа) / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. На честь д-ра філол. наук, проф. Валерія Михайловича Мокієнка, Почесного Голови Комісії зі слов’янської фразеології при Міжнародному комітеті славистів (до 80-річчя від дня народж.) / [редкол. : Мотокі Номачі (голов. ред.), Н. Венжинович, Г. Шумицька (відп. ред.) та ін.] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : [б. в.], 2020. – Вип. 2 (44). – С. 488–489. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/35349>

210. Методологічні засади літературознавчого дискурсу Олени Рудловчак / Н. Ференц // Екзиль. – 2020. – № 1 (листоп.). – С. 37–40. – Бібліогр.: с. 40 (10 назв).

2021

211. Він живе у світі слова і заради нього: (5 січня 2021 виповнилося 60 літ Івану Михайловичу Ребрику – поету, прозаїку, публіцисту, літературному критику, громадському і культурному діячу, видавцю-директору МПП “Гражда”) / Н. Ференц. URL : https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1348842862123243&id=100009926267093

III. ПУБЛІКАЦІЇ В ОБЛАСНІЙ ПРЕСІ, ГАЗЕТАХ УЖГОРОДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ. ІНТЕРВ'Ю

1966

212. На шляху зростання / Н. Ференц // Рад. студент. – 1966. – 27 трав. (№ 17). – С. 2. – Рец. на кн. : Уральский, Л. Не отверни лица своего : повесть / Леонид Уральский. – Ужгород : Карпати, 1965. – 240 с. – (Творчість молодих літераторів університету).

213. Утвердження краси і людяності / Н. Ференц // Рад. студент. – 1966. – 10 груд. (№ 34). – С. 2. – Рец. на кн. : Федорів, Р. Євшан-зілля : повісті та оповідання / Роман Федорів. – Ужгород : Карпати, 1966. – 207 с. – (Літературна сторінка).

1967

214. Останній чардаш / Н. Ференц // Рад. студент. – 1967. – 6 лют. (№ 6). – С. 2. – Рец. на кн. : Вовчок, В. Останній чардаш: Амурська трагедія / Василь Вовчок. – Ужгород : Карпати, 1966. – 129 с.

1971

215. Талант щедрий, оригінальний : (до 80-річчя Йосипа Бокшая) / Н. Ференц // Ленінська правда. – 1971. – 2 жовт.

216. Художній літопис про опришків / Н. Ференц // Ленінська правда. – 1971. – 19 жовт. – Рец. на кн. : Шульга, І. Брате мій : іст. повість / Ілля Шульга. – Ужгород : Карпати, 1971. – 224 с.

1972

217. Квіти під хмарами / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1972. – 9 січ. (№ 7). – С. 3. – (Критика і бібліографія). – Рец. на кн. : Панченко, В. Квіти під хмарами / Володимир Панченко. – Ужгород : Карпати, 1971. – 79 с.

218. Поет невичерпних можливостей / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1972. – 16 лип. (№ 165). – С. 3. – Рец. на кн. : Коротич, В. Можливості : поезії / Віталій Коротич. – Київ : Дніпро, 1970. – 235 с.

1973

219. З чого починається поезія: (огляд віршів початківців) / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1973. – 2 черв. (№ 65). – С. 3.

220. Свої відкривати острови : [огляд творів Л. Кудрявської, П. Мартина, І. Чопея, В. Фединишинця] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1973. – 21 січ. (№ 17). – С. 3.

221. Слово поета – криця / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1973. – 22 лип. (№ 169). – С. 3. – Рец. на кн. : Вовчок, В. Совість : поеми та вірші / Василь Вовчок. – Ужгород : Карпати, 1973. – 88 с.

1974

222. Велич почуттів / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1974. – 1 квіт. (№ 78). – Рец. на кн. : Коробко, О. Не за далекими морями... : нариси / О. Коробко. – Ужгород : Карпати, 1974. – 304 с.

223. За перевалом – перевали / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1974. – 9 квіт. (№ 44). – С. 3. – Рец. на кн. : Перевал : творчість молодих / ред.-упоряд. О. М. Коробко. – Ужгород : Карпати, 1973. – 144 с.

224. І вимогливо, і самокритично: (огляд віршів початківців) / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1974. – 17 січ. (№ 8). – С. 3.

225. Іскри віщого полум'я / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1974. – 26 листоп. (№ 143). – С. 4. – Рец. на кн. : Віщий вогонь : зб. поезій 1939–1944 рр. / упоряд. та післямова Ю. Балеги. – Ужгород : Карпати, 1974. – 304 с.

226. Трибуна молодого критика. Оспіваючи героїку минулого / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1974. – 9 лип. (№ 84). – С. 3.

1975

227. Славити руки будівничі : [тема праці в поезії молодих] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1975. – 13 лип. (№ 162). – С. 3.

228. Щоб слово заграло : [огляд віршів початківців] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1975. – 5 січ. (№ 4). – С. 3.

1976

229. Вага поетичного слова : [огляд віршів початківців] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1976. – 18 квіт. (№ 91). – С. 3.

230. Зрілість поетичного голосу / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1976. – 4 лип. (№ 156). – С. 3. – Рец. на кн. : Кудрявська, Л. Сто тисяч встреч : стихи / Л. Кудрявская ; ред. В. Т. Дзєба ; худож. Н. Пономаренко. – Ужгород : Карпати, 1976. 128 с. – Текст рос. мовою.

1977

231. Вага поетичного слова / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1977. – 17 квіт. (№ 90). – С. 4. – Рец. на кн. : Мартин, П. Весняний заспів : поезії / Петро Мартин. – Ужгород : Карпати, 1977. – 95 с.

1978

232. Чи завжди відкриття? : [огляд творів авторів перших книжок] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1978. – 9 лип. (№ 156). – С. 3.

233. Який він, перший перон? / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1978. – 8 січ. – С. 3. – Рец. на кн. : Густі, В. Перон : поезії / Василь Густі ; ред. В. Т. Дзьоба. – Ужгород : Карпати, 1977. – 72 с.

1979

234. Знайти власну стежину: [огляд творів початківців] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1979. – 4 лют. (№ 29). – С. 3.

235. Поетичний заспів / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1979. – 27 лип. (№ 172). – С. 3. – Рец. на кн. : Петровцій, І. Знак весни : поезії / Іван Петровцій. – Ужгород : Карпати, 1979. – 96 с.

1980

236. Своє чи повторення пройденого / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1980. – 7 груд. (№ 280). – С. 3. – Рец. на кн. : Молодий день : творчість молодих / упоряд. П. М. Скунець. – Ужгород : Карпати, 1979. – 159 с.

237. Удостоєні найвищої нагороди : [про зб. нарисів “Удостоєні найвищої нагороди” (Карпати, 1980)] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1980. – 17 верес. (№ 214). – С. 4.

1981

238. Красою натхненна / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1981. – 11 квіт. (№ 44). – С. 3. – Рец. на кн. : Керита, Х. Березневі заручини : зб. поезій / Христина Керита. – Ужгород : Карпати, 1981. – 48 с. – (Трибуна молодого критика).

239. Нелегка дорога до справжнього / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1981. – 4 жовт. (№ 229). – С. 3. – Рец. на кн. : Гурницький, К. Земля в польоті : поезії / К. Гурницький. – Ужгород : Карпати, 1981. – 88 с. – (Критика і бібліографія).

240. Серцем народжена / Н. Ференц // Рад. студент. – 1981. – 1 трав. (№ 15). – С. 2. – Рец. на кн. : Керита, Х. Березневі заручини : зб. поезій / Христина Керита. – Ужгород : Карпати, 1981. – 48 с.

241. Торкаючись серцем земного і зоряного / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1981. – 26 квіт. (№ 97). – С. 3. – Рец. на кн. : Вароді, В. Плуги і зорі : поезії / Василь Вароді ; ред. В. Т. Дзьоба. – Ужгород : Карпати, 1980. – 64 с.

1982

242. “Безсмертні ми не в часі – у ділах...” : священне почуття Батьківщини в творах молодих поетів Закарпаття / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1982. – 11 лип. (№ 159). – С. 3.

243. Від дебюту до утвердження / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1982. – 5 верес. (№ 205). – С. 3. – Рец. на кн. : Густі, В. Жадання дороги : поезії / Василь Густі : поезії ; ред. В. Т. Дзьоба. – Ужгород : Карпати, 1982. – 71 с.

244. Звуки і барви слова : [огляд творів початківців] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1982. – 23 трав. (№ 119). – С. 3.

245. Про день новий і його творців / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1982. – 18 верес. (№ 113). – С. 3. – Рец. на кн. : Зейкан, Ю. Сине полум'я ранку. Оповідання. Повісті / Юлія Зейкан. – Ужгород : Карпати, 1981. – 186 с. – (Трибуна молодого критика).

1983

246. Письменники зблизька / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1983. – 6 берез. (№ 55). – С. 3. – Рец. на кн. : Зубанич, Ф. Діалоги серед літа: літ. бесіди / Федір Зубанич. – Київ : Рад. письменник, 1982. – 262 с.

247. Спалах треба підтримувати / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1983. – 26 черв. (№ 147). – С. 3. – Рец. на кн. : Ігнат, В. Народження полум'я : поезія / Василь Ігнат. – Ужгород : Карпати, 1983. – 64 с.

1984

248. Байдужих немає : [обговорення проекту “Основні напрями реформи загальноосвітньої і професійної школи” на філологічному факультеті] / Н. Ференц // Рад. студент. – 1984. – 30 берез. (№ 12). – С. 2.

249. День новий і його герої / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1984. – 13 трав. (№ 111). – С. 3. – Рец. на кн. : Вовчок, В. Горяни : повість-диалогія / Василь Вовчок. – Ужгород : Карпати, 1983. – 408 с.

250. Знайти свій голос / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1984. – 8 лип. (№ 156). – С. 3. – Рец. на кн. : Копинець, К. Народження хліба : поезії / Карло Копинець. – Ужгород : Карпати, 1984. – 80 с.

251. Мелодія проліскового заспіву / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1984. – 22 лип. (№ 167). – С. 3. – Рец. на кн. : Нейметі, М. Народження проліска : поезії / Мар'яна Нейметі. – Ужгород : Карпати, 1984. – 48 с.

252. Незвичайне у звичайному / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1984. – 19 лют. (№ 42). – С. 3. – Рец. на кн. : Кудрявская, Л. Кто молчит за окном : [стихи для млад. шк. возраста] / Людмила Кудрявская ; рис. А. Праховой. – Київ : Веселка, 1983. – 12 с.

253. Пісня у долину вплелася : [на здобуття В. Густі премії ім. Д. Вакарова] / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1984. – 3 листоп. (№ 133). – С. 4.

254. Поезія найвищих устремлінь: сьогодні одному з фундаторів української радянської літератури Миколі Бажану виповнилося б 80 / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1984. – 9 жовт. (№ 121). – С. 3.

255. Працею зігрите серце : [до 60-річчя Василя Добоша] / Н. Ференц // Рад. освіта. – 1984. – 18 груд. (№ 101). – С. 2.

256. Рясна осінь ювіляра : [до 60-річчя Василя Добоша] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1984. – 11 листоп. (№ 259). – С. 4.

257. Співець революції : [до 90-річчя В. Еллана-Блакитного] / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1984. – 12 січ. (№ 5). – С. 3.

258. Сторінки минулого / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1984. – 2 жовт. (№ 226). – С. 4. – Рец. на кн. : На Верховині: зб. творів письменників дорадянського Закарпаття / упоряд., підготовка текстів, передм., прим. та слов. О. В. Мишанича. – Ужгород : Карпати, 1984. – 528 с.

259. У тісному контакті: (пропонують науковці Ужгородського ун-ту) / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1984. – 28 лют. (№ 48). – С. 4. – (Обговорюємо проект ЦК КІРС про шкільну реформу).

1985

260. З чим ідеш до читача? : (збірники творчості молодих: проблеми, перспективи) / Надія Ференц ; Юлія Зейкан // Закарпат. правда. – 1985. – 6 січ. (№ 5). – С. 3.

261. Зважимо на молодість? : [огляд творів молодих авторів, опублікованих на сторінках районних газет] / Н. Ференц, Ю. Зейкан // Закарпат. правда. – 1985. – 8 груд. (№ 282). – С. 3.

262. Здивовано слово бачу / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1985. – 11 серп. (№ 184). – С. 3. – Рец. на кн. : Кудрявская, Л. Забытое слово : стихи / Людмила Кудрявская ; ред. В. Н. Мальми. – Москва : Сов. писатель, 1984. – 96 с. – Текст рос. мовою.

263. Крок до утвердження / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1985. – 28 верес. (№ 117). – С. 3. – Рец. на кн. : Бахно, В. Ритми : поезії / Василь Бахно. – Ужгород : Карпати, 1985. – 48 с.

264. Професійна етика : [про відповідальне ставлення до професійних обов'язків, зокрема педагогів і вчителів] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1985. – 1 лют. (№ 27). – С. 4.

265. Свої відкривати острови : [огляд творів початківців] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1985. – 28 квіт. (№ 99). – С. 3.

266. Слову душу віддати / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1985. – 2 черв. (№ 126). – С. 3. – Рец. на кн. : Вовчок, В. Вірність : поезії / Василь Вовчок. – Київ : Дніпро, 1985. – 118 с.

267. Щоб день молодів... / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1985. – 15 груд. (№ 287). – С. 3. – Рец. на кн. : Густі, В. Обличчя : поезії / Василь Густі ; ред. О. П. Логвиненко. – Ужгород : Карпати, 1985. – 104 с.

268. Як частка нашого буття: (До 50-річчя В. Симоненка) / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1985. – 10 січ. (№ 5). – С. 4.

1986

269. Бал для вступу?: [про вступні іспити до вишів] / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1986. – 1 лип. (№ 77). – С. 2. – (Обговорюємо проект ЦК КІРС).

270. Вносимо пропозиції : [про реформу шкільної освіти] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1986. – 27 черв. (№ 147). – С. 2.

271. Зачарований світом дитинства: (Степану Жупанину – 50) / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1986. – 18 січ. (№ 8). – С. 4.

272. Казка смерекового краю / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1986. – 4 верес. (№ 204). – С. 4. – Рец. на кн. : Жупанин, С. Смерековий край. Вірші, казки, загадки для дітей ст. дошк. та молод шк. віку / Степан Жупанин. – Ужгород : Карпати, 1985. – 75 с.

273. Не остудить вогонь серця! / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1986. – 14 груд. (№ 287). – С. 3. – Рец. на кн. : Матіїв, Й. В. Ялинні плеси : поезії / Й. В. Матіїв. – Ужгород : Карпати, 1986. – 119 с.

274. Ознаки зростання / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1986. – 19 квіт. (№ 47). – С. 3. – Рец. на кн. : Панчук, Н. Ранкові поїзди : поезії / Надія Ференц. – Ужгород : Карпати, 1985. – 56 с. – (Трибуна молодого критика).

275. Спокуса... лаврів / Н. Ференц, Ю. Зейкан // Закарпат. правда. – 1986. – 18 лют. (№ 41). – С. 4. – Рец. на кн. : Відлуння : творчість молодих / упоряд. В. П. Густі ; редкол. : В. Ю. Вовчок та ін. – Ужгород : Карпати, 1985. – 165 с.

276. Хіба важко надрукувати? : (Огляд поетичної пошти) / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1986. – 16 берез. (№ 64). – С. 3.

1987

277. Аванси і нюанси : (про творчість молодих письменників на сторінках районних газет) / Н. Ференц, Ю. Зейкан // Закарпат. правда. – 1987. – 17 трав. (№ 113). – С. 3.

278. Вогонь любові і творення / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1987. – 28 листоп. (№ 141). – С. 3. – Рец. на кн. : Вароді, В. Родинне вогнище : поезії ; ред. Т. В. Лісун ; худож. В. Ю. Добош / Василь Вароді. – Ужгород : Карпати, 1987. – 180 с.

279. Давайте діяти / Н. Ференц // Рад. освіта. – 1987. – 24 квіт. (№ 33). – С. 2. – (Вища школа: кроки перебудови).

280. Тепло родинного вогнища / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1987. – 9 серп. (№ 183). – С. 3. – Рец. на кн. : Вароді, В. Родинне вогнище : поезії ; ред. Т. В. Лісун ; худож. В. Ю. Добош / Василь Вароді. – Ужгород : Карпати, 1987. – 180 с.

281. Трудар літературної ниви : [до 70-річчя П. Цибульського] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1987. – 24 черв. (№ 144). – С. 4.

1988

282. Від криниці дитинства / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1988. – 5 трав. (№ 105). – С. 3. – Рец. на кн. : Ладижець, В. Криниця : вірші, небилиці, пригоди, казочки і казки. Для дошк. та шк. віку / Володимир Ладижець. – Ужгород : Карпати, 1987. – 93 с.

283. “Вони живуть, слова”: до 80-річчя Л. Первомайського / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1988. – 21 трав. (№ 20). – С. 5.

284. З любов'ю до синіх Карпат : [про книгу перекладів І. Інова “Рукопожатие в Карпатах” (Ужгород : Карпати, 1988)] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1988. – 7 верес. (№ 207). – С. 4 ; Друг читача. – 1988. – 5 січ.

1989

285. Питання одвічні і злободенні : [тема праці у творчості поетів Закарпаття] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1989. – 7 лют. (№ 32). – С. 4.

286. Пісня у долю вплелась : [про Василя Густі] / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1989. – 3 листоп. (№ 44). – С. 5. – (На здобуття обласної премії ім. Дмитра Вакарова).

287. Поетичний літопис визволення : [до 45-річчя визволення Закарпаття] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1989. – 25 жовт. (№ 245). – С. 4.

288. Сягати ширших пластів / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1989. – 23 груд. (№ 293). – С. 4. – Рец. на кн. : Керита, Х. Одкровення : вірші та поеми / Христина Керита. – Ужгород : Карпати, 1988. – 72 с.

1990

289. Відродження “Просвіти” / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1990. – 28 груд. (№ 147). – С. 2.

290. Відчути серцем пульс доби / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1990. – 6 жовт. (№ 230). – С. 3. – Рец. на кн. : Ряшко, М. Уроки трави : поезії / М. Ряшко. – Ужгород : Карпати, 1990. – 60 с.

291. Голос Потушнякової трембіти : до 80-річчя Федора Потушняка / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1990. – 27 лют. (№ 26). – С. 4 ; Ужгор. ун-т. – 1990. – 28 лют.

292. Марійка Підгірянка / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1990. – 20 берез. (№ 34). – С. 4.

293. Міжнародна конференція краєзнавців : [про міжнар. наук. конф. “Інтелігенція Закарпаття ХІХ століття і розвиток гуманітарних наук у контексті міжслов'янських взаємозв'язків”] / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1990. – 1 листоп.

294. Насінінка краси : [до 85-річчя з дня народження Ю. Боршоша-Кум'ятського] / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1990. – 10 лип. (№ 79). – С. 4. – (Наш календар).

295. Поетичний дебют Володимира Бобечка / Н. Ференц // Ужгор. ун-т. – 1990. – 18 жовт. (№ 23–26). – С. 5.

296. Про українських письменників Чехословаччини / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1990. – 4 верес. (№103). – С. 4. – Рец. на кн. : Роман, М. Літературні портрети українських письменників Чехословаччини / М. Роман. – Пряшів : Вид-во ЦК культурного союзу укр. трудящих ЧССР, 1989. – 157 с.

297. Українська пісня в Словаччині / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1990. – 31 жовт. (№ 251). – С. 3. – Рец. на кн. : Гириак, М. Поетика українських народних ліричних пісень Східної Словаччини / М. Гириак. – Братислава, Пряшів. пед. вид-во: Від. укр. літ, 1989. – 326 с.

1991

298. Жага любові і краси: до 110-ї річниці з дня народження Марійки Підгірянки / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1991. – 29 берез. (№ 61). – С. 3. – (Зійдуть мої квіточки, як рута...).

299. Зореслав : забуте ім'я С. Сабола з Пряшівщини / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1991. – 14 лип. (№ 134). – С. 4.

300. Її щира і приязна муза : [про вірші Ірини Шутової] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1991. – 16 серп. (№ 156). – С. 3.

301. Коли неправда душить горло...: Юрію Бачі – 60 / Н. Ференц // Карпат. край. – 1991. – 15 жовт. (№ 40). – С. 12.

302. Міжнародний форум карпатознавців : [про міжнар. конф. “Українські Карпати: етнос, історія, культура”] / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1991. – 7 верес. (№ 87). – С. 1.

303. Непогасний цвіт любові: (до 85-річчя з дня народження М. Рішка) / Н. Ференц // Карпат. край. – 1991. – 17 груд. (№ 50). – С. 4, 16.

304. Несмачний це хліб – критика / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1991. – 16 жовт. (№ 199). – С. 2.

305. “О слово рідне, цілий я твій...” / Н. Ференц // Карпат. край. – 1991. – 25 черв. (№ 24). – С. 12. – (Юрію Керекешу – 70).

306. Поетичний дебют : [вірші студента УжДУ Володимира Бобечко : “Слово”, “Зимовий вечір”] // Вісті Ужгородщини. – 1991. – 9 лют. (№ 17). – С. 4.

307. Розділив би долю репресованих : [бесіда з учасником Міжнар. наук. конф. “Українські Карпати: етнос, історія, культура” проф. Іваном Фізером / розмову вела Н. Ференц] // Закарпат. правда. – 1991. – 12 верес. (№ 175). – С. 2.

308. Таке непросте слово : [провісники возз'єднання Закарпаття з Україною] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1991. – 26 черв. (№ 120). – С. 2.

309. У художньому світі П. Тичини / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1991. – 7 берез. (№ 46). – С. 4.

310. Юрію Керекешу – 70 / Н. Ференц // Літ. Україна. – 1991. – 11 лип. (№ 28). – С. 5.

311. “Я долю світу пригубив...” / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1991. – 7 листоп. (№ 214). – С. 4. – Рец. на кн. : Скунець, П. Спитай себе : поезії / Петро Скунець ; худож.-оформ. Н. Пономаренко. – Ужгород : Карпати, 1992. – 206 с.

312. Як святкували Святий вечір і Новий рік / Надія Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1991. – 3 січ. (№ 2). – С. 3. – (Народні звичаї).

313. Якою бути газеті? : [“Вісті Ужгородщини”] / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1991. – 10 січ. (№ 4). – С. 3.

1992

314. Вас цікавлять жанри в ліриці? / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1992. – 17 листоп. (№ 104). – С. 4. – Рец. на кн. : Волкова, Т. Проблема жанра в лирике: на матеріалі русської и української поезії : монографія / Татяна Волкова. – Львів : Світ, 1991. – 188 с.

315. Вимогливий до слова: (пам'яті Павла Цибульського, якому виповнилося б 75 років) / Н. Ференц // Карпат. Україна. – 1992. – 2 лип. (№ 27). – С. 6.

316. Запізніла квітка на могилі у недалекій землі : [про В. Гренджу-Донського] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1992. – 7 лип. (№ 48). – С. 4.

317. Змагався з грозами : [про письменника А. Патруса-Карпатського] / Н. Ференц // Ужгор. ун-т. – 1992. – 24 квіт. (№ 8). – С. 3.

318. Зробив усе, що міг : до 95-річчя з дня народж. В. Гренджі-Донського / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1992. – 23 квіт. (№36). – С. 3.

319. “...Коли неправда душить горло” : Юрію Бачі – 60 / Н. Ференц // Карпат. Україна. – 1992. – 4 черв. (№ 23). – С. 7.

320. Кому дорога доля України : [про виконання Закону про українську мову] / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1992. – 6 черв. (№ 48). – С. 2.

321. Мир як дорогоцінний скарб: до 76-річчя з дня народж. Федора Іванчова – одного із провідних українських письменників Чехословаччини / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1992. – 21 листоп. (№ 106). – С. 4. – (Наш земляк).

322. “Моя Україна в мене в крові!”: (Петру Скунцю – 50) / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1992. – 16 трав. (№ 42). – С. 4.

323. Не шукав супокою : [слово про поета Андрія Патруса-Карпатського] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1992. – 28 берез. (№ 20). – С. 4.

324. Патріотична місія Ярослава Гайваса : [голова Ради оборони і допомоги Україні Я. Гайвас – колишній січовий стрілець Закарпаття] / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1992. – 16 черв. (№ 50). – С. 4.

325. Подих “Гірського джерельця” / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1992. – 1 верес. (№ 71). – С. 4. – Рец. на кн. : Михтонюк, М. Гірське джерельце / Марина Михтонюк. – Ужгород : Карпати, 1992. – 28 с.

326. Проти мовного хаосу : [В. Гренджа-Донський про мову закарпатців] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1992. – 11 серп. (№ 63). – С. 4.

327. Річниця “Просвіти” : [до 72-ї річниці заснування т-ва “Просвіти”] / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 1992. – 9 трав. (№ 40). – С. 1.

328. Син Срібної землі : [до 95-річчя від дня народж. В. Гренджі-Донського] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1992. – 23 квіт. (№ 27). – С. 4 ; Ужгор. ун-т. – 1992. – 27 листоп. (№ 17). – С. 3. – (Літ. сторінка).

329. Український поет із Будапешта : [про поета з Будапешта Осипа Мускура] / Н. Ференц // Карпат. Україна. – 1992. – 30 січ. (№ 5). – С. 8.

1993

330. Василеві Вароді – 50 / Н. Ференц // Літ. Україна. – 1993. – 15 лип. – С. 4.

331. Душа, розкрита для дива: Василю Вовчку – 60 // Вісті Ужгородщини. – 1993. – 3 лип. (№ 47). – С. 3.

332. Із трепету, з боління : [До 50-річчя Василя Вароді] / Н. Ференц // Срібна Земля. – 1993. – 29 черв. (№ 24). – С. 10.

333. Кажуть люди, кажуть : [Ю. Шкробинець, В. Марко, Н. Ференц та ін. про Василя Вароді] // Карпат. Україна. – 1993. – 1 лип. (№ 26). – С. 5.

334. Літа, немов плугатарі: (до 50-річчя з дня народж. В. Вароді) / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1993. – 29 черв. (№ 59). – С. 4.

335. Літературна сторінка : [огляд творчості молодих поетів – Тетяни Кобаль, Мар’яни Бонь, Надії Кушко, Ольги Бобонич, Тетяни Суховірської, Віктора Гінзбурга] / сторінку веде Н. Ференц // Ужгор. ун-т. – 1993. – 27 груд. (№ 17). – С. 3.

336. Людмилі Кудрявській – 50 / Н. Ференц // Літ. Україна. – 1993. – 7 жовт. (№ 40). – С. 2.

337. “Пороги” : [про кн. “Пороги” – кварталник Ради об’єднаних українців в Чеській Республіці] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1993. – 4 груд. (№ 92). – С. 2.

338. Просте перо в талановитих руках : [про письменницю Л. Кудрявську] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1993. – 11 верес. (№ 77). – С. 4.

339. “Я буду зорі розсівать”, – заявляла Миколая Божук у вірші “Прощай, матусю!” / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1993. – 5 січ. (№ 1). – С. 4.

1994

340. “Величні Карпати – мої кораблі” : [про С. Жупанина] / Н. Ференц // Срібна земля. – 1994. – 29 січ. (№ 4). – С. 10. – (На здобуття літ. премії ім. Лесі Українки).

341. Зустріч з літгуртківцями / Н. Ференц // Ужгор. ун-т. – 1994. – 16 берез. (№ 1–2). – С. 3.

342. Карпатика нашої краянки : до 50-річчя Любиці Баботи / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1994. – 10 верес. (№ 136–137). – С. 6.

343. Стражденний шлях благословляю : [про поетесу Софію Малильо, нар. 1926] / Н. Ференц // Срібна Земля. – 1994. – 15 січ. (№ 2). – С. 10.

344. У царині невідомого : [про Олену Рудловчак] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1994. – 1 лют. (№ 8). – С. 4.

1995

345. Гармонія радості і печалі : [про творчість Марії Головач] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1995. – 22 серп. (№ 57). – С. 3.

346. Зоряні часи – попереду : [філол. ф-ту – півстоліття] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1995. – 17 жовт. (№ 71). – С. 2.

347. “І навік зостануться на землі!” : [до 90-річчя Юлія Боршоша-Кум’ятського] / Н. Ференц // Закарпат. правда. – 1995. – 15 лип. (№ 47). – С. 4.

1996

348. Важко без друга / Н. Ференц // Молодь Закарпаття-реформа. – 1996. – 4 трав. – Рец. на кн. : Кудрявська, Л. День рождення Муравья : поезія для дітей / Людмила Кудрявская. – Ужгород : Патент, 1995. – 20 с. – Текст рос. мовою.

349. Все починається з любові / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1996. – 16 лип. (№ 103). – С. 5. – Рец. на кн. : Кобаль, Т. Оксамитова ніч : поезія і проза / Тетяна Кобаль. – Ужгород, 1995. – 72 с.

350. Душа, окрилена добром : [до 75-річчя Ю. Керекеша] / Н. Ференц // Орбіта-логос. – 1996. – 12 черв. – С. 12.

351. Засвічуючи зорі барвінкові : [до 60-річчя Степана Жупанина] / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1996. – 18 січ. (№ 8). – С. 6.

352. Найстарший поет Закарпаття: завтра Миколі Рішку виповнилося б 90 років / Н. Ференц // Срібна Земля-фест. – 1996. – 12–18 груд. (№ 34). – С. 14.

353. Пекельні кола Софії Малильо: Своє 70-річчя закарпатська поетеса справляє на чужині / Н. Ференц // Срібна Земля-фест. – 1996. – 5–11 груд. (№ 33). – С. 14.

354. Степану Жупанину – 60 / Н. Ференц // Літ. Україна. – 1996. – 1 лют. (№ 5). – С. 5.

355. України вірний син / Н. Ференц // Срібна Земля-фест. – 1996. – 5–11 груд. (№ 33). – С. 14. – Рец. на кн. : Скрипка, В. Тернові вінці. Вірші 1946–1996 / Василь Скрипка. – Ужгород : Патент, 1996. – 60 с.

356. Яблука з-під снігу: до 70-річчя Василя Скрипки / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1996. – 5 жовт. (№ 148–149). – С. 12.

1997

357. “А в мене дні бунтують і кричать”: наприкінці липня Олені Телізі виповнилося б 90 літ / Н. Ференц // Срібна Земля-фест. – 1997. – 24–30 лип. (№ 29). – С. 14.

358. Василеві Маркусю – 75. Подвижники / Н. Ференц // Срібна Земля-фест. – 1997. – 25–31 груд. (№ 51). – С. 13.

359. Вшановуємо В. Гренджу-Донського / Н. Ференц // Ужгор. ун-т. – 1997. – 31 трав. (№ 5–6). – С. 1. – (Підпис: Наш кор.).

360. “Дискос горизонту” / Н. Ференц // Молодь Закарпаття-реформа. – 1997. – 19 лип. (№ 28). – С. 4. – Рец. на кн. : Маєрчик, М. Дискос горизонту : поезії / Марія Маєрчик. – Ужгород : Патент, 1995. – 36 с.

361. “Доля була до мене милосердною...” : [інтерв’ю з відомим ученим, автором книг з історії краю Василем Худаничем / розмовляла Надія Ференц] // Новини Закарпаття. – 1997. – 27 берез. (№ 46). – С. 6.

362. Його часопис “Наша земля” : [до 100-річчя від дня народж. В. Гренджі-Донського] / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1997. – 8 квіт. (№ 53). – С. 6.

363. Лицар національної ідеї: / Н. Ференц // Карпат. голос. – 1997. – 24 квіт.–7 трав. (№ 16). – С. 2. – (23 квітня виповнилося 100 років з дня народження Василя Гренджі-Донського).

364. Не продав ні себе, ні Україну: До 80-річчя від дня народження А. Патруса-Карпатського / Н. Ференц // Молодь Закарпаття-реформа. – 1997. – 29 берез. (№ 13). – С. 4.

365. Євген Маланюк: “Не сперечатимусь: я син свого народу” / Н. Ференц // Молодь Закарпаття-реформа. – 1997. – 1 лют. (№ 5). – С. 2.

366. Отець Штилиха: “У мене давно склалося враження, що нашій владі не дуже потрібна релігія” : [інтерв’ю зі священником Йосипом Штилихою / розмовляла Н. Ференц] // Срібна Земля-фест. – 1997. – 16–22 жовт. (№ 41). – С. 15.

367. Поет національної ідеї : [про В. Гренджу-Донського] / Н. Ференц // Ужгор. ун-т. – 1997. – 31 трав. (№ 5–6). – С. 2, 3.

368. Терновий вогонь любові : (до 100 річчя з дня народження В. Гренджі-Донського) / Н. Ференц // Молодь Закарпаття. – 1997. – 9 трав. (№ 18). – С. 3.

1998

369. Він працює для України: Василю Маркусю – 75 / Н. Ференц // Карпат. голос. – 1998. – 17–23 січ. (№ 2). – С. 2.

370. “Дегустатор вірша, парламентар між автором і поетом”: молода поезія нашого часу: здобутки, проблеми : [інтерв’ю з доц., канд. філол. наук Н. Ференц / розмову вела Ю. Зейкан] // Молодь Закарпаття-реформа. – 1998. – 4 квіт. (№ 14). – С. 5.

371. Маргарита Бабота: “У Баранинцях я вдома” : [інтерв’ю з громадською та культурною діячкою Маргаритою Баботою / провела Надія Ференц] / Срібна Земля-фест. – 1998. – 2–8 лип. (№ 26). – С. 15.

372. Нерозгаданий талант: Василеві Вовчку – 65 / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1998. – 7 лип. (№ 101). – С. 6.

373. Соло Вересневої пташки...: До 55-ліття поетеси Людмили Кудрявської / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1998. – 12 верес. – С. 7 : портр.

374. Сонячна людина: Штрихи до ювілею Зінаїди Пономарьової / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1998. – 4 квіт. (№ 51–52). – С. 10.

375. Тетяна Кобаль. “Химерні ромени” / Н. Ференц // Орбіта-логос. – 1998. – 23 квіт. (№ 18). – С. 12.

376. У протиборстві Добра і Зла / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1998. – 18 черв. (№ 90). – С. 5. – Рец. на кн. : Гурницький, К. На стикові тисячоріч : вірші та поеми / Казімір Гурницький. – Ужгород : Патент, 1997. – 288 с.

1999

377. Дорога, яка стала поезією / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1999. – 14 верес. – Рец. на кн. : Кудрявська, Л. Покуда життя длиться нить : избранныя лирика / Л. Б. Кудрявська. – Ужгород : Хозрасчет. ред.-изд. отд., 1999. – 224 с.

378. Життя як зблиски ватри. До 60-річчя з дня народження Володимира Матієва / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1999. – 9 жовт. (№ 148–149). – С. 14.

379. Зореслав: (до 90-річчя Зореслава) / Н. Ференц // Погляд. – 1999 (№ 12). – 30 груд. – С. 6.

380. Працею зігрите серце : [про знаного в Україні мовознавця, колишнього професора кафедри української мови УжНУ Василя Івановича Добоша (1924–2001)] / Н. Ференц // Рад. освіта. – 1999. – 18 груд. – (Люди наших вузів).

381. На пісні я виріс: (до 70-річчя Д. Павличка) / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1999. – 28 верес. (№ 142). – С. 12 ; Погляд. – 1999. – 28 верес. (№ 9). – С. 6.

382. На поетичних обрядах – наймолодші / Н. Ференц // Погляд. – 1999. – 30 груд. (№ 12). – С. 6.

383. Негаснучий перстень життя (до 90-річчя Богдана-Ігоря Антоновича) / Н. Ференц // Погляд. – 1999. – 30 листоп. (№ 11). – С. 6.

384. Писав про те, що бачив : [про Йосипа Жупана] / Н. Ференц // Погляд. – 1999. – 30 черв. (№ 6). – С. 6.

385. Поетичний храм: до 90-річчя Зореслава / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1999. – 7 груд. (№ 180). – С. 6, 7.

386. Проникаючи у самотню творчість : [про монографію Василя Попа “Тори і люди. Нарис життя і творчості Павла Цибульського”. Ужгород : Патент, 1999. 95 с.] / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 1999. – 4 груд. (№№178–179). – С. 12. – (На здобуття обл. премії ім. Ф. Потушняка).

387. Ромські жінки на новій дорозі в майбутнє / Н. Ференц // Романі Яг. – 1999. – 24 верес. – С. 2.

388. Стежками шведських ромів / Н. Ференц // Романі Яг. – 1999. – 24 верес. – С. 2.

389. Сурмач борні: до 100-річчя з дня народження Олекси Стефановича // Погляд. – 1999. – 26 жовт. (№ 10). – С. 6.

390. У царині карпатської культури: До 80-річчя з дня народження Олени Рудловчак / Н. Ференц // Погляд. – 1999. – 22 лют. (№ 2). – С. 6.

391. Учімося у Шевченка / Н. Ференц // Погляд. – 1999. – 30 берез. (№ 3). – С. 4.

392. Хай не міліє “Джерело” : [інтерв’ю з поетесою Христіною Керитою / розмовляла Н. Ференц] // Погляд. – 1999. – 26 січ. (№ 1). – С. 7.

393. Я весь вогонь: Штрихи до творчої спадщини Юрія Гойди / Н. Ференц // Погляд. – 1999. – 29 трав. (№ 5). – С. 6.

394. “Я не шукаю затишку в житті”: (до 75-річчя Володимира Ладичця) / Н. Ференц // Погляд. – 1999. – 30 черв. (№ 6). – С. 6.

2000

396. З чого народжується поезія? / Н. Ференц // Погляд. – 2000. – 30 листоп. (№ 9). – С. 7.

397. Кобзар і сьогодні з нами розмовляє / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 2000. – 23 трав. (№ 75). – С. 5.

398. “Мій міф, моя казка...” : [вірші Галини Зюзи] / рубрику веде Надія Ференц // Погляд. – 2000. – 8 лип. (№ 6). – С. 6. – (Пегасове перо).

399. Марко Бараболя (90 років з дня народження) / Н. Ференц // Погляд. – 2000. – 10 трав. (№ 4). – С. 6.

400. Народ дозрів до власної держави (національна ідея в поезії Закарпаття). Ідея соборності в поезії Закарпаття / Н. Ференц // Вісті Ужгородщини. – 2000. – 24 серп.

401. Поетичний літопис єднання: (поезія про возз'єднання Закарпаття з Україною) / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 2000. – 15 серп. (№ 121). – С. 6.

402. Шевченкові заповіді / Н. Ференц // Погляд. – 2000. – 6 квіт. (№ 3). – С. 1, 5.

2001

403. “І мрії розлетілися за вітром...” : [вірші Ольги Томашевської] / рубрику веде Надія Ференц // Погляд. – 2001. – 30 січ. (№ 1). – С. 7. – (Пегасове перо).

404. “Куплю нове життя без коректур...” : [вірші] / рубрику веде Надія Ференц // Погляд. – 2001. – 27 лют. (№ 2). – С. 7. – (Пегасове перо).

2002

405. “Я в сутінки серця із сонцем полину”: [вірші Антоніни Булини] / рубрику веде Надія Ференц // Погляд. – 2002. – 24 груд. (№ 10). – С. 7. – (Пегасове перо).

406. “Він звав однаково любов і гнів...”: [до 85-річчя від дня народж. А. Патруса-Карпатського] / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 2002. – 6 квіт. (№ 50–51). – С. 12.

407. Його не вабить тиха гавань: (до 60 річчя П. Скунця) / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 2002. – 18 трав. (№ 69–70). – С. 5, 14.

2003

408. “...А час біжить...” : [вірші Мирослави Федорки] / рубрику веде Надія Ференц // Погляд. – 2003. – 24 квіт. (№ 3). – С. 7. – (Пегасове перо).

409. Антоніна Булина: “Люблю життя за радість і високість...” : [вірші] / авторку представила Надія Ференц // Погляд. – 2003. – 5 лип. (№ 5). – С. 7. – (Пегасове перо).

410. З вогню і трепету : [про поета Василя Вароді] / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 2003. – 3 лип. (№ 95). – С. 7–8.

411. “І дорога квітами стелиться...” : [вірші Василя Шарканя] / рубрику веде Надія Ференц // Погляд. – 2003. – 24 квіт. (№ 3). – С. 7. – (Пегасове перо).

412. Ірися Ликович: “А я б хотіла все любити ніжно...” : [вірші] / авторку представила Надія Ференц // Погляд. – 2003. – 5 лип. (№ 5). – С. 7. – (Пегасове перо).

413. Коли душа проміниться добром : [до 80-річчя проф. Ужгор. ун-ту Павла Миколайовича Лісового] / Н. Ференц // Світогляд. – 2003. – 25 жовт. (№ 39). – С. 11. – (Особистість).

414. У творчій душі немає віку : до ювілею Людмили Кудрявської / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 2003. – 11 верес. (№ 134). – С. 6.

2004

415. Високе небо Михайла Томчанія : до 90-ліття з дня народження / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 2004. – 13 лип. (№ 101). – С. 6, 8.

416. Провидець воскресіння України : 95-річчя від дня народж. поета Зореслава / Н. Ференц // Карпат. Україна. Красне Поле. – 2004. – 4 груд. [№ 49]. – С. 14.

417. Юрій Гойда: до 85-річчя від дня народження / Н. Ференц // Карпат. Україна. – 2004. – 10 квіт. (№ 15). – С. 13.

2005

418. “Ми травинки маленькі на грудях землі”: Творчий полудень поетеси Христини Керити / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 2005. – 5 лют. (№ 19–20). – С. 14.

419. Під небесами світу: (50-річчя від дня народження поетеси Христини Керити) / Н. Ференц // Карпатська Україна. Красне поле. – 2005. – 5 лют. (№ 5). – С. 14.

2007

420. Іскринки мудрості / Н. Ференц // Трибуна. – 2007. – 10 берез. (№ 17). – С. 12. – Рец. на кн. : Керекеш, Ю. Думки-дробинки / Юрій Керекеш. – Ужгород : Мистецька лінія, 2006. – 173 с.

421. Неповторний талант : [до 85-річчя Івана Чендея] / Н. Ференц // Трибуна. – 2007. – 19 трав. (№ 35). – С. 12.

422. Остання весна Петра Скунця / Н. Ференц // Ужгород. – 2007. – 5 трав. (№ 17). – С. 10 ; Погляд. – 2007. – 29 трав. (№ 4). – С. 12.

2008

423. Світлій пам'яті Василя Попа / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 2008. – 5 квіт. (№38–39). – С. 2. – [Підписи: Гаваші О. О., Кічковський М. М., Балого І. І. та науковці філол. ф-ту].

2010

424. Сатирик високого гатунку : до 100 річчя від дня народження Марка Бараболі (Івана Рознійчука) / Н. Ференц // Слово вчителя. – 2010. – 15 черв. (№ 9). – С. 7. – (Видагні постаті).

2011

425. Кіровоградський закарпатець Василь Марко : [до 75-річчя з дня народж.] / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 2011. – 22 січ. (№ 6–7). – С. 17. – (Нашого цвіту...).

2012

426. “Байкостріл” Юрія Шипа / Н. Ференц // Фест. – 2012. – 7–13 верес. (№ 7). – С. 7.

427. З когорти одержимих : [пам'яті Юлії Зейкан] / Н. Ференц // Срібна Земля. – 2012. – 15 черв. (№ 19). – С. 6.

2015

428. Збурена планета в душі поета / Н. Ференц // Новини Закарпаття. – 2016. – 26 квіт. (№ 47). – С. 6. – Рец. на кн. : Шип, Ю. Пора кривавих сліз: поезія, сатира, байки / Юрій Шип. – Ужгород : Патент, 2015. – 161 с.

429. Зона крові, гніву та любові / Н. Ференц // Трибуна. – 2016. – 30 черв. (167). – С. 6. – Рец. на кн. : Шип, Ю. Пора кривавих сліз: поезія, сатира, байки / Юрій Шип. – Ужгород : Патент, 2015. – 161 с.

2020

430. Кмітливий звіт поважних літ / Н. Ференц // РІО. – 2020. – 20 черв. (№ 25). – С. 9. – Рец. на кн. : Шип, Ю. Каламбури діда Юри. Поезія з гумором у мініатюрах. – Ужгород : Патент, 2020. – 190 с.

2021

431. Згадуючи літературознавця Василя Марка // Новини Закарпаття. – 2021. – 16 січ. (№ 2). – С. 11 ; Погляд. – 2021. – 27 січ. (№ 1). – С. 6.

IV. НАДІЯ ФЕРЕНЦ ЯК УКЛАДАЧ, УПОРЯДНИК, РЕДАКТОР, ЧЛЕН РЕДКОЛЕГІЇ

432. Слово Василя Стефаника : тези доп. до наук.-практ. конф., присвяч. 120-річчю з дня народж. В. С. Стефаника ; [редкол. : В. С. Поп (голова, відп. ред.), Б. К. Галас, Л. Г. Голомб, М. І. Зимомря, **Н. С. Ференц**] ; М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т, Каф. укр. літ. – Ужгород : [б. в.], 1992. – 52 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

433. О. В. Духнович і Слов'янський світ : наук. конф., 23–24 квіт. 1993 р. / [редкол. : В. С. Поп (голова), В. Є. Задорожний, М. І. Зимомря, В. В. Сагарда, М. І. Сюсько, **Н. С. Ференц**] ; Закарпат. облдержадмін. ; М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород : Патент, 1993. – 196 с.

434. Мандрівний університет України : тези доп. наук.-практ. конф., присвяч. 200-річчю від дня смерті Г. С. Сковороди ; [редкол. : М. І. Блецкан, Л. Г. Голомб, **Н. С. Ференц** ; відп. за вип. Н. І. Вигодованець] ; М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т. – Ужгород : Госпрозрахунк. ред-вид. від. комітету у справах преси та інформації Закарпат. облдержадмін., 1995. – 76 с.

435. Тези доповідей 49-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу філологічного факультету Ужгородського державного університету ; [редкол. : Л. Г. Голомб, М. О. Мазурок, В. І. Статєєва ; відп. за вип. **Н. С. Ференц**] ; М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т, Філол. ф-т. – Ужгород : [Вид-во УжДУ], 1995. – 101 с.

436. Закарпаття під Угорщиною 1938–1944 рр. : зб. ст. / Ю. Балега, О. Довганич, **Н. Ференц**, В. Худанич, П. Чучка та ін. ; упоряд. та передм. В. Маркуся, В. Худанича ; Наук. т-во ім. Шевченка в Америці, Іст.-філософ. секція. – Нью-Йорк ; Чикаго ; Ужгород : Гражда ; Карпати, 1999. – 232 с. : іл., табл. – (Бібліотека українознавства ; ч. II).

437. Поп, В. С. Гори і люди. Нарис життя і творчості Павла Цибульського : [монографія] / Василь Поп ; наук. ред. **Н. С. Ференц**. – Ужгород : Патент, 1997. – 96 с. : іл. – Бібліогр.: с. 75–79.

438. Юрій Балега. Особистість у вимірі часу / упоряд. Надії Ференц. – Ужгород : Гражда, 2017. – 744 с.

Зі змісту : Автобіографія. – С. 7–10. Із щоденникових записів. – С. 11–220. Хижа, або стогін пустки навпроти церкви. – С. 221–250. Літературно-критичні та науково-публіцистичні статті : [с. 251–497] : Августин Волошин як культурно-освітній діяч ; Августин Волошин

про виховання учнівської молоді ; Роль греко-католицьких священиків у вихованні національної свідомості вірників ; Культурно-освітні товариства ; Становлення нової української літератури на Закарпатті (20-і – початок 40-х років ХХ століття) ; Література на Закарпатті в 1939–44 рр. ; Плагіаторство чи містифікація і хто автор гімну “Подкарпатські русини”? ; Традиції О. Духновича в творчості В. Гренджі-Донського ; Боротьба Гренджі-Донського проти політики денационалізації українського населення Закарпаття ; Поезія Івана Ірлявського ; Викривач “Тутешняцької губернії” : [про письменника Марка Бараболю] ; Знівечене життя. Андрій Михайлович Патрус-Карпатський ; Він любив батьківщину у горі. Ю. Боршош-Кум'ятський ; Дзвона срібного гомін призабутий? : [про дерев'яну церкву села Богаревця] ; Поема Василя Пачовського “Сріберний дзвін”: історія і легенда ; Життя і творчість Костя Вагилевича ; Полинний присмак критики ; Не постоялець – господар! ; Уроки ідеологічного виховання ; Перелоги наших душ ; Спогади про Карпатську Україну її сучасника ; Семінарист із Красного Поля ; Пам'ятник окупантам на мартиролозі карпатських січовиків ; Сепаратистські тенденції в сучасному Закарпатті ; “Русинська” чи “руська” мова наша? **Творчість Юрія Балеги у рецепції критики** : [с. 498–581] : Марія Козак ; Евеліна Балла ; Юрій Шкробинець ; Василь Марко ; Михайло Роман ; Людмила Кудрявська ; Мирослава Янцо ; Тетяна Кобаль ; Ігор Лазоришин ; Ольга Чижмар ; Василь Горват ; Тамара Лісун. **Штрихи до портрета** : [с. 582–643] : Надія Ференц ; Ірина Звонар ; Христина Керита ; Ольга Чижмар ; Іван Ребрик ; Беата Дудаш ; Василь Поп, Василь Чумак ; Ірина Звонар ; Юрій Шип ; **Бібліографія.** – С. 644–672.

439. Епістолярій Юрія Балеги / упоряд., передм. та прим. Надії Ференц. – Ужгород : Гражда, 2018. – 272 с.

Зміст : “...Напиши, зігрій мою душу...” : передм. – С. 5–10. **Листи до Юрія Балеги.** – С. 11–136 : Балега Іван (батько) ; Баруздин Сергій ; Белецький Василь ; Борисенко В. ; “Вітчизна”. Відділ критики ; Гребя Василь ; Гуменюк Михайло ; Данканич Володимир ; Дацко Юрій ; Довгалюк Петро ; Дем'ян Лука ; Жулинський Микола ; Зуб Іван ; Іванчов Федір ; Ілюк Мирослав ; Ільницький Микола ; Калениченко Ніна ; Коваленко Леонід ; Ковач Федір ; Крижанівський Степан ; Марко Василь ; Микитась Василь ; Мишанич Олекса ; Мольнар Михайло ; Над'ярних Н. С., Чагін О. І., Трубілова О. М. ; Петровцій Іван ; Погрібний Анатолій ; Радько Микола ; Роман Михайло ; Романченко Іван ; Сивокінь Григорій ; Сидоряк Микола ; Стець Нестор ; Теслевич Микола ; Химинець Юліан ; Шкробинець Юрій ; Ющенко Олекса. **Листи Юрія Балеги до Надії Ференц.** – С. 137–246. Довідка про респондентів. – С. 247–268.

440. Література Закарпаття в рецепції Юрія Балеги : [статті, рецензії, літературно-критичні огляди, передмови і післямови] / упоряд.

та передм. “На вістрі слова (с. 3–5) Надії Ференц. – Ужгород : Гражда, 2021. – 704 с.

Зміст : Надія Ференц На вістрі слова : [передмова]. – С. 3–5 ; **Літературні портрети : Василь Гренджа-Донський** : Лицар Карпатської України. – С. 7–10 ; Автор тернових квітів. – С. 11–18 ; **Зореслав (о. Степан-Севастьян Сабол)**: Капелан Карпатської Січі. – С. 19–22 ; **Юлій Боршош-Кум’ятський**: Пісні серця (До 85-річчя від дня народження Юлія Боршоша-Кум’ятського). – С. 23–28 ; Творчість Ю. Боршоша-Кум’ятського. – С. 29–48 ; Цифрований хрест. – С. 49–53 ; **Олександр Маркуш** : Творчість Олександра Маркуша. – С. 54–70 ; Інтелігент. – С. 71–73 ; **Лука Дем’ян**: Підсумки і пошуки. – С. 74–78 ; Квітка, яку не знищили морози (До 100-річчя Луки Дем’яна). – С. 79–82 ; Письменник-самоук. – С. 83–85 ; **Федір Потушняк** : “В долині синьої ріки”. – С. 86–89 ; Знавець людської психології (До 65-річчя від дня народження Ф. М. Потушняка). – С. 90–93 ; **Андрій Патрус-Карпатський**: Як цвітуть ялини? – С. 94–97 ; З орлиного краю. – С. 98–103 ; Загадковий характер. – С. 104–106 ; **Микола Рішко**: Поет нелегкої долі. – С. 107–109 ; Недогарок таланту. – С. 110–111 ; **Василь Піпаш-Косівський**: Син гуцулі синьоокої. – С. 112–117 ; **Маруся Тисянська**: Поетеса гуцульщини синьоокої (До 80-річчя Марусі Тисянської). – С. 118–122 ; **Юрій Мейгеш**: Обстоюючи Соборність української держави (Юрієві Мейгешу – 70). – С. 123–125 ; Обрії пошуку. – С. 126–130 ; Любов і герої нового роману. – С. 131–136 ; “Верховинці”. – С. 137–141 ; Таким він був. – С. 142–145 ; **Михайло Томчаний**: Згадаймо, щоб не забувати. – С. 146–151 ; Зміст “Похвали” і закидів. – С. 152–156 ; Мешканці тихого “Містечка”. – С. 157–161 ; Знайомство старе і нове. – С. 162–167 ; Його серце красі співзвучне. – С. 168–172 ; Гріх на душі. – С. 173–176 ; **Володимир Ладижець**: Через тяжкі випробування. – С. 177–187 ; На перехрестях історії. – С. 188–202 ; Проста і щира душа. – С. 203–205 ; **Іван Долгош**: У вирі боротьби. – С. 206–212 ; Неспокійний Долгош. – С. 213–216 ; **Петро Скунець**: Полюси землі і поезії. – С. 217–222 ; Поет і слово. – С. 222–228 ; **Юрій Керекеш**: Слово про товариша. – С. 229–239 ; Кінець старого гнізда. – С. 240–243 ; З любов’ю до людини. – С. 244–250 ; **Іван Чендей**: Важка пряма його дорога (Івану Чендею – 70). – С. 251–253 ; Художні набутки і втрати. – С. 254–260 ; З реальності наших днів. – С. 261–267 ; Сповідь. – С. 268–272 ; **Василь Басараб**: Скромник. – С. 273–276 ; Поєднання епосу і лірики. – С. 277–281 ; Невтомний працелоб і шукач (В. С. Басарабу – 50). – С. 282–286 ; **Ласло Балла**: У пошуках, у труді. – С. 287–292 ; **Карло Копинець**: Поетична азбука життя. – С. 293–298 ; **Василь Вовчок**: З життям і піснею у дружбі (До 50-річчя Василя Вовчка). – С. 299–309 ;

Людина дитячої безпосередності. – С. 310–313 ; **Василь Діянич**: Співець турянської долини. – С. 314–321 ; **Федір Зубанич**: Сюїта про Верховину. – С. 322–326 ; **Василь Вароді**: Був Поетом і Людиною. – С. 327–330 ; **Христина Керита**: Їй пісню весна наворожила. – С. 331–336 ; **Петро Ходанич**: Дебют прозаїка. – С. 337–340 ; **Володимир Товтин**: “Чому я сміюся?” (На здобуття літературної премії Національної спілки письменників України ім. Остапа Вишні) – С. 341–345 ; **Степан Жупанин**: Яке воно – дитяче озерце? – С. 346–350 ; **Володимир Фединишинець**: “Я учинив опудало з лисиці”. – С. 351–356 ; **Микола Матола**: Як баба з бабилицями бабралася. – С. 357–361 ; **Василь Микитась**: З увагою до спадщини. – С. 362–366 ; Остання зустріч з Василем Микитасем. – С. 367–369 ; **Василь Поп**: Перша книга критика. – С. 370–373 ; **Олекса Мишанич**: Сторінки давнини. – С. 374–377 ; Великий син карпатського краю. – С. 378–381 ; **Про сучасність – на повний голос**: З історії прогресивної літератури Закарпаття (20-30-і роки ХХ ст.) – С. 382–431 ; Про сучасність – на повний голос : [про культурний та освітній розвиток Закарпаття в 60-х роках ХХ ст.]. – С. 432–446 ; Проблеми і образи (Критичні замітки про твори прозаїків Закарпаття за 1963 рік). – С. 447–455 ; Образ сучасника в творах новелістів Закарпаття [1963 р.]. – С. 456–466 ; В обіймах матері Вітчизни : [про закарпатських письменників]. – С. 467–479 ; До питання про виникнення соціалістичної літератури на Закарпатті. – С. 480–491 ; Життя, квіти і дороги зодіака : [предмет і специфіка поезії]. – С. 492–504 ; Художні відкриття чи повторення пройденого? : [про письменників Закарпаття] – С. 505–520 ; Ідеали, проблеми, характери. – С. 521–536 ; У вимірах часу (Огляд прози останніх літ [1978 р.]). – С. 537–550 ; В одезі слова – вогонь і полова (Огляд поетичних збірок молодих авторів). – С. 551–558 ; Чи виростемо з “коротких штанців”? : [відповідь на критику В. Фединишинця]. – С. 559–563 ; Про поезію та поетів. – С. 564–568 ; Ластівка з Югославії : [про українських письменників Югославії]. – С. 569–572 ; Українське оповідання в Югославії. – С. 573–577 ; **Політичне русинство**: На Срібній, на своїй землі! (До 75-річчя возз’єднання Закарпаття з Україною, 29 червня 1945 року) : [інтерв’ю проводив Микола Симчич]. – С. 578–592 ; Політичне русинство: ідеологи і покровителі. – С. 593–620 ; Горцощі сталінсько-сусловського вишколу. – С. 621–633 ; Відповідь заокеанському емісару українофобії і КГБ проф. Магочі (З приводу політичного шоу Ужгород-Медзилаборце-Коцур і...). – С. 634–663 ; Політичне русинство і будівництво української держави. – С. 664–689 ; Брехуни чи провокатори? або: “Не плачте, Маріє Іванівно” (П. Скунець). – С. 690–698.

V. ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ ТА ТВОРЧІСТЬ НАДІЇ ФЕРЕНЦ

441. Березневе інтерв'ю : [у передсвятковий день член Спілки письменників України, доц. УжДУ Ю. І. Балега відповідає на запитання ред. газети про жінок, зокрема про дружину Надію Ференц] // Вісті Ужгородщини. – 1991. – 7 берез. (№ 28). – С. 4.

442. “Дегустатор вірша, парламентар між автором і поетом”: молода поезія нашого часу: здобутки, проблеми : [інтерв'ю з доц. УжДУ, канд. філол. наук Надією Ференц / розмову вела Юлія Зейкан] // Молодь Закарпаття-реформа. – 1998. – 4 квіт. (№14). – С. 5. – (Світ духовний).

443. Макарович, М. Слово про закарпатську поезію / Мар'яна Макарович, Яна Машіка // Срібна Земля. – 2003. – 20 груд. (№ 48). – С. 14 ; Погляд. – 2004. – 24 лют. (№ 1). – С. 7. – Рец. на кн. : Ференц, Н. Поезія і поети Закарпаття. Літературно-критичні статті / Н. С. Ференц. – Ужгород : Мистецька лінія, 2003. – 271 с.

444. Роман, І. І свого навчайтесь...: [презентація кн. Н. Ференц “Поезія і поети Закарпаття” на філол. ф-ті УжНУ] / І. Роман, Ю. Шевченко // Ужгород. – 2003. – 29 листоп. (№ 47). – С. 5.

445. Скунець, П. Прочитай свою долю : [про творчість закарпатських письменників та, зокрема, про нове видання Н. Ференц “Поезія і поети Закарпаття”. (Ужгород, 2003)] / Петро Скунець // Карпат. Україна. – 2003. – 17 лип. (№ 28). – С. 13.

446. Чутка, Є. Ненудна критика. Надія Ференц видала “книжку життя” : [про нове видання літ.-критич. ст. Надії Ференц] / Єва Чутка // Закарпат. правда. – 2003. – 24–30 лип. (№ 28). – С. 13.

447. Барчан, В. Постагі і силуети / Валентина Барчан // Науковий вісник Ужгор. нац. ун-т. Сер. : Філологія. – Ужгород : Мистецька лінія, 2004. – Вип. 9. – С. 129–131. – Рец. на кн. : Ференц, Н. Поезія і поети Закарпаття. Літературно-критичні статті / Н. С. Ференц. – Ужгород : Мистецька лінія, 2003. – 271 с.

448. Ференц Надія Станіславівна (н. 20.04.1946), літературознавець : [біогр. довідка] // Висіцька, Т. Жіночі постагі в історії Закарпаття. Кн. перша: наука, культура, мистецтво : біобібліогр. довід. / Таміла Висіцька. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2004. – С. 337. – Бібліогр. наук. пр.: с. 337–346 (214 назв).

449. Ференц Надія Станіславівна : [біогр. довідка] // Барчан, В. Біля джерел: до 60-річчя каф. укр. літ. УжНУ / Валентина Барчан. – Ужгород : Ліра, 2004. – С. 106. – Бібліогр.: с. 106–113 (115 назв).

450. Балла, Е. Надії Ференц – до прекрасного ювілею мудрості і зрілості / Евеліна Балла // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. : Філологія. Соціальні комунікації / [редкол. : І. В. Сабадош (голова редкол.), В. В. Барчан, Л. О. Белей, Ю. М. Бідзіля та ін.] ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород, 2006. – Вип. 13. – С. 156–157. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsru/handle/lib/30357>

451. Балла, Е. Науковець із ліричною натурою: до ювілею Надії Ференц / Евеліна Балла // Ужгород. – 2006. – 22 квіт. (№ 17). – С. 12.

452. Кудрявська, Л. Б. Книга про поетичні горизонти / Л. Б. Кудрявська // Вісті Ужгородщини. – 2007. – 14 квіт. – С. 8. – Рец. на кн. : Ференц, Н. Поетичні горизонти Закарпаття: літературно-критичні статті / Надія Ференц ; худож. оформл. Надії Пономаренко. – Ужгород : Мистецька лінія, 2006. – 416 с.

453. Філолог за покликанням : [до ювілею відомого літературознавця та критика, педагога, канд. філол. наук Надії Ференц] // Бюлетень прес-служби УжНУ. – 2006. – 11 трав. (№ 7). – С. 15. – (Підпис: Колеги з української філології).

454. Роман, М. Поезія Закарпаття очима Надії Ференц / М. Роман // Дукля. – 2007. – № 4. – С. 89–91. – Рец. на кн. : Ференц, Н. Поетичні горизонти Закарпаття: літературно-критичні статті / Надія Ференц ; худож. оформл. Надії Пономаренко. – Ужгород : Мистецька лінія, 2006. – 416 с.

455. Нові лауреати Всеукраїнської літературної премії імені Зореслава : [Іван Яцканин та Надія Ференц] // Фест. – 2011. – 8–14 груд. (№ 44). – С. 2.

456. Черничко, М. Серед лауреатів премії Зореслава – науковці-викладачі УжНУ : [лауреатом премії імені Зореслава стала доц. каф. укр. літ. УжНУ Н. Ференц] / Марія Черничко // Погляд. – 2011. – 27 груд. (№ 10). – С. 12 : фото.

457. Балла, Е. Художній профіль талановитої поетеси / Е. Балла // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства / [редкол. : І. В. Сабадош (відп. ред.), В. В. Барчан, Н. П. Бедзір та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”. – Ужгород : Вид-во УжНУ

“Говерла”, 2014. – Вип. 19. – С. 180–181. – Рец. на кн. : Ференц, Н. Художній світ Христини Керити: літературно-критичний нарис / Надія Ференц. – Ужгород : Ліра, 2014. – 144 с. : іл. – Бібліогр.: с. 91–97.

458. Травень, М. Стиль життя Надії Ференц, надиктований їй долею / Михайло Травень // Новини Закарпаття. – 2015. – 21 квіт. (№ 45). – С. 6 : портр. – (Людський фактор).

459. Чижмар, О. Народжена для щастя : [про творчість Х. Керити в літературно-критичному нарисі Надії Ференц] / Ольга Чижмар // Новини Закарпаття. – 2015. – 17 листоп. (№ 129). – С. 5.

460. Ребрик І. “...Любов була єдиним талісманом...”: До 75-річчя від дня народження Надії Ференц / І. Ребрик. URL : https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1419333301740865&id=100009926267093

461. У Надії Ференц – ювілей // Погляд. – 2021. – 28 квіт. (№ 4). – С. 2 : фото. – (Члени кафедри української літератури).

VI. БІБЛІОГРАФІЧНІ ТА ДОВІДКОВІ МАТЕРІАЛИ

462. Література про Закарпатську область за 1981–1982 роки : бібліогр. покажч. / уклад. М. Ю. Рушак ; відп. за вип. О. М. Касьяненко ; Закарпат. обл. упр. культури, Закарпат. обл. держ. наук. універс. б-ка для дорослих. – Ужгород : Рад. Закарпаття, 1985. – 108 с.

Ференц Н. : поз. 1545, 1547, 1548, 1552, 1555, 1638.

463. Література про Закарпатську область за 1985 рік : бібліогр. покажч. / уклад. М. Ю. Рушак ; відп. за вип. О. М. Касьяненко ; Закарпат. обл. упр. культури, Закарпат. обл. держ. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 1986. – 146 с.

Ференц Н. : поз. 970, 988, 1027.

464. Письменники Закарпаття – лауреати обласної комсомольської премії імені Д. Вакарова : бібліогр. покажч. / уклад. І. В. Хланта. – Ужгород : Рад. Закарпаття, 1988. – 222 с.

Ференц Н. : поз. 169, 334, 337, 1985–1987, 2324–2326, 2335, 2337, 2339.

465. Хланта, І. В. Василь Вовчок : біобібліогр. покажч. / І. В. Хланта ; Закарпат. обл. б-ка для юнацтва. – Ужгород : Патент, 1995. – 155 с.

Ференц Н. : поз. 9, 12, 17, 715.

466. Хланта, І. Літературне Закарпаття у ХХ столітті : біобібліогр. покажч. / голов. ред. Г. М. Курій ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Закарпат. облдержадмін., Закарпат. держ. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Закарпаття, 1995. – 967 с.

Ференц Н. : поз. 206, 332, 633, 634, 636, 639, 643, 661, 664, 724, 963, 1100, 1120, 1121–1123, 1265, 1277, 1356, 1372, 1452, 1459, 1944, 1622, 1584, 1587, 1589, 1591, 1750, 1752, 1755, 1756, 1765, 1767, 1812, 2309, 2311, 2312, 2451, 2566, 2602, 2621, 2793, 2823, 3203, 3270а, 3271, 3510, 3515, 3808, 3819, 4052, 4055, 4498, 4500, 4505, 4507, 4524, 4537, 4895, 4900, 4919, 4926, 4965, 4970, 5023, 5026, 5061, 5064, 5065, 5096, 5109, 5113, 5126, 5142, 5150, 5215.

467. Література про Закарпатську область : бібліогр. покажч. за ІV кв. 1996 року / уклад. Т. І. Васильєва, Г. К. Ковальчук, М. Ю. Рушак ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Упр. культури Закарпат. обл. держадмін., Закарпат. держ. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Закарпаття, 1997. – 58 с.

Ференц Н. : поз. 355, 356, 943, 949, 1404, 1933, 1943, 1948.

468. Література про Закарпатську область : бібліогр. покажч. за IV кв. 1997 року / уклад. Т. І. Васильєва, Г. К. Ковальчук, М. Ю. Рушак ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Упр. культури Закарпат. обл. держадмін., Закарпат. держ. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 1997. – 88 с.

Ференц Н. : поз. 263, 395, 681, 1000, 1001, 1585, 2335, 2336.

469. Література про Закарпатську область : бібліогр. покажч. за IV кв. 1998 року / уклад. Т. І. Васильєва, Г. К. Ковальчук, М. Ю. Рушак ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Упр. культури Закарпат. обл. держадмін., Закарпат. держ. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Ужгор. міська друк., 1999. – 80 с.

Ференц Н. : поз. 1141, 1151, 1713, 1728.

470. Література про Закарпатську область : бібліогр. покажч. за IV кв. 1999 року / уклад. Т. І. Васильєва, Г. К. Ковальчук, М. Ю. Рушак ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Упр. культури Закарпат. обл. держадмін., Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2000. – 72 с.

Ференц Н. : поз. 1276, 2375, 2396, 2397, 2403.

471. Закарпаття на сторінках преси : бібліогр. покажч. за IV кв. 2003 р. / уклад. : О. С. Дурунда, М. Н. Ніршберг, Г. М. Долгош ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; ЗОУНБ. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2003. – 88 с.

Ференц Н. : поз. 2096, 2119, 2120, 3027, 3029.

472. Закарпаття на сторінках преси : бібліогр. покажч. за IV кв. 2004 р. / уклад. : Г. М. Долгош, О. С. Дурунда, Н. І. Смільгіна ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; ЗОУНБ. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2004. – 68 с.

Ференц Н. : поз. 1636, 2387, 3010.

473. Ференц Надія Станіславівна : [біогр. довідка] // Барчан Валентина. Біля джерел : до 60-річчя кафедри української літератури УжНУ ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. – Ужгород : Ліра, 2004. – С. 106. – Бібліогр.: с. 106–113 (115 назв).

474. Закарпатські митці – лауреати Національної премії ім. Т. Г. Шевченка : бібліогр. посіб. / уклад. : О. А. Канюка, М. Б. Бадида ; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – Ужгород : Видво В. Падяка, 2008. – 256 с.

Ференц Н. : с. 100, 116, 150, 152, 155.

475. Юрій Керекеш: до 90-річчя від дня народження : бібліогр. покажч. / уклад. : М. Б. Бадида, О. А. Канюка ; ред. Л. О. Ільченко ; відп. за вип. Л. З. Григаш. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2011. – 76 с. – (Корифеї Закарпаття: бібліографія).

Ференц Н. : поз. 12, 13, 227, 309, 310, 320, 338, 351, 364.

476. Календар краєзнавчих пам'ятних дат : путівник за 2002–2013 роки : видання Закарпат. ОУНБ ім. Ф. Потушняка / уклад. Л. О. Ільченко ; відп. за вип. Л. З. Григаш. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2012. – 128 с.

Ференц Н. : поз. 14, 22, 23, 30, 31, 39, 42, 47, 53, 60, 61, 113.

477. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації : бібліогр. покажч. змісту. Вип. 1–28 (1995–2012) / уклад. : Н. С. Лехман ; ред. Л. О. Мельник ; відп. за вип. Н. І. Гунько ; М-во освіти і науки, молоді і спорту України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”, Наук. б-ка, Довідково-бібліогр. від. – Ужгород : Вид-во О. Гаркуші, 2013. – 128 с. – (1073 поз.).

Ференц Н. : поз. 27, 65, 99, 155, 179, 245, 251, 369, 424, 479, 545, 639, 803, 870, 909, 912, 1057.

478. Постаті і ритми закарпатського шістдесятництва: Василь Вароді, Людмила Кудрявська : бібліогр. покажч. / уклад. М. Б. Бадида ; ред. Л. О. Ільченко ; відп. за вип. Л. З. Григаш ; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потушняка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2013. – 92 с.

Ференц Н. : Василь Вароді – поз. : 4, 5, 50–52, 81–83, 86 ; Людмила Кудрявська – поз. : 3, 5, 9, 10, 15, 18, 38, 347, 365, 366, 371, 375, 382, 384, 393, 394, 403, 404, 409, 410, 417.

479. Зореслав (о. Севастіян Сабол): до 105-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. / уклад. : М. Б. Бадида, Н. Й. Ребрик ; ред. Л. О. Падык ; відп. за вип. О. А. Канюка ; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. обл. наук. б-ка ім. Ф. Потушняка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2014. – 98 с. ; іл. – (Корифеї Закарпаття: бібліографія).

Ференц Н. : поз. 166, 186, 187, 194, 205, 220, 221, 232, 243, 259–261, 273–275, 285, 286 ; С. 90: інформація про вручення Всеукраїнської літературної премії імені Зореслава у галузі літературознавства Надії Ференц за популяризацію творчості Зореслава.

480. Карпатська Україна: до 75-річчя вікопомних подій : бібліогр. покажч. з фондів Закарпат. обл. універс. Наук. б-ки ім. Ф. Потушняка ; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. ОУНБ ім. Ф. Потушняка ; уклад. М. Б. Бадида ; передм. С. Федаки ; ред. Л. О. Падяк ; відп. за вип. О. А. Канюка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2014. – 108 с.

Ференц Н. : поз. 717, 733, 734, 741.

481. Три покоління студентів – одна газета: “Погляду” – 15 років / упоряд. і авт. передм. В. Ю. Тарасюк. – Ужгород : Карпат. Вежа, 2014. – 200 с.

Ференц Н. : у покажчику змісту часопису (1999–2013) зафіксовано 19 поз.

482. Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. пр. : бібліогр. покажч. змісту. Вип 1–18 (1999–2013) / уклад. : Н. С. Лехман, Л. О. Мельник ; відп. за вип. М. М. Медведь ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”, Наук. б-ка, Довідково-бібліогр. від. – Ужгород : Вид-во О. Гаркуші, 2015. – 112 с. – (1085 поз.).

Ференц Н. : поз. 12, 151, 318, 412, 567, 675, 884, 1055, 1085.

483. Основні праці науковців Ужгородського національного університету (1991– 2015) : бібліогр. покажч. / уклад. : О. В. Бряник, Н. С. Лехман, Л. О. Мельник, О. В. Хаван, О. З. Цуняк, Н. Я. Данилець, М. І. Чорній ; відп. за вип. М. М. Медведь ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”, Наук. б-ка. – Ужгород : Вид-во О. Гаркуші, 2016. – 696 с. – (5617 поз.). (До 70-річчя Ужгородського університету).

Ференц Н. : поз. 221, 223, 235, 240, 449, 1367, 1848, 2038, 2070, 2126, 2423, 2470, 3404, 4332, 4409.

484. Філологічний факультет // Ужгородський національний університет: 70 років на шляху національно-освітнього відродження України: [ювілейне вид. до 70-річчя ун-ту] ; відп. ред. Л. О. Белей. – Київ : ДВНЗ “УжНУ”, 2015. – С. 128–130.

С. 130: Кафедра української літератури: також про Н. Ференц ; фото.

485. Василь Густі : бібліогр. покажчик : до 65-річчя від дня народж. / уклад. О. В. Шмайда ; передм. О. Ігнатович ; відп. за вип. О. А. Канюка ; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потушняка. – Ужгород : Вид-во О. Гаркуші, 2016. – 164 с. – (Серія “Культура краю в особах”).

Ференц Н. : поз. 1, 2, 3, 996–999, 1014, 1016, 1018, 1025.

VII. ЖИТТЯ У СЛУЖІВНІ НАУЦІ, ОСВІТІ ТА ЛІТЕРАТУРІ: окремі матеріали до біографії та творчості Н. С. Ференц

“Дегустатор вірша, парламентар між автором і поетом”:

молода поезія нашого часу: здобутки, проблеми

Тільки ті, хто спробував, образно кажучи, вина творчості, її каторги, знають: очікування відгуку на перший вірш, оповідання, а надто добірку чи книжку – напрочуд важкі дні, місяці, й ... роки. Бо ж той, хто пише, очікує слова про написане, створене ним, себто, відгуку читача.

Надіє Станіславівно, Ви працюєте в нелегкому жанрі (молода поетка, бесідою з якою газета започаткувала нову рубрику – Оксана Кішко-Луцишина зізналася, що критику мало хто любить)... Щоразу, відгукуючись на появу нового імені на літературному небосхилі, ризикуєте. Адже від оцінки залежить немало. На терези кладете й свій авторитет.

Оксана Кішко-Луцишина має рацію. Не знаю людини, якій подобалась би критика. Грецьке “критика” у перекладі – це судження. Судження про здобутки і втрати художнього твору. Усім пишучим більше подобаються позитивні, навіть компліментарні судження про їх твори. Зауважень, дорікань навіть з приводу окремих речей дехто з поетів не сприймає, реагує на них дуже хворобливо. Є й такі, котрі все життя пам’ятають, що їх той і той покритикував і при нагоді не забувають нагадати про це чи в усній, чи в письмовій формі. Особливо боляче сприймають критику і грубо реагують на неї поети з посередніми здібностями, з комплексом неповноцінності.

Колись Крилов сказав, що таланти справжні на критику не сердяться, бо вона не в силі їм зашкодити.

Літературний критик не є ворогом письменника, не повинен бути його слугою. Він, якщо хочете, – партнер поета: слуга мистецтва. Справжній критик – це людина, яка турбується про талант, сприяє його розвитку, бо бачить перспективні тенденції у творчості. Будучи доброзичливим, критик повинен бути принциповим.

Надіє Станіславівно, критичний талант, мабуть, більша рідкість як поетичний. Тут потрібні і сміливість, і знання.

Ясна річ, критика, як і будь-яка творчість, включає суб'єктивний фактор. Критик може помилитися, добре, коли він це усвідомлює і намагається переглянути деякі оцінки. Критичний талант, як і поетичний, розвивається. Критик може сприяти, а може зашкодити поетові, дезорієнтувати його. Під впливом необ'єктивної огульної критики, скажімо, Павло Тичина почав писати декларативні вірші типу “Партія веде”, за які його хвалили. Отже, критик має бути обережним, особливо у ставленні до початківця, який дуже чутливий до оцінки своїх творів.

До роботи у критичному цеху могли б сміливіше підключатися поети і прозаїки. Тоді б було менше нарікань, що у нас немає критики.

Упродовж минулого, 1997 року, “Молодь Закарпаття – реформа” публікувала твори, надіслані на конкурс “Малий Парнас”. На сторінках газети вже з цього приводу висловилися член журі відома поетеса Христина Керита. Що скажете Ви (і теж член журі - Ю.З.)?

“Молодіжка” робить добру справу для авторів. Де ж їм друкуватися, як не на сторінках цієї газети? Вважаю, що в кожному номері газети варто представляти творчість молодих, заохочувати їх і до написання відгуків, рецензій на твори не лише своїх ровесників, але й старших. Звідки візьмуться критики, коли не будемо дбати про них з юних літ?

Творчу молодь, в тому числі і молодих критиків, треба час від часу збирати, проводити наради, творчі зустрічі з досвідченими людьми. Коли добра справа робили альманахи творчої молоді. Варто б їх відновити.

Думаю, що кращі твори тих авторів, які друкувала “молодіжка”, можна б надрукувати в окремому збірнику. Видає такий збірник літстудія ЗОШ № 6 м. Ужгорода.

В області є талановиті діти, про них треба подбати. Хай не всі, яких підтримує газета чи альманах, будуть професійними письменниками, але, переконана, будуть вони любити і цінувати художнє слово, у майбутньому зможуть своє розуміння літератури, любові до неї передати іншим. А це теж творчість.

А коли Ви деб'ютували першими пробами в критичному цеху? І як Вам тоді велося?

Перші відгуки, рецензії я надрукувала у газеті “Радянський студент”, навчаючись на другому курсі. Писала про нові твори Романа Федоріва, Василя Вовчка, інших. Коли бачила свої публікації у пресі – не було меж радості. Надруковане викликало бажання писати нові речі. У цій справі мене підтримували викладачі кафедри української літератури. Велику роль у формуванні інтересу до критики і літературознавства відіграли спецсеінари, де кожен з нас мусив рецензувати реферат однокурсника і виступати в ролі критика. Пам'ятаю: наш декан, завідуючий кафедрою української літератури Павло Лісовий похвалив мене дослівно так: “Вона може знайти недоліки і там, де їх немає”. З тих пір деякі мої однокурсники прозивали мене критикесою.

У своїх перших публікаціях я була надто прямолінійною. Не раз колишній редактор газети “Молодь Закарпаття” Василь Лендел давав мені твори початкуючих авторів. Мій матеріал він завжди уважно прочитував, тактовно вказував, що варто допрацювати. Мовляв, якщо буду дуже прямолінійна, то розжену всіх дописувачів з газети.

З роками набувалася майстерність, почала розуміти, що творчі люди дуже вразливі і треба думати над кожним словом, коли аналізуєш їх твори.

Надіє Станіславівно, Ви автор десятків публікацій у закарпатських виданнях, а також журналах “Жовтень”, “Дніпро”, “Дукля”. Обрали своїм фахом критику і літературознавство, як кажуть, невдячний хліб.

Сказала б, що дійсно критика – несмачний, гіркий хліб. Дехто вважає, що критик – це людина, яка сама не вміє писати, тому із заздрощів критикує. Сьогодні бажаних займатися цим ремеслом – обмаль. Зникає поточна критика зі сторінок і “Літературної України”. Деякі газети не хочуть зв'язуватися ні з літературою, ні з критикою. Окремі з них не бачать різниці між газетною інформацією і кваліфікованою рецензією, яку важко написати. Критика і літературознавство взаємопов'язані. Критики М. Ільницький, Ю. Ковалів, В. Моренець є й істориками літератури, до того ж поетами.

Любов'ю до поезії зумовлений мій вибір теми кандидатської дисертації “Соціальний, етичний і естетичний аспекти теми праці в

українській радянській поезії”. В якійсь мірі ідеологічний аспект теми застарів.

Ясна річ, що у так звані застійні часи критику нелегко було публікувати. Не все із написаного витримало проби часу. Одначе я знаю, що Ви ризикнули відгукнутися й надрукувати власну думку про “Собор” Олеся Гончара, окремі інші твори. Свідомо йшли на ризик?

Роман “Собор” подарувала мені моя однокурсниця. Я його прочитала, книжка заімпонувала мені. Написала про цей твір в газету “Радянський студент”. Це не була розлога рецензія, а щирий відгук на твір письменника, в якому порушувалися зловоденні проблеми. Любила Гончара за його гуманізм, ліризм і романтику, захоплювалася багатством мови. Мені було дуже прикро, що багато критиків, в тому числі і молодих, за вказівкою влади намагалися знищити письменника. Ховалися за псевдонімами. Дехто з тих, хто читав мій матеріал у “Радянському студенті”, позирали на мене косо, але якихось розборок ні мені, ні редактору газети не робилося. Вже коли почалася реабілітація роману Гончара, то мала намір вислати свою студентську оцінку його твору. Але якось не наважилася. Можливо, варто було це зробити.

Є кілька загроз у тих, хто вступає в літературу:

- 1) захвалювання;*
- 2) молоді автори не можуть знайти свого шляху;*
- 3) ігнорування створеного раніше, тобто поетичних та прозових традицій;*
- 4) проста неувага до створеного не лише колегами по перу вузу, області, але й набутками творчості побратимів поза межами краю, держави... Себто, співвідношення створеного із високими зразками.*

Вважаю, що й справді є кілька загроз у тих, хто вступає у літературу. Кожен пишучий повинен знати закони творчості, найкращі її зразки. Талант треба вчасно помітити і підтримати. Без цього він може загинути. Бездарність, посередність проб’є собі дорогу, знайде спонсорів... Тепер на книжкових полицях можете побачити чимало посередніх книг. А хотілось би бачити на них книжки Ліни Костенко, Василя Симоненка, Івана Драча, Дмитра Павличка, Петра Скунця, Петра Мідянки, Людмили Кудрявської... Думаєте вони нічого не пишуть? Нема коштів для видання, і дуже жаль, що сторінки ряду

газет заповнені творами низькопробними, а то й обливаються брудом колеги-літератори.

На сьомому році незалежності нашої держави переживаємо не кращі часи в економіці, духовній сфері. Від другої залежить перша. Не всі це усвідомлюють. До нас останнім часом повернулися й забуті імена. Виходять і книги, які слід би рецензувати.

Це добре і справедливо, що повертається до нас забуте і замовчуване. Молодь мусить знати поезію Зореслава, Івана Ірлявського, Івана Колоса, Василя Гренджі-Донського та інших. Ці поети збагатили не лише літературу краю, але й загальноукраїнську. Почували себе відповідальними не тільки за долю слова, але й за долю держави. Оцієї державотворчої стурбованості так не вистачає багатьом нам, в тому числі і письменникам.

Мені довелося рецензувати перші книги Василя Густі, Івана Петровця, Христини Керити, Мар’яни Нейметі, Софії Малильо, Марії Маєрчик, Тетяни Кобаль... Оpubліковано рецензії на твори письменників, які мають по кілька книжок. Я завжди рада, коли бачу серйозну роботу над словом, як від книжки до книжки зростає автор.

Рівень критики якоюсь мірою залежить від рівня поезії. Цікаві твори дають матеріал і для цікавих думок. Літературознавці УжДУ з інтересом зустріли презентацію нової рубрики в газеті і вона може розраховувати на співпрацю з ними. Усі ми вболіваємо за нашу культуру. Ніколи не будемо байдужими до її майбутнього.

У заголовок винесено сказане Расулом Гамзатовим. Ім’я цього поета знане в світі. І тепер у своїй державі мусимо дбати про розквіт і її літератури, повернення незаслужено забутих і вилучених імен. Торуючи власний шлях маємо опиратися на здобуте іншими народами. Ріка від джерел лише стає повноводнішою.

З доцентом УжДУ, кандидатом філологічних наук,

Надією Ференц розмову вела

Юлія Зейкан

Молодь Закарпаття-реформа. 1998. 4 квіт. (№14). С. 5.

Поезія Закарпаття очима Надії Ференц

В незалежній Україні в останнє десятиріччя з'явилося кілька серйозних наукових і науково-популярних досліджень з української літератури ХХ сторіччя. До таких серйозних праць можемо зарахувати і монографічну роботу Надії Ференц “Поетичні горизонти Закарпаття: літературно-критичні статті” (Ужгород : Мистецька Лінія, 2006. 416 с.), яка присвячена вивченню літератури Закарпаття.

Н. Ференц уже кілька десятиріч вивчає літературний процес Закарпаття, публікувала ряд наукових розвідок і рецензій у наукових збірниках та періодичній пресі, виступала на різних конференціях і семінарах. Зараз перед нами результат її кількарічних роздумів. Зразу треба констатувати, що це своєрідний погляд на літературний процес, погляд жінки і науковця, який не “обтяжений” старими ідеологіями, та який дозволяє їй по-своєму інтерпретувати той або інший літературний факт чи явище, її оцінка витримує всі наукові вимоги. Хоч роботи писалися протягом довшого періоду, об'єднує їх один стиль, однаковий підхід до літературного твору чи процесу, в якому вони виникали.

Монографія приносить цілий ряд нових фактів, вводить в літературний обіг нових авторів – поетів, твори яких ми досі мало знали. Після розгорнутого вступу “Духовний простір лірики Закарпаття першої половини ХХ століття”, в якому авторка намагалася показати, як наперекір тому, що “протягом цілого тисячоліття Закарпаття було відірвано від України, перебувало під гнітом угорських, а згодом чеських колонізаторів... населення краю зуміло відстояти свою мову, культуру і літературу” (с. 4), що наочно виявилось у міжвоєнний та зокрема повоєнний період. Вона вказала на менталітет закарпатців, який хоч і має спільні риси зі східними українцями, все ж має свої особливості, які виявилися і в мисленні, мистецтві і конкретніше – літературі. Правильно оцінила роль українських поетів – емігрантів, які після Першої світової війни опинилися в Чехословаччині та й прямо на Закарпатті: Василь Пачовський, Спиридон Черкасенко, Володимир Бирчак, Марійка Підгірянка, Микола Чирський, Олександр Олесь, Леонід Мосендз, Євген Маланюк, Олекса Стефанович, Олег Ольжич та інші. Їх твори, критичні статті та рецензії сприяли утвердженню української ментальності, української мови і лі-

тератури на Закарпатті, допомагали розвиватися на терені Закарпаття і модерній літературі – символізму, імпресіонізму, неоромантизму та іншим напрямам. На думку Н. Ференц, празька поетична школа значною мірою допомогла виявити патріотичні поетичні таланти на Закарпатті, шліфувати, удосконалювати віршовану техніку, поширювати поетичні засоби, поглиблювати філософські роздуми тощо. Вона гадає, що саме завдяки і їхнім творам на Закарпатті з'явилися такі поетичні таланти, як Зореслав, Іван Ірлявський, Іван Колос, Андрій Патрус-Карпатський та інші. З тими поглядами ми цілком погоджуємось.

Після розгорнутого вступу Н. Ференц на наступних сторінках уже докладно розглядає творчість окремих закарпатських поетів. Цілком зрозуміло, що найбільше уваги приділила творчості та діяльності Василя Гренджі-Донського, якого представила не лише як видатного новатора-поета, але й як журналіста, політика, суспільного діяча, як будівничого української державності, зокрема Карпатської України. Правильно твердить, що національне, але й літературно-мистецьке відродження на Закарпатті тісно пов'язане з діяльністю В. Гренджі-Донського. Немає такої галузі суспільної діяльності у міжвоєнний період, в яку би він не включився, нема такої проблеми населення, яка б його не хвилювала і не виступив на захист правди і справедливості, не боровся проти політики москвофілів, карпаторосів, політичних русинів, мадяронів, але й проти насильної чехізації. За своє національне переконання йому довелося сидіти у тюрмі, засудили його чехи та мадяри, посадили його навіть в концтабір. В. Гренджа-Донський – справді велика людина, він не потребує, щоб йому приписувалися такі заслуги, яких він не міг зробити. Маємо на увазі твердження, що він був “ініціатором створення журналів “Дружно вперед” і “Дукля”” (с. 81). Це неправда. Так само неправда, що в Словаччині нав'язали йому ярлик українського буржуазного націоналіста, але в Закарпатті закарпатські політичні діячі та їх “похлібники” почали його звинувачувати в такій ересі і вимагали від наших місцевих українських діячів і літераторів, щоб зробили те саме. На щастя, словаки не послухали їх і в період політичної відлиги дозволили видати його вибрані твори під назвою “Шляхом терновим” (1964) та надали йому звання “Заслужений митець”.

До найкращих і до найповніших літературних портретів, які нам досі довелося читати про Зореслава, – це дослідження “Поетичний храм

Зореслава”. В ньому досі найкраще, найповніше представлена та оцінена поетична муза нашого крайнина-пряшівчанина. Дослідниця правильно відзначила, що Зореслава в його поетичних пошуках інспірували, крім Т. Шевченка, І. Франка, передусім поети празької поетичної школи – Є. Маланюк, О. Теліга, О. Ольжич, Л. Мосендз і пізніше італійські модерністи, завдяки яким вписався не лише в українську модерну літературу. Погоджуємось із думкою, що в його поетичній творчості домінували дві теми: боротьба за державність і соборність України та церковно-релігійна тема. Ми раді, що дослідниця навела факт – статті російського історика О. А. Пипіна, які остаточно переконали Зореслава, що він українець, бо такий випадок трапився на 10 років пізніше з іншим закарпатським письменником, тоді ще російського переконання Федором Іванчовим, якого слідчий в тюрмі на Холодній горі в Харкові теж переконав, що росіяни так не пишуть, як він написав збірку “Под соломенной стрехой” і що він не росіянин.

Справді, ми досі ще не оцінили новаторство поезії Зореслава і Н. Ференц це зробила дуже слушно. Вона зуміла розкрити ряд релігійних поетичних символів, метафор і показала їх суспільне звучання і значення. Правильно разом з такими дослідниками, як Б. Кравець чи Є. Маланюк, побачила в його поезії “нове слово з погляду і змісту, і мови, й особливо ж своїми формально-поетичними засобами”. На її думку, Бог і Віра у віршах Зореслава не мають нічого спільного з примітивним клерикалізмом... вони допомагають людині глибше відчутти красу земного життя, побачити, як “під сяйвом красним земля вся бачиться в світанку...” Авторка показала, як поезія Зореслава вражає багатством поетичної фантазії, настроєвими асоціаціями, які дивовижні фантастичні картини поет Зореслав створив за допомогою метафоричних образів, як вони легко зближують віддалені предмети і явища тощо (с. 127).

Картину закарпатоукраїнської поезії міжвоєнного періоду не лише докреслює поезія Юлія Боршоша-Кум’ятського, Івана Ірлявського (Рошка), Івана Колоса, Андрія Патруса-Карпатського, Марка Бараболі, але й значно збагачує тематично і художньо. Дослідниця Н. Ференц зуміла побачити в творчості кожного з них особливі теми, тони, риси, художні засоби та загальне звучання їх творів і включити в загальноукраїнський контекст. Кожен з них чимось відзначається, кожен оригінальний і неповторний, кожен своїм способом збагатив українську літературу. Та не

лише літературу, але в період зміцнювання української національності і становлення української державності вніс свій особистий вклад. Такими поетами, як вони, кожен народ гордиться. Мене особливо сильно полонила поезія молодого Івана Ірлявського. Не бути його передчасної смерті (23-річного закатували фашисти в Бабиному Яру недалеко Києва), він би ще дуже багато зробив для розвитку і піднесення української літератури. До його поезії можна приєднати поезію Івана Колоса і Костя Вагилевича. Мусимо признатися, що для нас поезія останніх двох маловідома, а шкода, бо вона витримує всі параметри світової модерної поезії, як пише Н. Ференц. Об’єднує наведених поетів тема любові до України та віра в непоборну Україну.

На фоні аналізу творчості названих поетів бідно виходить у Н. Ференц поезія Андрія Карабелеша. Вона, на її думку, не переповнена болем за Україну, за рідне Закарпаття, як вище наведених поетів, не написана українською мовою, не відбиває загальнонаціонального настрою закарпатського населення, як це бачимо у названих авторів. Може, було б треба по-новому перечитати поезію А. Карабелеша і тоді ми би прийшли до інших висновків, не залишалися б ми на позиціях 50-х років. Існують факти, які підтверджують, що А. Карабелеш під кінець свого життя усвідомив, що було треба йому писати народною, тобто українською мовою, включитися у загальну боротьбу за українське Закарпаття. Поезія А. Карабелеша в міжвоєнний період крокувала разом з російською, словацькою і чеською символічною поезією початку ХХ століття, деякі вірші пройняті християнською ідеологією, але після 1945 року зазвучали зовсім інші тони. Коли подивимось на його поезію з цього кута зору, то й висновки будуть інші.

Окремий розділ у книжці складають поетичні силуети, в яких авторка стисло, але суттєво визначила шлях, місце, оригінальність і вклад того або іншого поета в українську культуру і літературу після 1945 року. Приємно читати її спостереження і висновки, бо багатьох авторів та їх твори я особисто знаю і коригую чи порівнюю їх із своїми поглядами. Представила нам силуети таких українських поетів: Марійка Підгірянка, Микола Рішко, Петро Скунць, Володимир Ладижець, Василь Вовчок, Василь Вароді, Степан Жупанин, Володимир Матіїв, Василь Густі, Христина Керита, Людмила Кудрявська і Казімір Гурницький. Наймолодшу генерацію сучасної молоді генерації репрезентують Тетяна Кобаль, Василь

Кухта, Марія Головач, Софія Малильо (хоч віком належить до старших людей), Василь Скрипка. Їх об'єднує, на думку Н. Ференц, “мало гарячих, природних, хвилюючих почуттів і так багато холодних роздумвань, які, раціоналізуючи поезію, позбавляють її тієї щемливості, якою пройнята любовна лірика” (с. 373).

Гадаю, що Н. Ференц виконала велику роботу, подала найновішу інтерпретацію літературного доробку закарпатських поетів ХХ – ХХІ століть, що торкається змісту і загального спрямування. В переважній більшості оцінює того або іншого поета, як його поезія відбивала настрої людей і як допомагала у творенні української державності. Може, ще кращих результатів досягла б, якби частіше зробила конкретний версологічний аналіз провідних поезій кожного з поетів, щоб читач мав кращу уяву, чим і як поет відрізняється художніми образами від іншого і які конкретні художні засоби використав для передачі своїх почуттів, переживань і поглядів. Це не закид, лише моє побажання.

Михайло Роман,
кандидат філологічних наук,
літературознавець, перекладач

Дукля. 2007. №4. С. 89–91.

Стиль життя Надії Ференц, надиктований їй долею

Хтось сказав, що ми маємо говорити правду, чи хоча б те, що думаємо. У нашому випадку стосовно науковця Надії Ференц я намагаюся інтерпретувати одне і друге. На це спонукнув мене життєпис Надії Станіславівни – доцента кафедри української літератури Ужгородського національного університету.

Дитинство її пройшло в місті Рогатині на Івано-Франківщині, а решта життя від студентської лави по сьогодні – в Ужгороді. Віддала вона ужгородському вишу понад 40 років, наповнених сумлінною працею фахівця, закоханого в свою професію.

Прозираючи її науково-викладацький шлях, мимоволі подумалося, скільки може зробити людина, коли має власний, а не підробний хист і любов до словесності. Надія Ференц щасливо поєднала в собі таланти літературного критика і педагога. Ці два крила піднесли її на заслужену висоту пошани колег і студентів, її репутація має добре ім'я не тільки в педагогічних елітних колах, про неї мовлять (довелося чути і за її спиною) і як про чуйну та доброзичливу людину, і про щедрі набутки розмаїтої наукової діяльності. Особливо на відкритих лекціях у студентських аудиторіях, виступах на симпозіумах і конференціях, у письменницьких колах, оглядових та поглиблених рецензіях, публікаціях у газетах, журналах, книжках про літературне життя закарпатських літераторів. Це про неї слова відомого ужгородського поета Юрія Шипа:

*Така вона завжди в житті –
До праці та краси в любові,
Її косиці золоті
Закорінені у слові.*

Ще зі шкільних та студентських років на все життя її кумиром стала бібліотека, а книжки – найкращими нерозлучними друзями. Слово у неї – проникливе, виважене і приправлене. Тому воно завжди вагоме та цікаве. Знайомі та друзі Надії Станіславівни сходяться на думці, що для такої людини, як вона, з її характером і волею, наполегливою щоденною діяльною любов'ю до праці, не існує перешкод. А така заповзятість, як сказав композитор Бетховен, приносить щедрі плоди.

У позиціях бібліографічного довідника наукових напрацювань літературознавця, крім іншого, є відмінно захищена кандидатська дисертація на тему “Соціальний, етичний і естетичний аспекти праці в українській поезії”, 300 вагомих різноманітних статей і рецензій на теми етики та моралі в світлі прекрасного і потворного (у вітчизняних та крайових часописах), чимало аналітичних передмов і післямов у книжкових виданнях про творчість багатьох письменників.

Окремими книжками видані її вагомні для літературознавства монографічні дослідження: “Поезія та поети Закарпаття”, “Поетичні горизонти Срібної Землі”. Знаковим є і її посібник для студентів вищої школи “Теорія літератури та основи естетики”. У 2011 році в Києві під грифом Міністерства освіти України побачив світ підручник Надії Ференц “Основи літературознавства”. Наприкінці минулого року (2014) в Ужгороді побачив світ повноформатний літературно-критичний нарис “Художній світ Христини Керити”. Він присвячений творчій креатурі сучасної талановитої письменниці Закарпаття в контексті морально-етичних особливостей у сентенції сучасної української поезії.

Надія Ференц завжди в невсипущому пошуку, творчих задумах, виношує принадні проекти науково-навчального та літературознавчого змісту. Либонь саме за ці (та й інші) заслуги вона удостоєна звання лауреата престижної Всеукраїнської літературної премії імені Зореслава...

Гарно виглядає дім, збудований мудрістю та розумом. Такими видаються нам і літературознавчі набутки Надії Станіславівни. Дуже нагадує вона садівника, що не тільки любить квіти, а й дбайливо їх оберігає від бур’янів. А ще... наводить на думку, що кожна людина має свою ціну, обов’язок і право чинити добро, самовіддано служити людям рідним словом, як це робить доцент Надія Ференц на теренах вищої освіти, долаючи все крутішу висоту краси людяності, здобуваючи заслужене визнання гідною та “благословенною, – за визначенням Григорія Сковороди, – працею за покликанням”.

Такий у неї стиль життя.

Михайло Травень

Новини Закарпаття. 2015. 21 квіт. (№ 45). С. 4. (Людський фактор).

Постаті і силуети

Питання синтетичного дослідження історії розвитку української літератури Закарпаття нині на часі. Нові методологічні підходи, домінування естетичних критеріїв в оцінці художнього явища дають можливість нового прочитання творчих надбань митців минулих десятиліть та об’єктивного поцінування сучасників.

Початком такої роботи є, на наш погляд, книга доцента кафедри української літератури Надії Ференц “Поезія і поети Закарпаття”, яка вийшла у видавництві “Мистецька лінія” (2003). Книгу складають літературно-критичні статті, присвячені як окремим проблемам літературного процесу Закарпаття, так і конкретним творчим посталям. Початковий задум авторки, як зазначається в анотації рецензованого видання, передбачав огляд поетичного доробку закарпатських митців “переважно під кутом зору національної ідеї, що її відстоювали і за яку постраждали такі поети, як В. Гренджа-Донський, Зореслав, А. Патрус-Карпатський, М. Рішко, С. Малильо, В. Скрипка, П. Скунець...” (с. 4). Та дослідницький розгін авторки поминув межі передбачуваного і дещо скоригував загальну ідею. Н. Ференц доповнила названі імена творчими портретами В. Вовчка, В. Вароді, В. Матвіїва, Ю. Керекеша, В. Густі, Х. Керити, С. Жупанина, К. Гурницького, Т. Кобаль, С. Сороки, російськомовних поетес Л. Кудрявської, М. Головач та ін. Як бачимо, солідна когорта майстрів поетичного слова. І це далеко не всі. Звичайно, постаті різні: по-різному представлені обсягом і художньою вартістю поетичного доробку, часовими рамками творчої діяльності, місцем на поетичному видноколі. І вже цим вони просяться до певної систематизації (хронологічної, жанрово-тематичної, стильової), яка могла б зумовити структуру книжки і хоча б штрихами накреслити визначальні точки в процесі розвитку поезії Закарпаття ХХ ст. Знаючи дослідницьку активність авторки рецензованого видання, сподіваємося, що саме це і є в її творчих планах. А для фахівців-філологів представлені в книзі матеріали дають можливість простежити картину розвитку поетичного жанру.

У першому розділі “Силою поетичного слова” особливу увагу дослідниця приділила огляду загальних тенденцій розвитку поезії За-

карпаття 20–40-х рр. минулого століття, цілком об’єктивно пов’язуючи її піднесення з активізацією суспільно-політичних процесів: розпадом Австро-Угорщини, зростанням національної самосвідомості русинів-українців, визвольним рухом. “Національна ідея, – відзначає Н. Ференц, – була живильною силою поезії В. Гренджі-Донського, Зореслава, А. Патруса-Карпатського, Марійки Підгірянки, Юлія Боршоша-Кум’ятського, Івана Ірлявського, Федора Могіша та інших” (с. 6).

Суспільно-політичні події зумовили найбільш помітне явище в культурному житті краю – становлення і зростання україномовних поетів та зародження і розвиток української поезії. Домінуючими у її змісті були соціальні теми, поетизація природи рідного краю, державотворчі мотиви та “мотиви вознесіння національного духу” (с. 6). Особлива роль, – наголошує дослідниця, – відводиться в поезії образу митця, його місцю і ролі в суспільстві. В ліриці Зореслава, наприклад, поета піднесено до образу Месії, Пророка, “здатного вивести народ з неволі”.

Поширеною в поезії Закарпаття 20–40-х рр. була тема боротьби народу за соціальне й національне визволення та утвердження української державності. Митці поетизують героїчний тип особистості, “що не боїться труднощів боротьби, готової в будь-яку хвилину принести себе в жертву заради свободи” (с. 10).

У напружений час героїчних змагань художнє слово поетів Закарпаття окрилювало занепалих духом, піднімало зневірених. Місію поетичного слова особливо гостро відчув Зореслав. “На його думку, – зазначає авторка, – мистецтво має бути пропагатором воскреслої, пробудженої нації, вести за собою народ” (с. 10).

За спостереженням дослідниці, важливе місце в поезії Закарпаття 20–40-х рр. займає відображення державницьких змагань 1918–1919 рр. у краї та героїчної і трагічної історії Карпатської України. У багатьох творах постають хвилюючі образи захисників Карпатської України. Особливо вражаючими, – на думку Н. Ференц, – є твори В. Гренджі-Донського, в яких відтворено жорстокі катування захисників Карпатської України, адже сам поет пережив концтабори Кривої та Ворюлопоша, був свідком пекельних мук і страждань своїх побратимів. Мотив непроминальної слави захисників Карпатської України, – як відзначає авторка книги, – набуває поширення в багатьох творах. Так, у

віршах І. Ірлявського звучить думка, “що полегли за Українську державу заслуговують пам’ятника-каменя і пам’ятника-пісні”(с. 16).

Н. Ференц відзначає і таку прикметну особливість літературного процесу Закарпаття 40-х рр., як прихід у поезію юної генерації, зокрема, учнів-гімназистів. Їхні поетичні спроби з’являлися на сторінках поетичних видань, у колективних збірниках, як, наприклад, “12”, “Живая струя”, “Шаги”, “Будет день”, “Накануне”, “Литературный альманах”, “Тройка”, “Перед сходом”. Виходили й збірочки окремих авторів: Ю. Гойди “Живая синь”, С. Панька “Живая путь”, І. Керчі “Монисты”, Й. Архія “С полетом даси”, В. Сочки “Горн й доля”.

Російськомовність молодих поетів, зауважує авторка роботи, зумовлена забороною рідної мови в краї та шаленою антиукраїнською пропагандою вождів-русофілів А. Бродія та С. Фенцика.

Для творів молодих поетів характерний патріотичний дух та пафос віри в майбутнє. Серед поетів цього часу Н. Ференц виділяє Д. Вакарова, твори якого були сповнені віри у кращу долю народу, В. Маркуся, як перекладача В. Гете, Г. Гайне, Я. Араня, Е. Аді, а також Ф. Потушняка як представника модернізму та поетів-початківців К. Галаса, Ю. Керекеша, Й. Архія, які починали писати російською, а потім перейшли на українську мову.

Не обійшла дослідниця увагою емігрантської долі і вже визнаних на той час поетів В. Гренджі-Донського та Зореслава, і тих, які лише входили в літературу, видавши перші збірки (І. Колос, І. Ірлявський). Трагічні сторінки життя письменників Марка Бараболі, А. Карабелеша, Ю. Боршоша-Кум’ятського, А. Патруса-Карпатського, котрі зазнали переслідувань, репресій, теж відображені в дослідженні Н. Ференц.

Авторка книги відзначає як одну з актуальних у поезії Закарпаття XIX–XX століть тему національної ідентичності закарпатських українців, що конкретизувалася в темі возз’єднання Закарпаття з Україною. Розвиток цієї теми простежено від О. Духновича, який закликав зміцнювати зв’язки закарпатців з галичанами, О. Павловича, який підніс ідею спільності закарпатських українців з галицькими. Ідеєю соборності перейняті твори Гренджі-Донського, Зореслава, Ірлявського, Рішка, Могіша. “Поезія про возз’єднання Закарпаття з Україною, – зазначає Н. Ференц, – має майже тисячолітню історію” (с. 38).

Після оглядових статей, в яких окреслені найбільш помітні процеси в розвитку поезії Закарпаття, Н. Ференц цілком обґрунтовано зверта-

ється до творчих портретів. Місце і значення митця в літературному процесі, вагомість його поетичного доробку, час появи на творчому виднокрузі – це, на наш погляд, ті критерії, за якими об'єднані матеріали з промовистими назвами: “Лицарі Карпатської України”, “Поетичні силуети”, “Перша книжка” і “3 минулого”.

Як досвідчений літературознавець, Н. Ференц у розділі “Лицарі Карпатської України” кількома статтями представляє різнобічну діяльність зачинателя і основоположника української літератури на Закарпатті, поета і публіциста, активного громадського діяча початку ХХ століття В. Гренджі-Донського. Читач почерпне інформацію про події, пов'язані з національно-визвольними змаганнями на теренах Закарпаття та участю в них В. Гренджі-Донського, про історію заснування журналу “Наша земля” і причетність до цієї події першого україномовного поета, а також його активну діяльність як редактора нового часопису. Перше місце серед письменників Закарпаття ХХ ст. авторка книжки по праву відводить цьому поетові, який зробив чи не найбільше “для відродження культури Закарпаття, утвердження національної свідомості народу, його мови” (с. 56), дбав про патріотичне виховання молоді, підтримуючи діяльність Пласту. Окрему розвідку дослідниця присвятила Гренджі-Донському як ідеологу, будівничому Карпатської України.

Стаття “Поетичний храм Зореслава” представляє читачеві життєвий і творчий шлях Степана Сабола (Зореслава), поета з романтичним світовідчуттям, лірика якого репрезентувала європейський рівень. Зореслав привертає увагу глибиною й оригінальністю світобачення, що виявилися в громадянській, пейзажній та особливо в духовній ліриці.

У “Поетичних силуетах” за законом демократизму, який з пошани до кожної особистості обрала авторка книжки, вишикувалися поетичні постаті Патруса-Карпатського і Марійки Підгірянки, М. Рішка і П. Скунця, В. Вовчка і В. Вароді, В. Ігната, В. Матііва і Ю. Керекеша та В. Густі. Творчість Х. Керити, Л. Кудрявської, С. Жупанина, К. Гурницького, Т. Кобаль... Усього 19 поетів і поеток заслужили на увагу сучасного критика й літературознавця. Авторка не ставила за мету простежити на їх творчості певні тенденції в розвитку поетичного жанру. Вона нічого не зіставляє й нікого не порівнює, не виокремлює більш і менш визнаних чи удостоєних. Присутність у літературі кожного дослідниця подає як факт, намагаючись об'єктивно висвітлити ті чи інші події в житті поетів, повороти в їх долі і в творчості, реалістично

осмислити прояви конформізму й лицарства в ідеологічно заангажованому суспільстві.

Своїми працями Н. Ференц виконує одне з першорядних завдань критика: звернути увагу читача на певне явище в мистецтві, пояснити його і тим наблизити до розуміння й сприйняття. Особливо важливим у творчому зростанні молодих авторів є момент входження їх у суспільну свідомість, що здійснюється і через посередництво критика. І якою ж важливою, а почасти й доленосною буває його оцінка! Н. Ференц – критик об'єктивний і доброзичливий. З-під її щедрої руки з'явилися професійні відгуки на перші книжки та поетичні спроби початківців М. Маєрчик, М. Ряшка, М. Нейметі, А. Рудницької, В. Бахна, М. Михтонюк, Т. Чуйко. Із статей Н. Ференц громадськість почула добре слово про перші кроки обдарованих у святилище літератури, у її великий і складний світ. А добрий початок, як кажуть, це вже півділа.

Розвідку, присвячену поемі В. Пачовського “Князь Лаборець”, якою завершуються літературно-критичні статті, можна вважати композиційним прийомом обрамлення, що вияскравлює провідну тенденцію авторської логіки: В. Пачовський заохотив до творчості В. Гренджу-Донського і благословив у світ своєю передмовою його першу поетичну збірку “Квіти з терньом”. Це дало поштовх до активного розвитку як поетичного жанру, так і української літератури на Закарпатті в цілому, представлену в книзі Н. Ференц багатим суцвіттям поетичних постатей і силуетів.

Оскільки Н. Ференц є одним із найактивніших дослідників поезії Закарпаття, то, вважаємо, цілком доцільним є вміщений у кінці книги бібліографічний покажчик її праць, який полегшить роботу кожному, хто виявить зацікавлення літературою краю. Книга літературно-критичних статей Н. Ференц, написаних в науково-популярній формі, допоможе вчителям-словесникам, красзнавцям, студентам, дослідникам історії української літератури.

Валентина Барчан,

доктор філологічних наук,

професор кафедри української літератури УжНУ

Науковий вісник Ужгородського національного університету.

Сер. : Філологія. Ужгород, 2004. Вип. 9. С. 129–131.

**Надії Ференц –
до прекрасного ювілею мудрості і зрілості**

Бог дає людям просте людське життя, як гаму в сім нот.

Симфонії з них мусимо творити самі.

Життя – надсильний, подвижницький труд і творчість.

По роботі ж – вмиротвореність і тихе осяяння...

(Грина Жиленко)

От уже шість десятиліть вдало творить симфонію свого життя і праці прекрасний літературознавець та критик, вправний педагог і просто чудова жінка Надія Станіславівна Ференц. У гамі її долі можна виокремити, як і в музичній, сім ключових “нот”: наука, книга, поезія, сім’я, улюблена робота, спорт, життєві будні. Саме з них міцно вибудувавна її життєва дорога, початок якої веде нас у славне місто Рогатин на Івано-Франківщині (батьківщину Роксолани), де 20 квітня 1946 року вона народилася. З 1953 по 1964 рік навчалася в Рогатинській середній школі, після закінчення якої стала студенткою українського відділення філологічного факультету Ужгородського університету. Невипадково обдарована дівчина обрала для себе “філологічну” стежку, адже вибір цей зумовила любов до книжки, до художнього слова, а також лірична настроєність душі юної Надії. Уже тоді вона відчувала неабияку потребу доторкнутися до прекрасного, долучитися до невичерпних джерел української культури, відкрила в собі тонке сприйняття “музики” поетичного слова. Разом з тим у душі нуртувала молода енергія, що сформувала і бажання реалізувати себе в інших галузях студентського життя. Тому Надія Ференц була старостою академгрупи та літературознавчого гуртка, займалася активною громадською роботою. Це все згодом допомогло їй міцно вкоренитися в ґрунт філологічної науки.

Після закінчення вузу Надія Ференц деякий час працювала організатором позакласної та позашкільної роботи Волосянківської середньої школи Великоберезнянського району, а потім методистом бюро пропаганди Закарпатської обласної організації Українського товариства охорони пам’ятників історії та культури.

У стіни рідного університету повернулася в 1972 році, коли стала викладачем кафедри теорії та зарубіжної літератури. 1981 року захи-

стила кандидатську дисертацію на тему “Соціальний, етичний та естетичний аспекти теми праці в українській радянській поезії” і одержала ступінь кандидата філологічних наук. З 1988 року і по сьогодні вона – провідний доцент кафедри української літератури, її люблять і поважають студенти, до її думки прислухаються старші й молодші колеги, вона є авторитетом і добрим другом для багатьох представників сучасної літератури Закарпаття.

Уже в перші роки викладацької праці повз уважне око і тонку душу Надії Станіславівни не могли пройти вагомі здобутки закарпатської літератури. У її науковому активі десятки рецензій на поетичні та прозові збірки закарпатських авторів, передмови до окремих видань (книжок В. Вовчка, В. Вароді, Х. Керити, Л. Кудрявської, Т. Чуйко, В. Скрипки, С. Малильо та ін.), численні публікації в періодиці, присвячені новим книгам та пам’ятним датам. Толерантність у ставленні до творчих людей, уміння проникнути в художній світ та мистецьке єство письменника, здатність висловлюватися містко і просто забезпечили Надії Ференц почесне місце серед найбільш відомих критиків краю, зумовили дружні стосунки із закарпатською літературною та журналістською елітою. Особливо теплими є взаємини ювілярки з представницями сучасної жіночої поезії Людмилою Кудрявською, Христиною Керитою, Тетяною Кобаль та ін.

Загалом коло наукових інтересів Надії Станіславівни надзвичайно широке. Це і українська поезія ХХ століття (творчість М. Бажана, В. Сосюри, П. Тичини, Д. Павличка та інших представників складного періоду розвитку національної літератури), і теоретичні аспекти літературного поступу, і важливі питання культурно-історичного життя Закарпаття. Домінантою ж літературознавчих зацікавлень ювілярки було і залишається письменство краю, що став для неї рідним. Наукові публікації Надії Ференц звернені до проблем розвитку закарпато-української літератури різних періодів – від першої половини ХІХ ст. до сучасних її здобутків. Заслужують на увагу літературно-критичні відгуки авторки на поезію О. Духновича, А. Патруса-Карпатського, В. Гренджі-Донського, Зореслава, Ф. Потушняка, М. Рішка, В. Вовчка, Л. Кудрявської, П. Скунця, Х. Керити. Своєрідним узагальненням її багаторічних наукових пошуків стало монографічне видання “Поезія і поети Закарпаття”, що вийшло в 2003 році. До нього увійшли літера-

турознавчі та критичні публікації різних років про творчість чільних представників літературного Закарпаття (В. Гренджі-Донського, Зореслава, Ю. Керекеша, В. Вовчка, П. Скунця та інших митців) і поетів-дебютантів. Прикметно, що матеріал книжки підпорядкований концепції національної специфіки крайової літератури, утвердження ідеалів соборності України та національних пріоритетів.

Перу Надії Станіславівни належать і ґрунтовні розділи “Поетія Закарпаття першої половини ХХ століття” та “Поетичний світ Христини Керити” у збірнику статей “Українська поезія Закарпаття ХХ століття”, підготовленому викладачами кафедри української літератури.

Безумовно, що про рівень будь-якого дослідника свідчить обсяг і зміст його наукової продукції. Понад сто літературно-критичних та публіцистичних статей, книги про поезію Закарпаття та з теорії літератури показово демонструють науковий потенціал та неабияку працездатність Надії Ференц. Своєю енергією вона заряджає і колег з кафедри, надихає молодь. Тих, хто її добре знає, нерідко дивує витривалість цієї тендітної жінки, яка без особливих зусиль може прочитати протягом одного дня п’ять-шість пар студентам різних відділень і курсів. Причому молодь сприймає Надію Станіславівну як чудового лектора, котрий викладає матеріал без допоміжних засобів, напам’ять, має близьке студентам почуття гумору, ставиться до них із повагою, і, врешті, як справедливого екзаменатора, для якого головним критерієм оцінювання є знання і сумлінне ставлення до навчання. У її викладі студенти слухають фундаментальні курси з “Вступу до літературознавства” та “Теорії літератури”, змістовні спецдисципліни з проблем розвитку окремих літературних жанрів, зокрема драматургії.

У студентському середовищі “виступає” ювілярка і в іншому амплуа. Обдаровані першокурсники уже з перших днів свого вузівського життя знаходять в особі Надії Станіславівни поціновувача їх дебютних поетичних та прозових спроб, толерантного порадирика і друга, доброго знавця азів художньої творчості. Нерідко ця співпраця триває протягом усіх років навчання талановитого студента.

Надія Ференц відкриває перед філологами та широкою громадськістю ще одну грань своєї творчої натури — ораторський хист. Так, як вона, мало хто уміє сказати. Влучне слово, експресивне, лаконічне, без напруженості і штучності, навіть тембр її голосу здатні зачепити най-

потаємніші струни душі, викликати відповідні емоції. Хоч сама вона каже, що завжди неймовірно хвилюється, однак внутрішній трепет ніколи не прозирає назовні через її уміння опанувати себе. Інколи подібні виступи Надія Станіславівна “оживлює” власними поетичними рядками, демонструючи талант митця-лірика, часом і майстра гумористичного жанру. Тому ювілярку завжди раді бачити на різних літературних акціях – вечорах, конференціях, зустрічах, презентаціях книжок, – та на заходах, що влаштовуються викладачами та студентами філологічного факультету.

Але якщо в першому семестрі ми кожного дня можемо зустріти цю привітну і завжди життєрадісну жінку на факультеті чи кафедрі, то другий семестр для Надії Станіславівни – це час для самоудосконалення, роботи над собою. Фактично, кожен її навчальний рік поділений на два періоди: перший – титанічна праця на викладацькій ниві, коли практично не залишається часу і сил для інших складових життя науковця; наступний же дає змогу займатися улюбленою справою – читати нові літературознавчі дослідження та твори, писати рецензії й наукові статті, готувати до друку книжки та методичні посібники. Весняний настрій, помірна завантаженість аудиторними заняттями, спрага за новою літературою дають змогу Надії Станіславівні зреалізувати себе в царині філологічної науки. Вона каже, що дуже рада такому розподілові свого часу, який символізує два головні ракурси її професійного “я” – роботи зі студентами і науки.

Серед викладачів кафедри Надія Ференц виділяється ще однією рисою характеру – любов’ю до спорту. Юнацьке захоплення плаванням, ручним м’ячем, тенісом, лижами, гімнастикою, катанням на ковзанах спричинилося до того, що спорт став невід’ємною складовою її життя. Вона і сьогодні пропагує оздоровлення організму, надихає колег із кафедри на заняття спортом і здоровий спосіб буття.

Було б, однак, несправедливо не сказати про те, що які б розділи не містила книга її долі, всі вони підпорядковуються одному спільному заголовку, ключовим у якому є слово Жінка. Адже саме жіночність зумовлює тонкий ліризм її душі, любов до прекрасного, здатність відкинути все буденне та перехідне, толерантність і чуйність у ставленні до колег та студентів, до свого чоловіка – відомого науковця Юрія Балеги. Знаємо Надію Станіславівну і як таку, котрій хочеться кинути

через плече всі негаразди і труднощі, пов'язані з роботою і наукою, та задовольнити власне жіночі амбіції: пройтися по крамницях, придбати щось новеньке, щоб виглядати гарно і стильно, поділитися таємницями з близькими людьми, подивитися романтичний художній фільм, почитати легку і далеку від науки літературу, особливо поезію для душі. Бо вона – тонка, лірична натура, закохана у поетичне слово, здатна відчутти і належно оцінити красу художньої мови і яка уміє сама реалізувати свої найпотаємніші думки та емоції в ліричній формі. Ще в дитинстві у неї проявився талант до віршування, який пізніше розвинувся і сформував естетичні смаки. На думку Надії Станіславівни, найтонші, найщиріші поетичні рядки народжуються в період смутку. Тому вона найбільше любить елегійну, мінорну поезію, особливо жіночу.

Тож колеги з кафедри української літератури бажають Вам, люба Надіє Станіславівно, насамперед справжнього жіночого щастя, доброго здоров'я, наснаги і творчого натхнення, щоб легко писалося і жилося, щоб у всіх починаннях велося, а життя дарувало безліч радісних миттєвостей. Хай Бог збереже Вас на довгі щасливі літа!

Евеліна Балла,
доцент кафедри української літератури УжНУ,
кандидат філологічних наук

*Науковий вісник Ужгородського національного університету.
Сер. : Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород, 2006. Вип. 13.
С. 156–157.*

Напиши, зігрій мою душу...

Так закінчується один із листів Юрія Балеги. Його епістолярій був не тільки важливою формою спілкування. Це документ часу, документ нашої історії. А ще важливе джерело для ідентифікації творчої особистості.

Юрій Балега зберігав усі листи, які йому надсилали знайомі, друзі, колеги. Листи, адресовані йому, мають здебільшого діловий характер. Це листи-повідомлення, листи-прохання, листи-запрошення, листи-замовлення на рецензування творів, листи-привітання. Серед кореспондентів Юрія Балеги – відомі вчені, наукові співробітники Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної академії наук України член-кореспондент Олекса Мишанич, старший науковий співробітник Леонід Коваленко, професор Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка Василь Марко, літературознавці зі Словаччини Михайло Мольнар, Михайло Роман, Федір Ковач, редактори журналів, газет, видавництв.

Окремі адресати, як Михайло Гуменюк зі Львова, Михайло Мольнар просили надіслати потрібну їм літературу для написання наукових праць. Михайло Гуменюк, який цікавився діяльністю москвофілів на Закарпатті, просив надіслати йому матеріали про москвофілів, які друкувалися в закарпатській обласній пресі, а ще дослідити, який характер мала діяльність “найчорнішого реакціонера”, “чорносотенного білогвардійського пса” Василя Ваврика. Він повідомляв про роботу львівських науковців, дослідників москвофільства, а також прихильників, захисників москвофілів, духовних нащадків Валуєвих і Пурішкевичів.

Михайло Мольнар, готуючи до видання вибрані твори Василя Гренджі-Донського, просив надіслати йому публікації про письменника в закарпатській періодиці.

У багатьох листах адресатів Юрія Балеги знаходимо оцінки зробленого ним. Анатолій Погрібний писав: “Знаю Вас давно за працями і здавна глибоко шаную”. Степан Крижанівський, отримавши від Юрія Балеги збірку вибраних творів Юлія Боршоша-Кум'ятського “Червона калина”, писав: “Спасибі Вам за “Червону калину”. Спасибі за добре

слово про мене. Це найкращий подарунок до мого 70-річного ювілею, який прошумів і вже “за шеломянем еси”. Дуже добре зроблена книжка “Вибраного” дає уявлення про грані творчого шляху, показує основні збірки і цілий внесок покійного поета. Думаю, що вступна стаття до книжки може бути гарною основою для літературного портрета Боршоша в “Письменники Радянської України”. Якщо Ви за 2–3 місяці встигнете – прошу”.

Олекса Мишанич, отримавши книжку Юрія Балеги “Віщій вогонь”, не утримався від оцінки: “Враження від усього приємне. Вимальовується якась цілість. Я навіть не уявляв собі після розмов про рукопис, про переклади і добір авторів, що може вийти така пристойна картина – з книжкою не соромно вийти в люди. Ти зробив добре діло. Серед книг вид-ва “Карпати” останніх років ця книжка буде справді помітною і потрібною. Я певний, що і критика буде до неї прихильною. Післямова є добрим ключем до розуміння того процесу. Написана добре, по-діловому, без зайвого пафосу, вона ставить всі необхідні акценти до розуміння тем і проблем тієї поезії, добре характеризує суспільні умови”.

У лютому 1982 року Олекса Мишанич захистив докторську дисертацію. Юрій Балега написав відгук на автореферат. Після захисту О. Мишанич надіслав Юрію Балезі вдячного листа. “Цей жанр, – писав він, – має свою специфіку, але мені приємно, що Ти знайшов добрі слова про цю, справді, чималу роботу. Петро Петрович теж надіслав гарний відзив. Я справді зворушений, що Ужгород мене так підтримав. Захист пройшов добре. Рецензії опонентів, відзиви на автореферат (всього 4) були напрочуд доброзичливими і позитивними”. У цьому листі Олекса Мишанич з сумом констатує, що було б усе гаразд, якби не підводило здоров’я.

У листах друзів Юрія Балеги знаходимо детальні повідомлення про здоров’я членів родини, господарські проблеми. Василь Марко, інформуючи про роботу: уклав збірник статей з проблем теорії і практики аналізу художнього твору, написав рецензію на книжку Юрія Балеги і надіслав до “Дзвона”, скаржився на біль у спині, запалення м’язових нервів, писав про успішність внуків. Леонід Коваленко висловив вдячність Юрію Балезі за рецензію на книжку його дружини Ніни Луквіни Калениченко і відгук кафедри, очолюваної ним, на автореферат та докторську дисертацію. Він з гордістю писав, що Ніна Калениченко стала

першою жінкою-українкою в історії України доктором наук – літературознавцем. “Я радий більше за цей факт науки, ніж за вихрещення близької мені людини”.

Ознайомившись з рецензією Юрія Балеги на книжку І. Вишневецького про літературу Закарпаття, Леонід Коваленко писав: “Я радий, що Ви залишилися на принципових позиціях, не розмінялися так, як, скажімо, Микитась. Наука й чесне життя взагалі не терпить діляцтва і всілякого гендлювання. На превеликий жаль, дехто з ужгородських (та й київських) товаришів виявилися безпринципними аж занадто”.

Чи не в кожному листі Леонід Коваленко писав про домашні побутові проблеми (ремонт квартири, купівлю меблів) про дозвілля і навчання дочки Оксани. Звучали у листах скарги на нестачу часу.

Листи друзів Юрія Балеги мають багате інформаційно-тематичне наповнення. Поряд з книжковими проблемами в них майже завжди мовиться про факти приватного життя, подаються оцінки літературного життя, нерідко порушуються морально-етичні проблеми, звучать поради.

У книгу включені листи, адресовані мені. Не знаю, чи схвалив би він мій намір опублікувати їх. Напевно, ні. Можливо, доведеться спокутувати свій гріх за їх оприлюднення не лише на цьому світі. Юрій Балега був і залишається моїм ангелом-охоронцем. У мені він знайшов близьку людину, у мене ж ближчої ніколи не було і вже не буде. У листах Юрія Балеги яскраво постає його психологічний автопортрет, його духовне і душевне життя. Вони емоційно насичені, часто сентиментальні, в них чимало демінутивів, які передають захоплення, різного роду переживання. В них звучать поради, які стосуються професійної діяльності, здоров’я, лікування тих чи інших недуг, застереження від помилок, повідомлення про самопочуття, враження від прочитаних книг. Юрій Балега звітував в листах про зроблене, ділився задумами, заохочував мене до роботи. В його листах є цікаві враження від зустрічей з письменниками, літературознавцями, а ще – вдалі портретні характеристики, довершені описи природи.

Ці листи – різні за настроєм, їх тон то спокійний, то імпульсивний, іноді самоіронічний. В них – велика вітальна енергетика, енергетика ніжності і любові. Вони наповнені суб’єктивно-особистісною інформа-

цією. Інформація про роботу завжди переплітається з описом почуттів.

Наскрізною темою епістолярію Юрія Балеги є турбота про найближчу людину. З нього виразно постають його визначальні риси характеру, зокрема, чесність, принциповість, безкомпромісність, самовідданість, пристрасність у стосунках, турботливість, прагнення до взаєморозуміння.

Нелегкі часи не озлобили Юрія Балегу. Він був безмежно вдячний за радість жити, любити і бути коханим. Його листи для мене – розрада і біль, який ніколи не мине.

Епістолярій Юрія Балеги яскраво розкриває його психопортрет як людини неординарної, світлої, сонцесайної. В листах яскраво віддзеркалюється його творча лабораторія як вченого, митця. Вони захоплюють, хвилюють, зігрівають душу. І ніколи не втратять хвилюючої енергетики доброти, віри, ніжності і любові.

Надія Ференц

Екзиль. 2018. № 1 (січень). С. 28–29.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- А**
Антонич Богдан-Ігор 383
- Б**
Бабота Любиця 79, 342
Бабота Маргарита 371
Баглай Й. 69, 71, 80, 83, 85
Бадида М. Б. 174, 178, 179, 197, 474, 475, 478-480
Бажан М. 33, 254
Балагурі Е. А. 95, 108
Балега Іван 439
Балега Ю. І. (Балега Юрій) 43, 46-48, 77, 100, 196, 225, 436, 438-441
Балла Е. Ю. 111, 134, 135, 155, 438, 450, 451, 457
Балла Ласло 440
Балога І. І. 423
Бараболя Марко (Іван Рознійчук) 15, 53, 147, 162, 186, 399, 424, 438
Баруздин Сергій 439
Барчан В. В. 3, 7, 9-12, 76, 94, 101, 103, 105, 111, 112, 115, 122, 126, 128, 129, 134, 135, 138, 151, 155, 156, 160, 163, 165-168, 170, 173, 176, 180, 183-187, 189, 190, 194, 203, 204, 206, 207, 447, 449, 450, 457, 473
Басараб Василь 440
Бахно Василь 14, 263
Бача Юрій 301, 319
Бедзір Н. П. 163, 165-168, 170, 173, 176, 180, 183-190, 194, 206, 207, 457
Белей Л. О. 101, 103, 112, 115, 122, 126, 138, 151, 156, 160, 167, 170, 176, 450, 484
Белецький Василь 439
Беляев В. А. 42
Береславський В. М. 28, 46-48
Бисага Ю. М. 59
- Бідзіля Ю. М. 109, 122, 156, 160, 163, 165, 166, 168, 173, 180, 450
Білецький Ф. М. 23
Блецкан М. І. 73, 89, 125, 434
Бобечко Володимир 295, 306
Бобонич Г. В. 116, 120, 121, 127, 130, 132, 133, 137, 158, 159
Бобонич Ольга 335
Боднар Л. 54
Божук Миколая 148, 149, 339
Бокшай Йосип 215
Болдижар М. М. 59, 90
Бонь Мар'яна 335
Борисенко В. 439
Боршош-Кум'ятський Юлій 15, 180, 187, 294, 347, 438, 440
Брянник О. В. 483
Будний В. 54
Булина Антоніна 405, 409
- В**
Вагилевич Кость 15, 135, 438
Вароді Василь (Вароді В. І.) 14, 15, 118, 119, 174, 178, 179, 241, 278, 280, 330, 332-334, 410, 440, 478
Васильєва Т. І. 116, 120, 121, 127, 130, 132, 133, 137, 139, 148, 467-470
Вегеш М. М. 74, 104, 108, 125, 164
Венжинович Н. 203, 204, 209
Вигодованець Н. І. 73, 89, 434
Виноградов А. О. 112
Висіцька Таміла 448
Віднянський С. В. 108
Вовчок Василь (Вовчок В. Ю.) 14, 15, 25, 32, 94, 123, 142, 176, 214, 221, 249, 266, 275, 331, 372, 440, 465
Волков В. В. 76
Волкова Т. 314
Волошин А. 77, 438
Воронько П. 31

Г
Габорець В. С. 63
Гаваші О. О. 140, 142, 143, 145-147, 149, 153, 154, 423
Гаврош О. Д. 197, 201
Гайвас Ярослав 324
Галас Алла 87
Галас Б. К. (Галас Борис) 60, 63, 87, 107, 115, 431, 432
Галас Кирило 115
Гиряк М. 50, 297
Гінзбург Віктор 335
Гнатюк Володимир 51, 58
Гойда Юрій 71, 393, 417
Головач Марія (Головач М. І.) 14, 15, 127, 146, 345
Голомб Л. Г. (Голомб Л. Г.) 52, 60, 73, 75, 76, 84, 87, 94, 103, 105, 107, 109, 111, 128, 129, 134, 135, 155, 180, 194, 432, 434, 435
Гон М. Я. 53
Горват Василь 438
Горват І. Г. 132, 133, 137
Горват І. М. 158, 159
Гранчак І. М. 90, 95, 99
Гребя Василь 439
Григаш Л. З. 116, 120, 121, 127, 130, 132, 133, 137, 139, 148, 158, 159, 174, 178, 179, 466-472, 475, 476, 478
Грицак М. А. 105
Гуйванюк Н. В. 107
Гуменюк Михайло 439
Гунько Н. І. 477
Гурницький Казімір 14, 15, 239, 376
Густі В. П. (Густі Василь) 14, 15, 26, 32, 140, 142, 143, 145-147, 149, 153, 154, 184, 198, 233, 243, 253, 267, 275, 286, 485

Г
Гренджа-Донський В. С. 14, 15, 47, 59, 62-64, 66, 68, 74, 81, 85, 87, 97, 105, 115, 124, 138, 316, 318, 326, 328, 359, 362, 363, 367, 368, 438, 440

Д
Данилець Н. Я. 483
Данилець Ю. 166
Данилюк Д. Д. 99, 125, 134
Данканич Володимир 439
Дацко Юрій 439
Демченко В. Г. 25, 32
Дем'ян Лука 69, 439, 440
Дзєндзелівський Й. О. 74, 168
Дзьоба В. Т. (Дзєба В.Т.) 26, 230, 233, 241, 243
Діянич Василь 440
Добош В. І. 101, 204, 255, 256, 380
Добош В. Ю. 278, 280
Добровольська О. Я. 84
Добрянський П. К. 25, 32
Довгалюк Петро 439
Довганич О. 436
Долгош Г. М. 471, 472
Долгош Іван 440
Дудаш Беата 438
Дурунда О. С. 471, 472
Духнович Олександр 46, 65, 99, 125, 433, 438
Дызынина Р. З. 42
Дьордяй В. С. 94

Е
Еллан-Блакитний В. 257
Еней М. 161

Ж
Жулинський Микола 439
Жупан Йосип 384
Жупанин Степан (Жупанин С. І.) 14, 15, 137, 271, 272, 340, 351, 354, 440

З
Заверталюк Н. І. 23
Задорожний В. Є. 59, 63, 65, 74, 85, 89, 90, 95, 99, 433
Звонар Ірина 438
Здоровега В. Й. 109
Зейкан Юлія 19, 67, 93, 98, 171, 172, 200, 201, 245, 260, 261, 275, 277,

370, 427, 442
Зимомря М. І. 60, 65, 432, 433
Зореслав (Степан Сабол) 14, 15, 72, 75, 84, 90, 104, 111, 113, 121, 126, 150, 299, 379, 385, 416, 432, 440, 479
Зуб Іван 439
Зубанич Федір 246, 440
Зюзя Галина 398

І
Іванчов Федір 321, 439
Івашко М. І. 158, 159
Ігнат Василь 14, 15, 247
Ігнатович О. 198, 485
Ільницький Микола 170, 175, 439
Ільченко Л. О. 158, 159, 174, 178, 179, 475, 476, 478
Ілюк Мирослав 439
Інов І. 284
Ірлявський Іван 15, 438

К
Калениченко Ніна 439
Каніболонька Л. С. 23
Канюка О. А. 197, 198, 474, 475, 479, 480, 485
Касьяненко О. М. 462, 463
Керекеш Юрій 14, 15, 57, 63, 110, 157, 168, 198, 305, 310, 350, 420, 440, 475
Керита Христина (Керита-Вароді Х. В.) 14-16, 119, 122, 129, 130, 136, 154, 167, 169, 185, 238, 240, 288, 392, 418, 419, 438, 440, 457, 459
Кічковський М. М. 140, 142, 143, 145-147, 149, 153, 154, 423
Клочек Г. Д. 150
Кобаль Тетяна 14, 15, 82, 96, 141, 335, 349, 375, 438
Коваленко Леонід 439
Ковальчук Г. К. 467-470
Ковач Федір 439
Когутич І. В. 197
Козак М. Ю. 128, 129, 438
Колос Іван 15

Комаринець Т. 54
Копейко В. 98
Копинець Карло 250, 440
Корнійчук В. 54
Коробко О. М. 20, 222, 223
Коротич Віталій 218
Кочерга С. О. 191
Крижанівський Степан 439
Кубик Микола 24
Кудрявська Людмила 14, 15, 17, 21, 103, 114, 116, 145, 161, 174, 178, 179, 188, 191, 194, 203, 207, 220, 230, 252, 262, 336, 338, 348, 373, 377, 414, 438, 452, 478
Кузьма О. Ю. 188, 194
Курій Г. М. 466
Кухта Василь 15, 141
Купенко Л. В. 150
Кушко Надія 335
Кушнір Б. 161

Л
Ладижець Володимир 15, 282, 394, 440
Лазоришин Ігор 438
Лендел М. А. 95
Лендєл В. І. 29
Ленін В. І. 29
Лехман Н. С. 477, 482, 483
Лизанець П. М. 76, 94, 103
Лизанчук В. В. 109
Ликович Ірися 412
Ліба М. 198
Лісовий П. М. 413
Лісун Т. В. 278, 280, 438
Ліхтей І. М. 95, 99, 166
Ліхтей Тетяна (див. також Кобаль Тетяна) 153
Логвиненко О. П. 267
Лукандій Б. 198
Люта О. Г. 144

М
Магочі П. Р. 440
Маєрчик Марія 14, 91, 360

Мазурок М. О. 75, 84, 435
Макара Сергій 205, 206
Макарович М. 443
Маланюк Євген 365
Малильо Софія 14, 15, 67, 208,
343, 353
Мальма В. М. 262
Мандрик І. О. 99
Марко Василь 150, 160, 165, 189,
333, 425, 431, 438, 439
Маркусь В. 77, 92, 100, 358, 369,
436
Маркуш В. 68
Маркуш Олександр 440
Маркуш С. Л. 41
Мартин Петро 22, 220, 231
Матіїв В. М. (Матіїв Володимир)
14, 15, 40, 120, 143, 181, 378
Матіїв Й. В. 273
Матола Микола 440
Машіка Я. 443
Медведь М. М. 482, 483
Медвідь-Пахомова С. М. 124
Мейгеш Юрій 440
Мейсарош О. С. 18
Мельник Л. О. 477, 482, 483
Миголинець О. Ф. 101, 170, 189,
190, 206, 207
Микитась Василь 439, 440
Михтонюк Марина 14, 325
Мишанич О. В. (Мишанич Олек-
са) 64, 68, 77, 197, 258, 439, 440
Мишанич Я. О. 197
Мігоров Б. Н. 53
Могила Петро 89
Мокієнко В. М. 209
Мольнар Михайло 439
Мороз Л. З. 128, 129
Мускур Осип 329
Мушинка М. 58

Н
Над'ярних Н. С. 439
Невицька І. 80

Нейметі Мар'яна 14, 34, 251
Ніршберг М. Н. 471
Новікова (Керекеш) О. 198
Номачі Мотокі 209

О
Опіярі В. І. 55, 59
Остапець Ю. 164
Остапик І. 54
Офіцинський Р. 164

П
Павленко Г. В. 89, 99
Павличко Д. 45, 381
Падяк В. І. 127, 130, 132, 133, 137,
139, 148, 158, 159
Падяк Л. О. 479, 480
Панченко Володимир 217
Панчук Н. М. 274
Пасічник І. Д. 191
Патрус-Карпатський Андрій (Пат-
рус-Карпатський А. М.) 14, 15, 43, 48,
76, 139, 140, 317, 323, 364, 406, 438,
440
Пачовський Василь 14, 107, 438
Первомайський Л. 283
Петровцій Іван 30, 235, 439
Пименова Е. В. 42
Пискач О. Д. 101, 103
Підгірянкa Марійка (Марія Оме-
лянівна Ленерт-Домбровська) 14, 15,
106, 132, 292, 298
Піпаш-Косівський Василь 440
Піщаний О. 58
Погрібний Анатолій 439
Пойда Степан (Пойда С. П.) 151, 159
Поколодний Л. Д. 42
Пономаренко Надія (Пономарен-
ко Н. С.) 14, 15, 114, 119, 157, 230,
311, 452, 454
Пономарьов Г. І. 18
Пономарьова Зінаїда 193, 374
Поп В. С. 52, 56, 60, 65, 76, 94,
103, 386, 423, 432, 433, 437, 438, 440
Попович Оксана 93

Потушняк Федір 49, 108, 166, 291,
440
Прахова А. 252
Пушкин А. С. 42

Р
Радько Микола 439
Ребрик І. М. 211, 438, 460
Ребрик Н. Й. 479
Реснт П. 108
Рішко Микола (Рішко М. І.) 14, 15,
83, 133, 303, 352, 440
Розумик Т. 87
Роман І. 444
Роман М. П. (Роман Михайло)
205, 206, 209, 296, 438, 439, 454
Романченко Іван 439
Росул В. В. 63
Рот А. М. 18
Руденко Микола 102
Рудловчак Олена 134, 202, 210,
344, 390
Рудницька Ася 14
Русин О. 92, 102, 110, 117, 118
Рушак М. Ю. 462, 463, 467-470
Ряшко Михайло 14, 177, 290

С
Сабадош І. В. 103, 126, 138, 151,
155, 167, 168, 170, 176, 185, 187, 189,
190, 194, 206, 207, 450, 457
Сабол С. (див. Зореслав)
Сабол Я. 124
Сагарда В. В. 55, 65, 433
Салай-Пак М. 131
Сенько І. М. 74, 76, 84, 94, 103,
112, 122, 126, 134, 138, 151, 156, 160,
163, 165, 166
Серебрянов А. Н. 42
Сивокінь Григорій 439
Сидоряк Микола 439
Симоненко В. 35, 268
Симчич Микола 440
Сірак Йолана 93
Сковорода Г. С. 73, 434

Скрипка Василь 14, 15, 86, 355, 356
Скунць П. М. (Скунць Петро) 15,
25, 61, 117, 173, 236, 311, 322, 407,
422, 440, 445
Смільгіна Н. І. 472
Смочко Л. О. 144
Сорока Софія (Сорока С. С.) 14,
88, 158, 182
Сосюра Володимир 39
Статєєва В. І. 75, 89, 435
Стефаник В. С. 60, 432
Стефанович Олекса 389
Стець Нестор 439
Сулима Микола 156
Суран Т. І. 94, 103
Суховірська Тетяна 335
Сюсько М. І. 65, 76, 94, 101, 103,
105, 111, 115, 125, 135, 433

Т
Таран О. І. 150
Тарасюк В. Ю. 481
Теліга Олена 357
Теслевич Микола 439
Тесличко Л. Г. 76, 94, 128, 129
Тиводар М. П. 108
Тилянська Маруся 440
Тичина П. Г. 56, 309
Товтин Володимир 440
Токар Г. С. 18
Токар М. 164
Токарев А. Н. 42
Токарева Л. Й. 29
Томашевська Ольга 403
Томчаній М. 18, 415, 440
Травень Михайло 458
Трещак М. І. 144
Тронь К. Л. 18
Трубілова О. М. 439
Турянця В. В. 55, 74
Турянця (Копейко) В. І. 201

У
Українка Леся 52, 60
Уральський Леонид 212

Ф
 Федака П. М. 62, 69, 71, 74, 80, 83,
 85
 Федака С. 480
 Фединець Ч. 164
 Фединишинець Володимир 220,
 440
 Федорів Роман 213
 Федорка Мирослава 408
 Фізер Іван 201, 307
 Філак І. Я. 84
 Франко І. Я. 87
 Фролова К. П. 23

Х
 Хаван О. В. 483
 Химинець Юліан 439
 Хланта І. В. 464-466
 Ходанич П. М. 140, 142, 143, 145-
 147, 149, 153, 154, 440
 Хомяк І. М. 191
 Худанич В. І. 29, 77, 81, 92, 100,
 102, 110, 361, 436

Ц
 Цибульський Павло 38, 281, 315,
 386, 437
 Цуняк О. З. 483

Ч
 Чагін О. І. 439
 Чендей Іван 144, 155, 173, 421, 440
 Черничко М. 456

Чижмар О. М. 9-12, 438, 459
 Чопей І. 220
 Чорній М. І. 483
 Чуйко Тетяна 14, 93
 Чумак В. Г. 101, 103, 438
 Чутка Є. 446
 Чучка П. П. 29, 63, 64, 68, 76, 77,
 94, 101, 103, 124, 436

Ш
 Шаркань Василь 411
 Шевченко Т. Г. 41, 138, 183, 391, 402
 Шевченко Ю. 444
 Шип Юрій 192, 195, 199, 426, 428-
 430, 438
 Шкробинець Юрій 333, 438, 439
 Шмайда О. В. 485
 Штилиха Йосип 366
 Шульга Ілля 216
 Шульгач В. П. 124
 Шульжук К. Ф. 53
 Шумицька Г. В. 183, 184, 186, 188,
 203, 204, 209
 Шутова Ірина 300

Ю
 Юсип Ю. 64
 Ющенко Олекса 439

Я
 Янцо Мирослава 438
 Яцканин Іван 455

ПОКАЖЧИК ОСНОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

авт. – автор
автореф. дис. – автореферат дисертації
акад. – академія
б. в. – без видавництва
берез. – березень
бібліогр. – бібліографія
бібліогр. покажч. – бібліографічний покажчик
біогр. – біографічний
б-ка – бібліотека
верес. – вересень
вид. – видання
вид-во – видавництво
вип. – випуск
випр. – виправлений
від. – відділ
від-ня – відділення
відп. за вип. – відповідальний за випуск
груд. – грудень
держ. – державний
довід. – довідник
доп. – доповідь
допов. – доповнений
дослідж. – дослідження
д-р – доктор
доц. – доцент
жовт. – жовтень
закарпат. – закарпатський
зб. – збірник
ЗОУНБ – Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека
іл. – ілюстрація
ін. – інші
ін-т – інститут
іст.- історичний
канд. – кандидат

каф. – кафедра
кв. – квартал
квіт. – квітень
ком. – комітет
кн. – книга
кор. – кореспондент
конф. – конференція
лип. – липень
листоп. – листопад
літ. – література
лют. – лютий
міжвід. – міжвідомчий
міжнар. – міжнародний
М-во – міністерство
навч. – навчальний
наук. – науковий
нац. – національний
обл. – обласний, область
об-ня – об'єднання
орг. – організація
отв. за вип. – ответственный за выпуск
оформл. – оформлення
пед. – педагогічний
передм. – передмова
підряд. – підрядковий
повідомл. – повідомлення
поз. – позиція
портр. – портрет
посіб. – посібник
пр. – праці
практ. – практичний
прим. – примітка
присвяч. – присвячений
проф. – професор
рад. – радянський
регіон. – регіональний
ред. – редактор

редкол. – редколегія
рек. – рекомендаційний
респ. – республіканський
рец. – рецензія
річн. – річник
рос. – російський
секр. – секретар
сер. – серія
серп. – серпень
січ. – січень
слов. – словник
словац. – словацький
ст. – стаття, століття
т-во – товариство
трав. – травень
УжНУ – Ужгородський національний університет
уклад. – укладач
укр. – український
ун-т – університет
упоряд. – упорядник, упорядкування
упр. – управління
ф-т – факультет
філол. – філологічний
худож. – художник
ч. – частина
черв. – червень
шк. – шкільний
old. (угор.) – oldal (сторінка)

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

Бюлетень прес-служби УжНУ. Ужгород.
Вісті Ужгородщини. Ужгород.
Дніпро. Київ.
Друг читача. Київ.
Дукля. Пряшів (Словачина).
Екзиль : науково-мистецький часопис. Ужгород.
Жовтень. Львів.
Журналіст Закарпаття. Ужгород.
Закарпатська правда. Ужгород.
Карпатська Україна. Ужгород.
Карпатська Україна. Красне поле. Ужгород.
Карпатський голос. Ужгород.
Карпатський край. Ужгород.
Карпатський світ. Історико-краєзнавчий, літературно-мистецький часопис. Ужгород.
Краянка: незалежний часопис. Ужгород.
Ленінська правда. Хуст Закарпатської обл.
Літературна Україна. Київ.
Молодь Закарпаття. Ужгород.
Молодь Закарпаття-реформа. Ужгород.
Новини Закарпаття. Ужгород.
Орбіта-логос. Ужгород.
Освіта Закарпаття. Ужгород.
Погляд. Ужгород.
Радянська освіта. Київ.
Радянський студент. Ужгород.
РІО. Ужгород.
Романі Яг. Ужгород.
Світогляд. Ужгород.
Слово вчителя. Ужгород.
Слово і час. Київ.
Срібна Земля. Ужгород.
Срібна Земля-фест. Ужгород.
Трибуна. Ужгород.
Ужгород. Ужгород.
Ужгородський університет. Ужгород.
Фест. Ужгород.

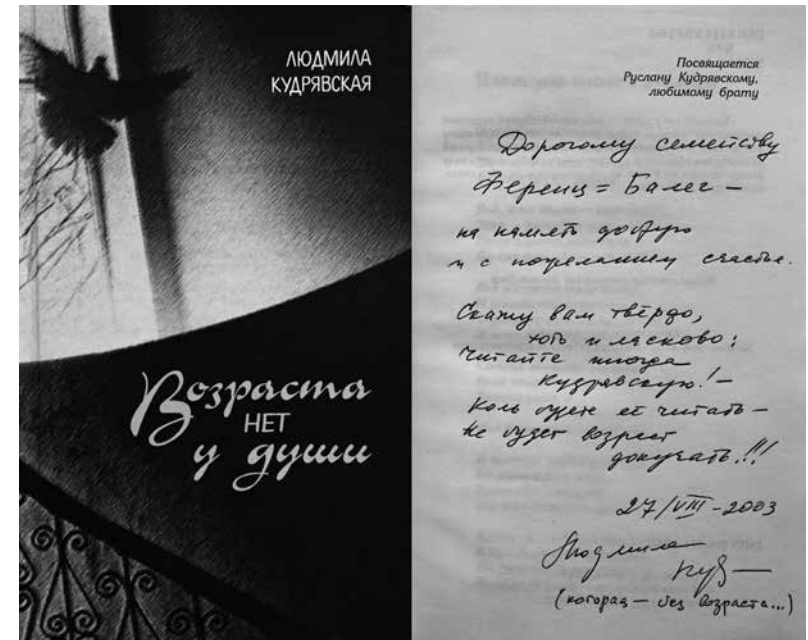
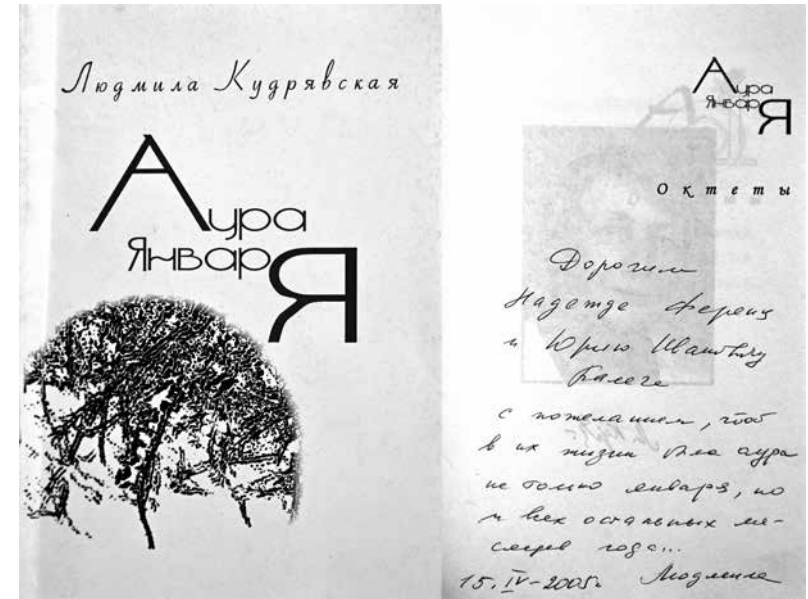
КНИЖКИ З АВТОГРАФАМИ

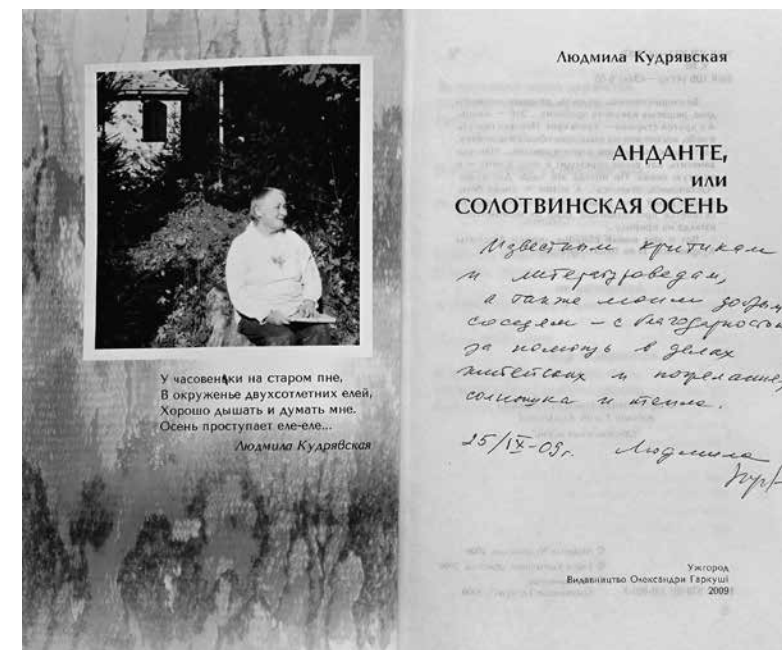
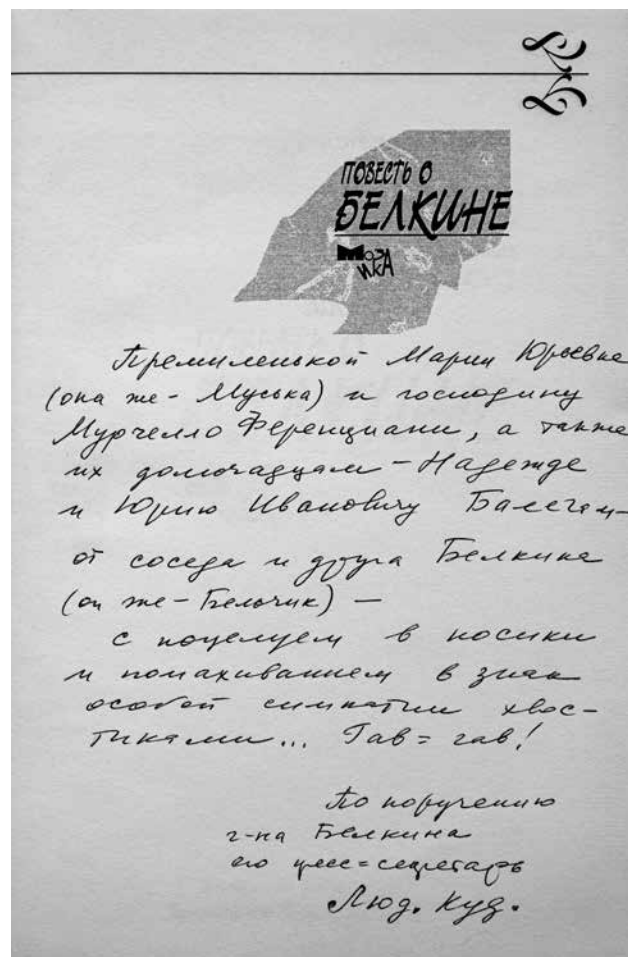
Домашня бібліотека Надії Ференц включає значну частину книг, отриману від друзів, колег, знайомих, серед яких багато відомих постатей – науковців, закарпатських письменників, громадських діячів. На сторінках цих книг містяться автографи або інскрипти (від пізньолат. *inscribo* – подарунковий напис на книзі) – свідчення про безумовний авторитет Н.С. Ференц в середовищі наукової спільноти та в колі літераторів, майстрів художнього слова. Серед дарувальників багато колег Надії Ференц (Лідія Голомб, Валентина Барчан, Евеліна Балла, Олександра Ігнатович, Оксана Тиховська та ін.). Літературознавчі розвідки Надії Ференц про творчість сучасних закарпатських письменників зазвичай завершуються книжковими подарунками, тож значну частину книг з інскриптами становить творчий доробок закарпатських письменників (Петро Скунець, Софія Малильо, Юрій Керекеш, Дмитро Кешеля, Василь Кухта, Христина Керита, Людмила Кудрявська, Юрій Шип та ін.).

У дарчих написах проглядає характер відносин між автором і критиком, їхні творчі, дружні стосунки – серйозні і схвильовані, вдячні, шанобливі, інколи жартівливі та іронічні.

Кожна нова книжка має велике значення в літературному розвою краю, тож Надія Ференц робила добру справу, даючи їй справедливу оцінку, рекламуючи її і сприяючи активному поступу в життя.

У біобібліографічному виданні розміщуємо частину книг із дарчими написами із власної бібліотеки Н. Ференц.

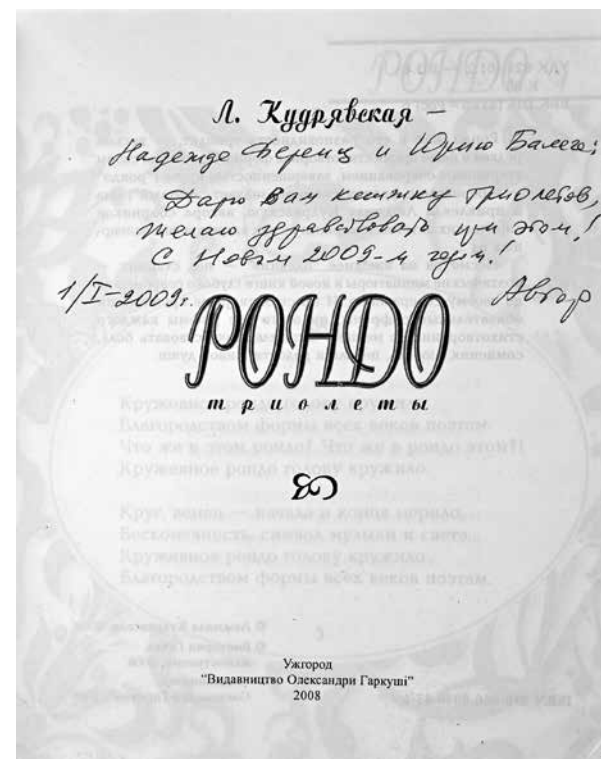
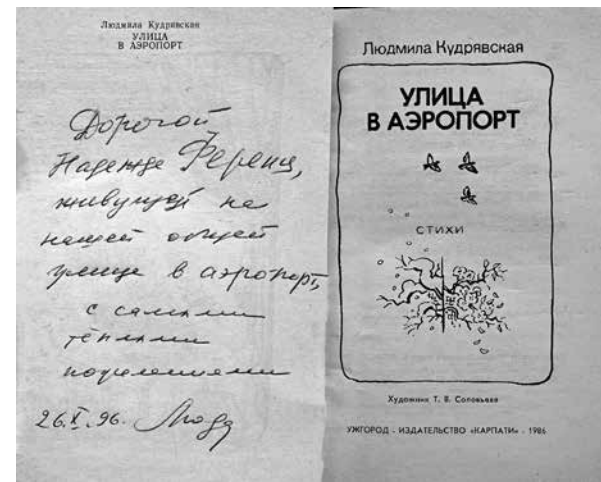

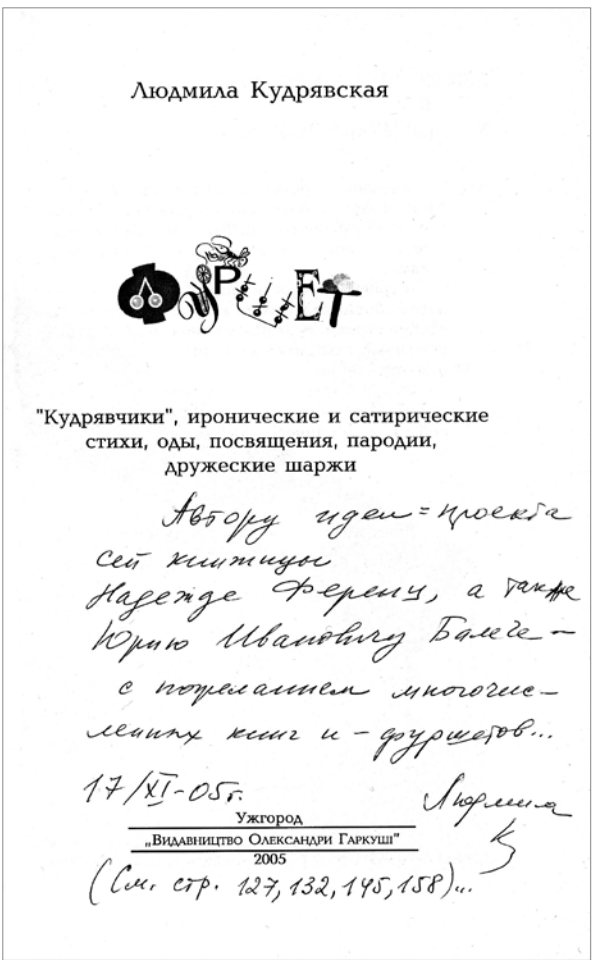
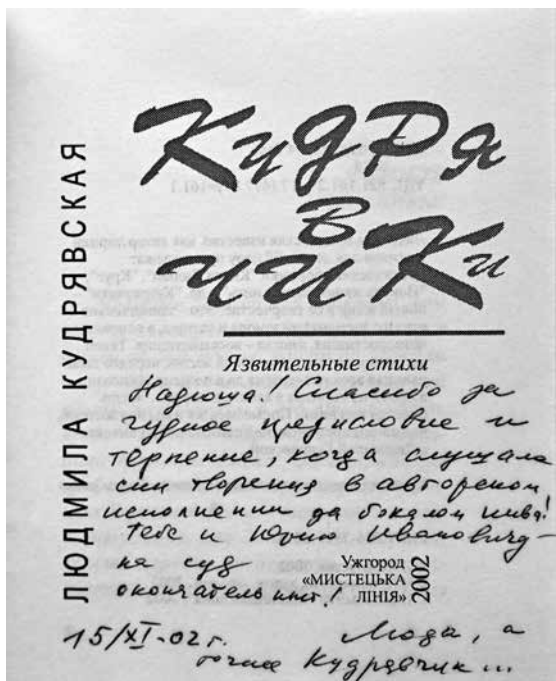
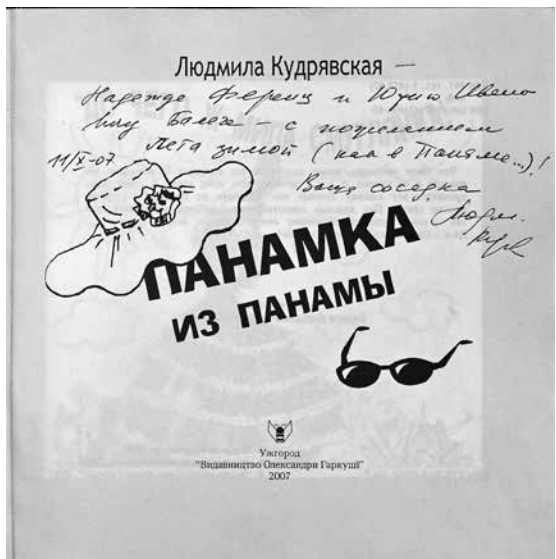

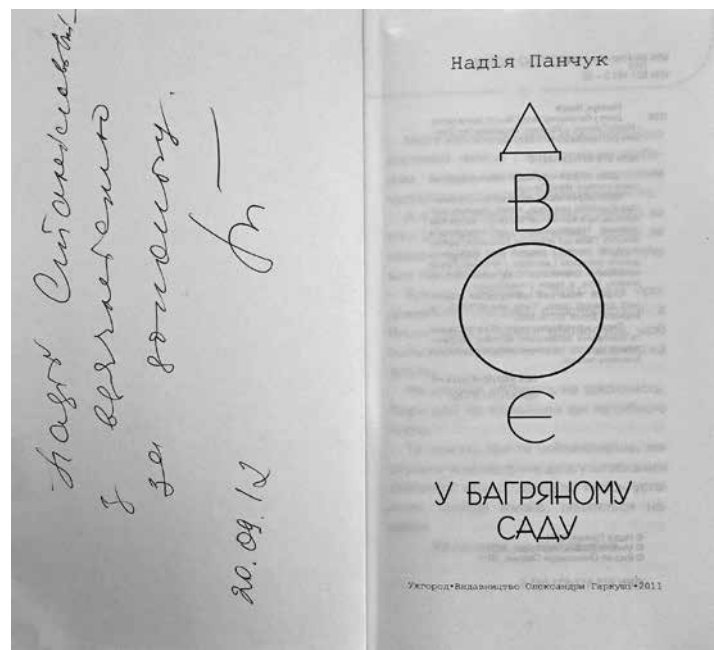
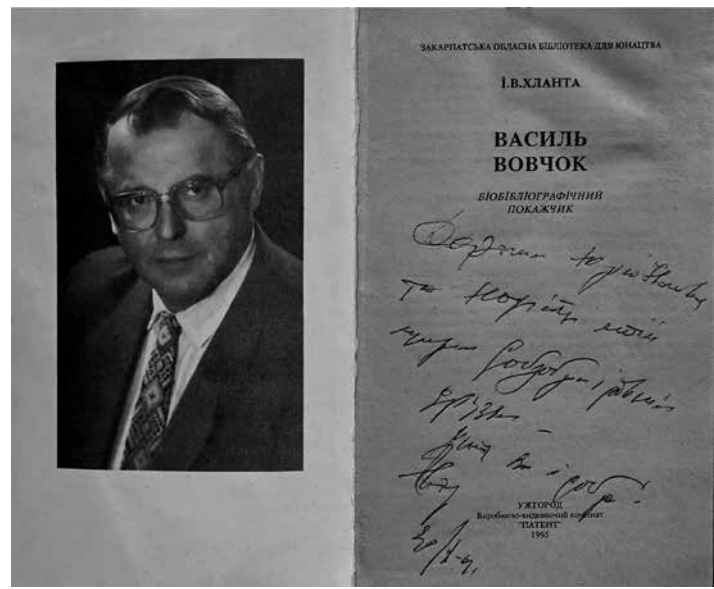
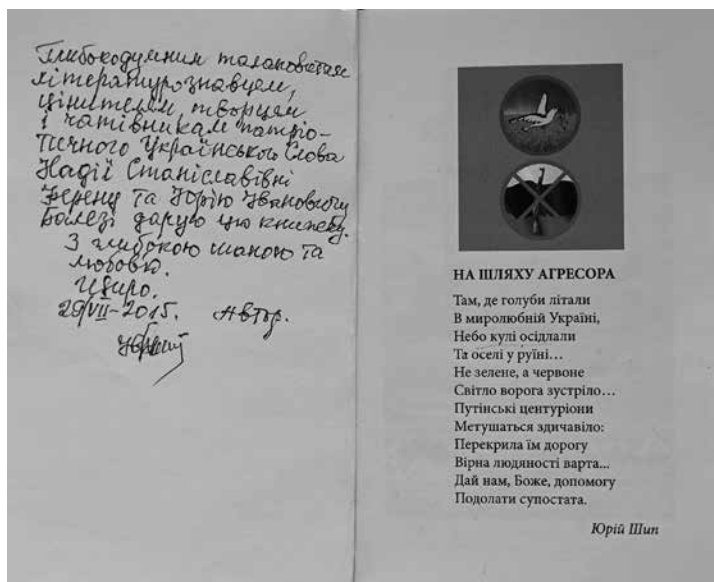
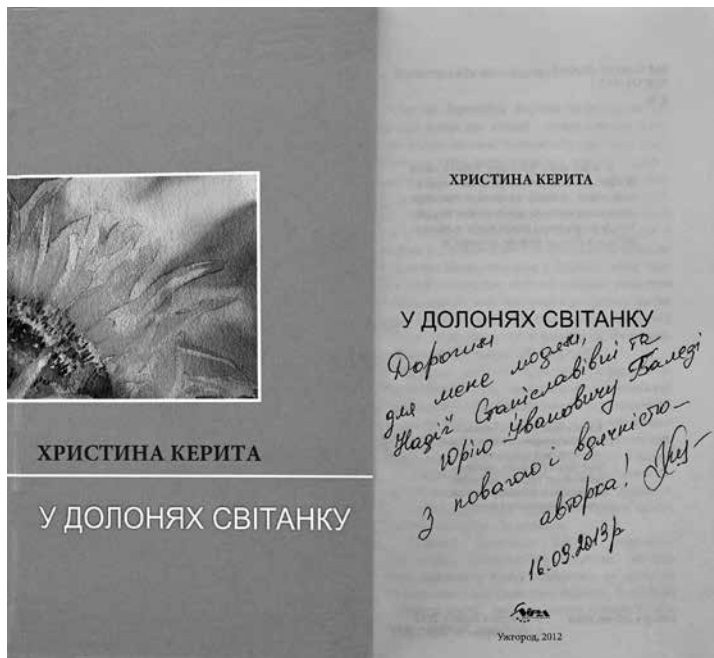
Надежда!
 Пусть у тебя будут
 только сладкие глотки,
 но никак не горькие и
 соленые.
 Спасибо тебе за всё.
 2 марта Люда
 2017г. Людмила Кудрявская

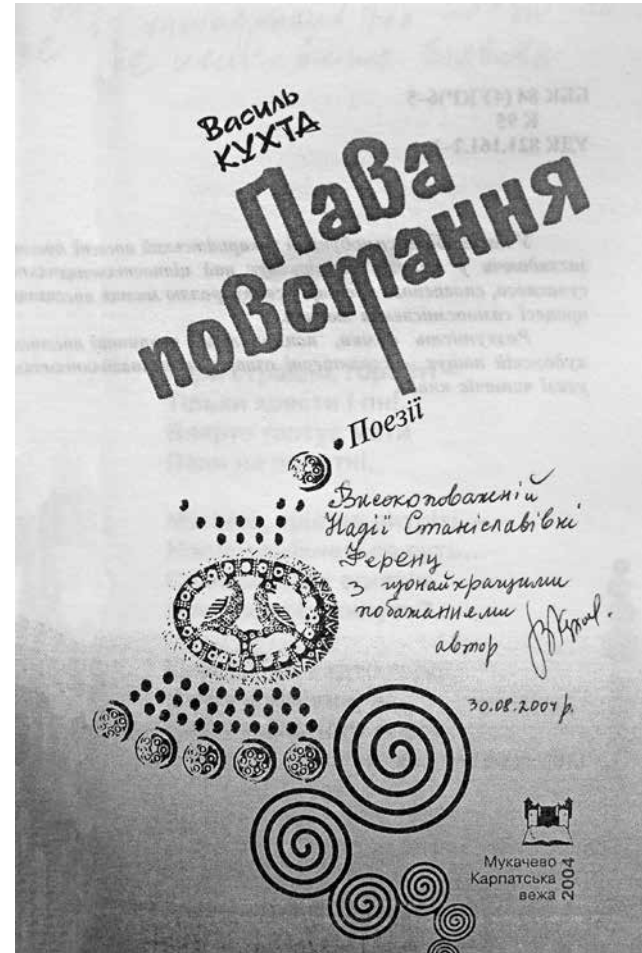
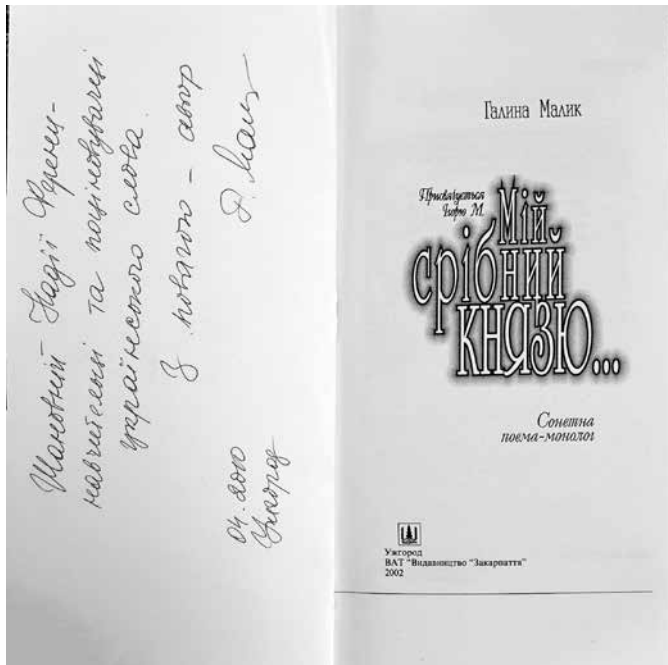
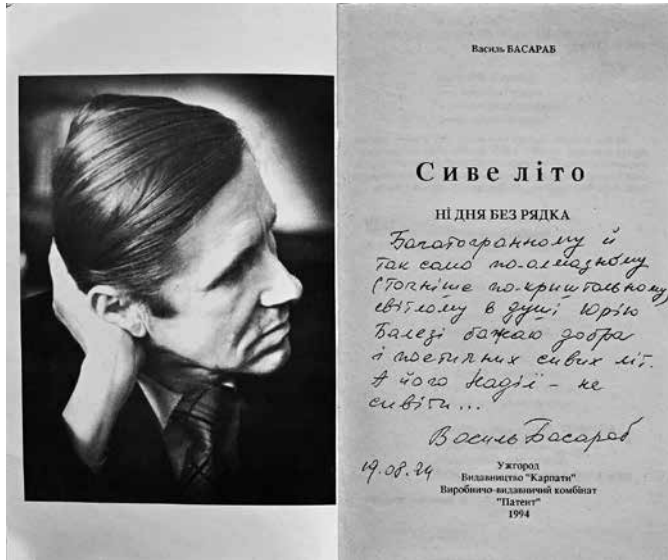
**СОЛЁНЫЙ
 ГЛОТОК**
 / октеты /

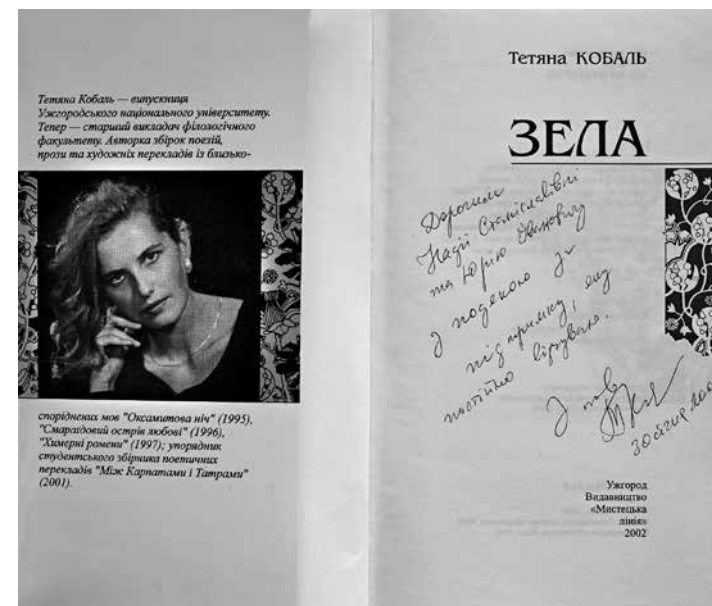
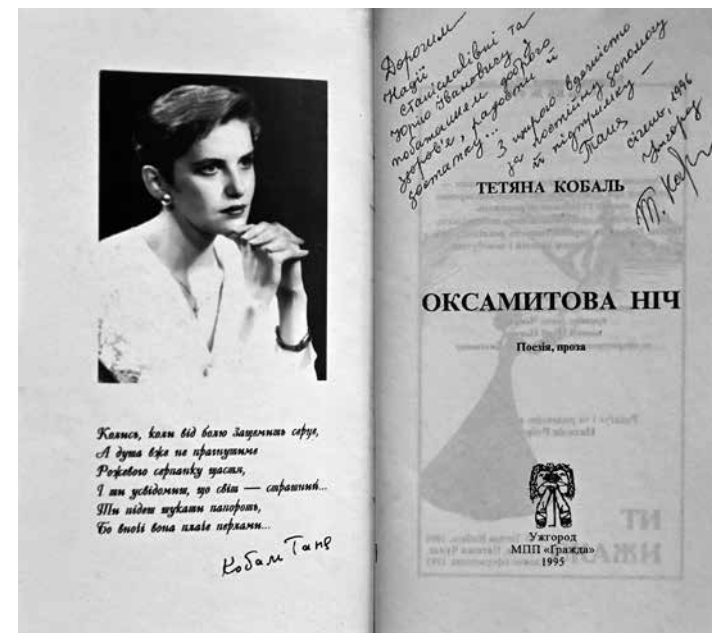
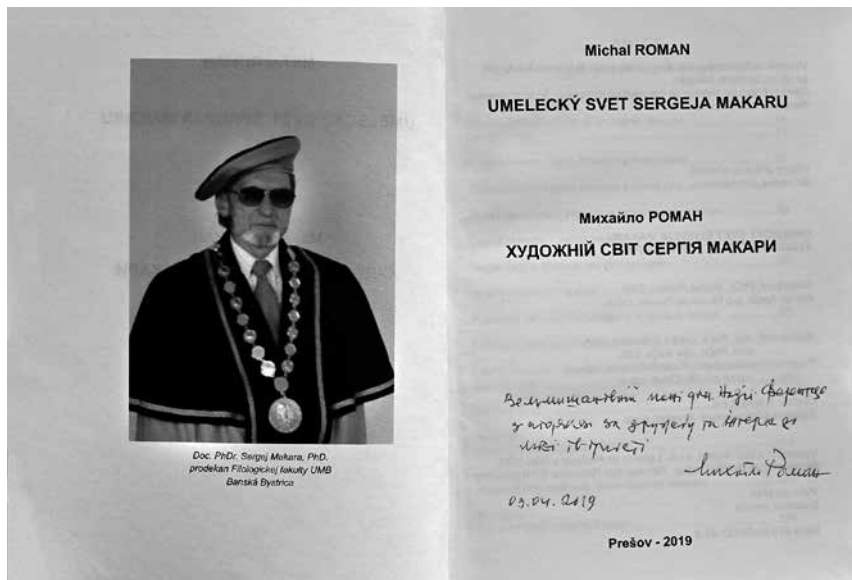
Ужгород
 Видавництво Олександри Гаркуші
 2017

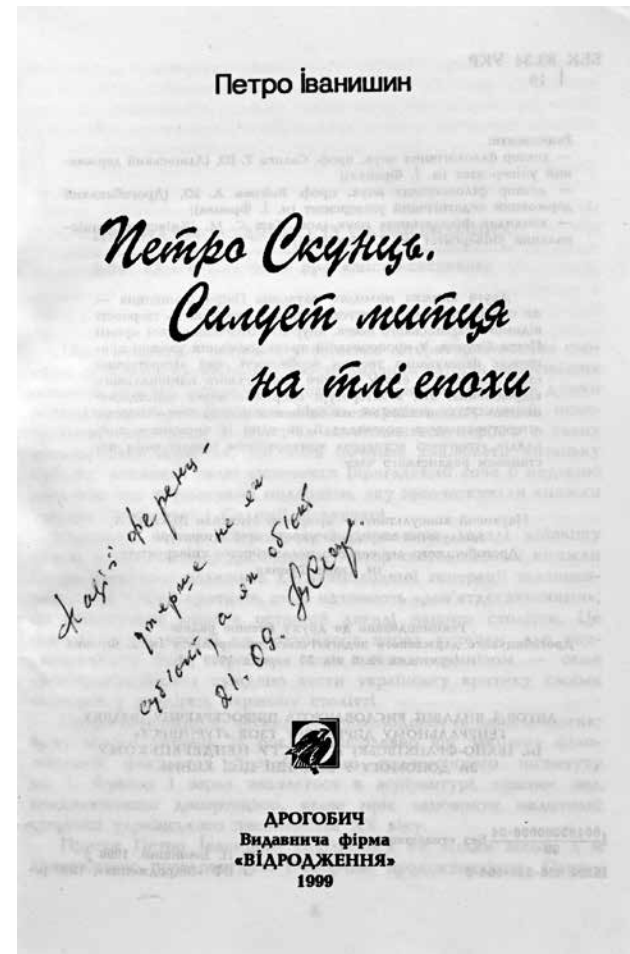
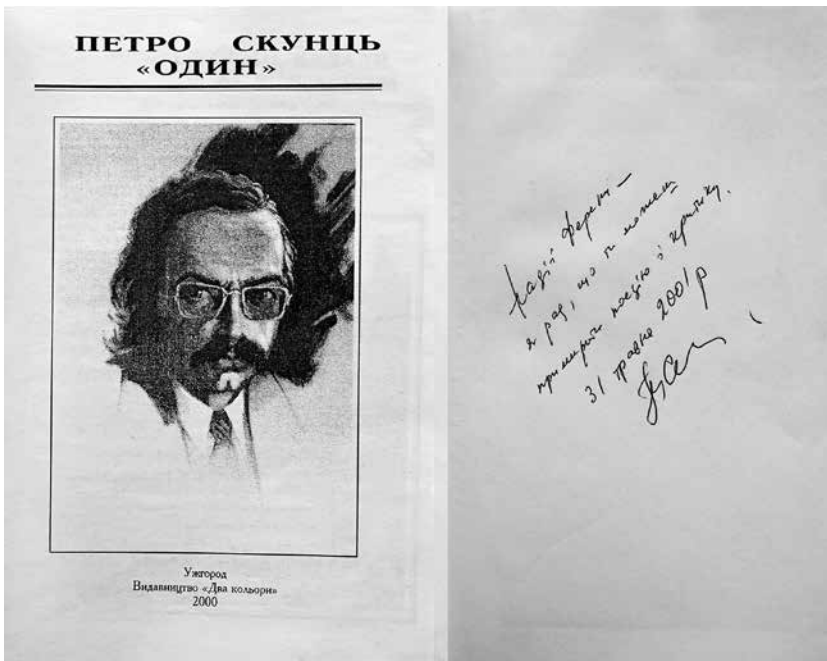

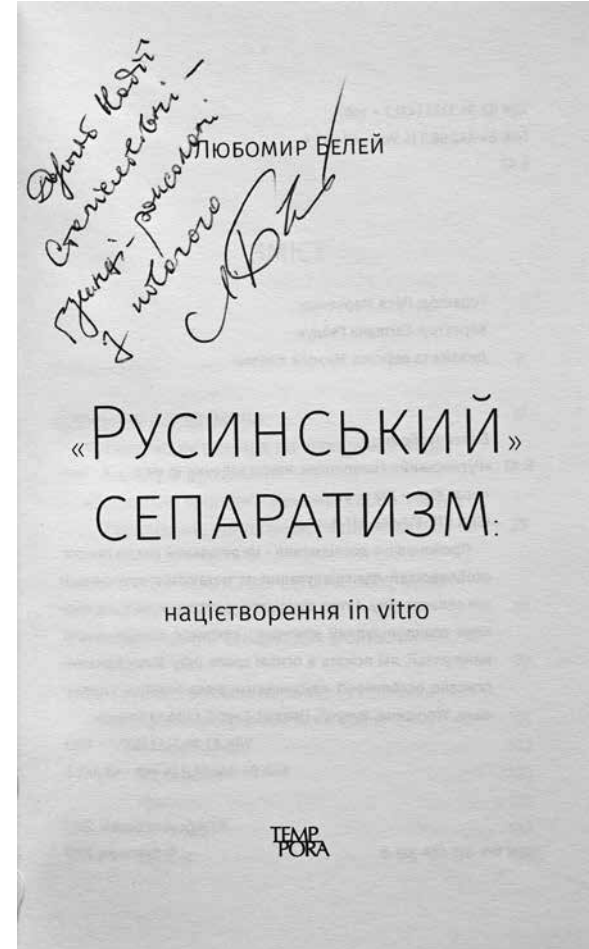

Тірекрайні історію,
дементу у жну
Надія Ференц
щастя, радості, любові!
вз Бога та людей ...
27.05.2014р. Софія

СОФІЯ СОРОКА

СВОЮ ДОЛЮ НЕ ЗРАДЖУ НІКОЛИ

Ужгород 2014

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Оксана
ТИХОВСЬКА

Українська народна чарівна казка:

психоаналітичний аспект

Монографія

*Великим шевцями Надії Степанівни
та Юрко Жаловичу з коханнями
щастя, здоров'я, наукових здобутків.*

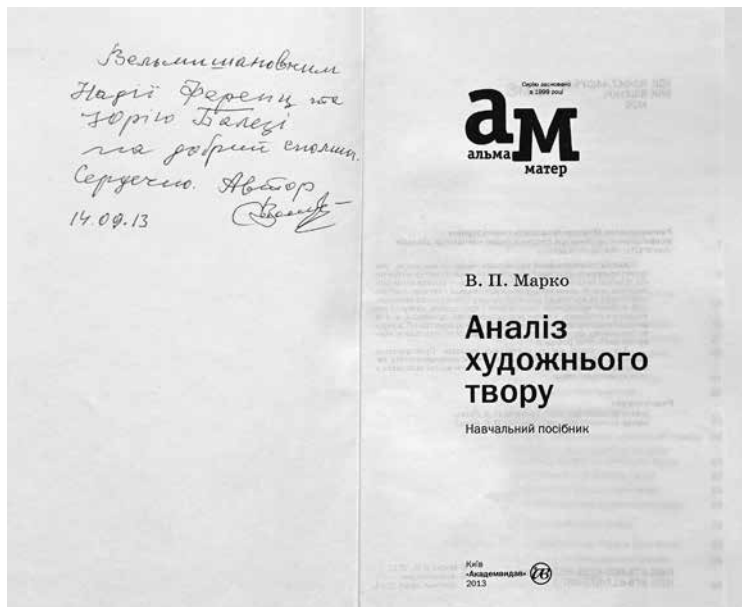
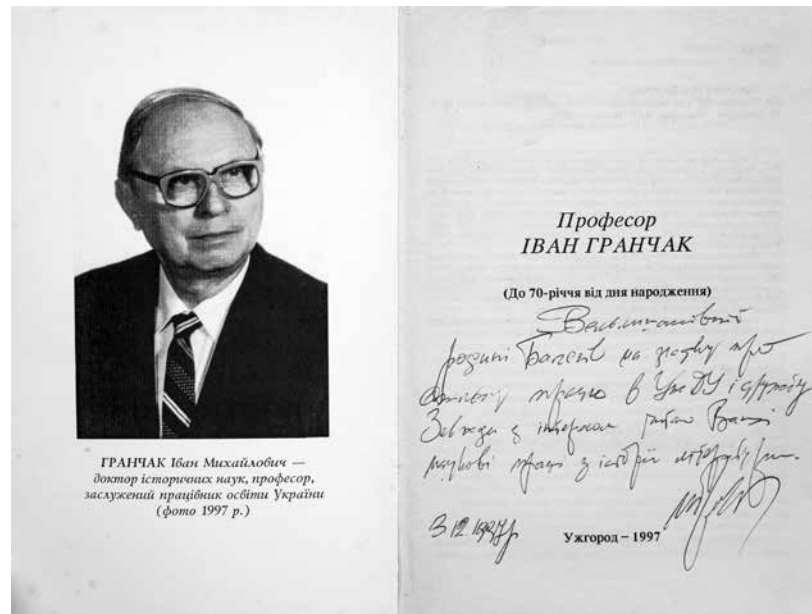
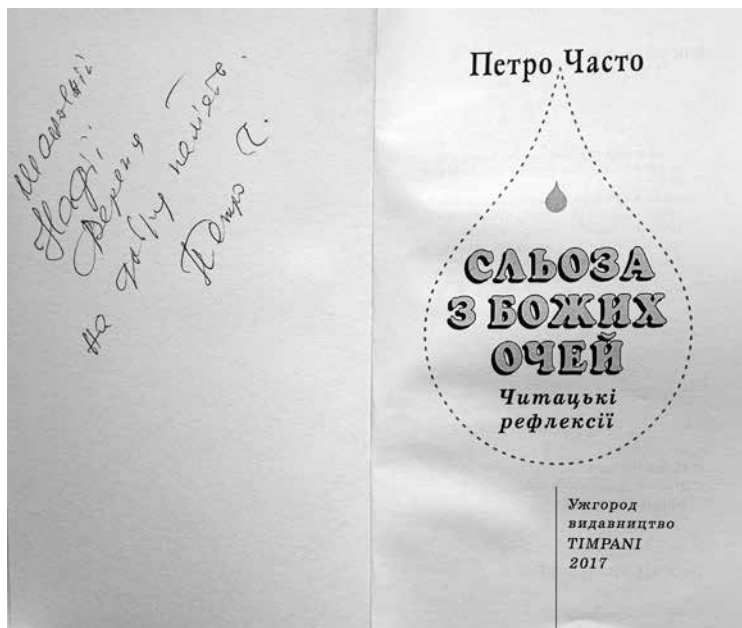
Оксана Тиховська

Олександра Ігнатівич

Літературні портрети

*Мамоніній
Наді Степанівни
з родини коханців
16. 11. 2013р. О. Тиховська*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Валентина Барчан

ТВОРЧІСТЬ ТЕОДОСІЯ ОСЬМАЧКИ
В КОНТЕКСТІ СТИЛЬОВИХ
ТА ФІЛОСОФСЬКИХ ВИМІРІВ
XX СТОЛІТТЯ

Монографія

*Мамочко
Юрій Іванович та
З. Вулицько
теоретико-філософські
творчість допра та
А. Вулицько*

Ужгород
Видавництво "TIMPANI"
2008

Евеліна Балла

Поетика лірики
ВАСИЛЯ ПАЧОВСЬКОГО

*Дорожи Юрію Івановичу
та Надії Станіславівні
з вдячністю за підтримку,
улюблених і талановитих
учнівських мистців Евал
10.04.08. Евал*

*Варіант з перекладом
Людмили Кудявської
на українську мову
Людмила Кудявська*

ОТ АВТОРА

При первой встрече Ужгород ошеломил зеленью, цветами, круглыми фруктами и солнцем, которое щедро лилось на дома, деревья, людей. Город утопал в солнце, купался в нём, переливался всеми цветами радуги. Красота его казалась выходяще яркой, неправдоподобной. А когда наступила ночь, и луна залила Уж и набережные желтовато-серебристым светом, в котором, как в далеком обшарпанном строении кинолента, город погрузился в поэзию — он излучал её, он пылал ею! «Да этот город создан для поэзии!» — изумилась я тогда. Это город поэтов и художников! И не ошиблась. Закарпатье — край талантливых людей, поэтический край. Особенно красиво Закарпатье осенью: боже мой, какие только краски не сияют в его окрестях! Тогда горы светятся подобно радужному ожерелью, а Ужгород, уставший от летнего зноя, тихо входит в сердце неповторимой красотой отдалённых садов и парков.

Не потому ли так любят осенние мотивы закарпатские поэты? Не потому ли они стали ведущими в творчестве поэтессы Людмилы Кудявской, выросшей на поэтической земле Закарпатья? Именно закарпатская осень подтолкнула её к пронзительному поэтическому припадку.

*И — словесными птицами в стелющийся лес,
И в осеннем вихре прилетаю.
И в излучающем сердце стелюся лесу —
Свое лесное прощанье с летом.*

Кривавому літературо
знавцю закарпатської
Світлиці знає кандидат
філософських наук, доценту
Тернопільського національ-
ного університету Ігорю
Станіславівні Жареню та
її світлому молодіжнику,
прагматичну та романтичну,
на психічний план дорі
Філозовичу Валеро з пова-
жанням здоров'я, щастя,
радіості в доробі, щоденній
і радості усеїм, вірності
і незалежній від світої
і безхмарній зорічці
та милої мислі.

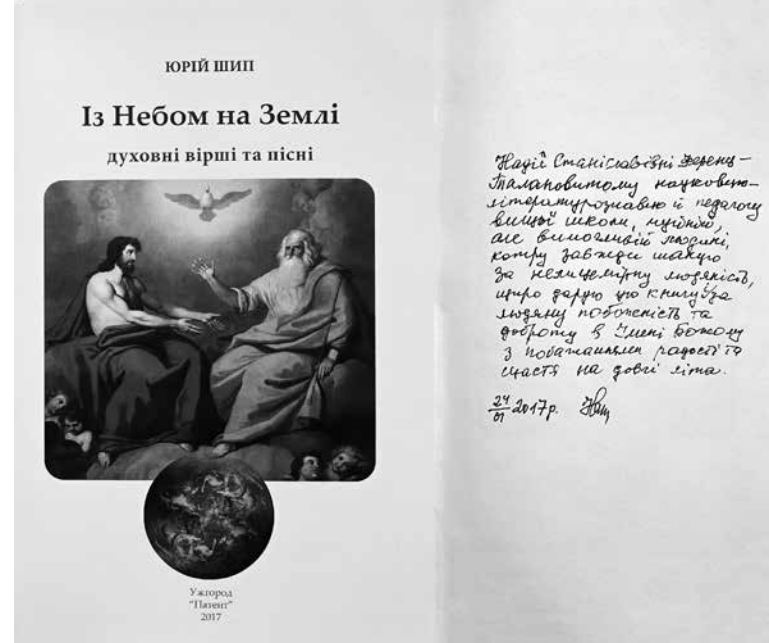
З величезною приємністю
подробніше мова про що
співають.

Ігорю
Жареню
10.09.2012 р. Шуп

*Модер дорослим
і бажавшим модер
панні казді сороку,
панчу юрето багачі, —
що в негоді чудотно
весело хитавали
а від часу в доробу
здоров'я кунували.*

*Ігорю, — Товтин
В. Товтин
10.06.2012 р.
Ужгород.*

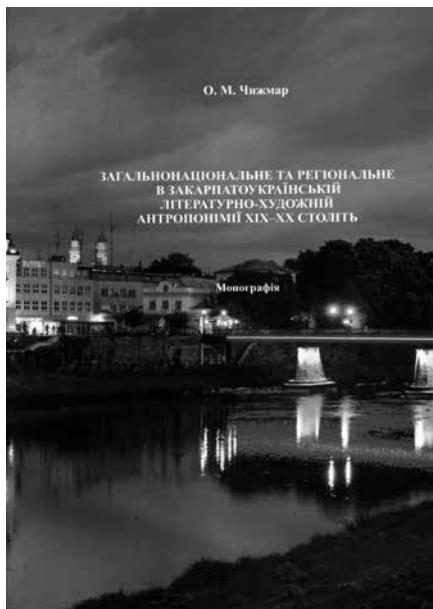
ЮРІЙ ШУП

Із Небом на Землі
духовні вірші та пісні

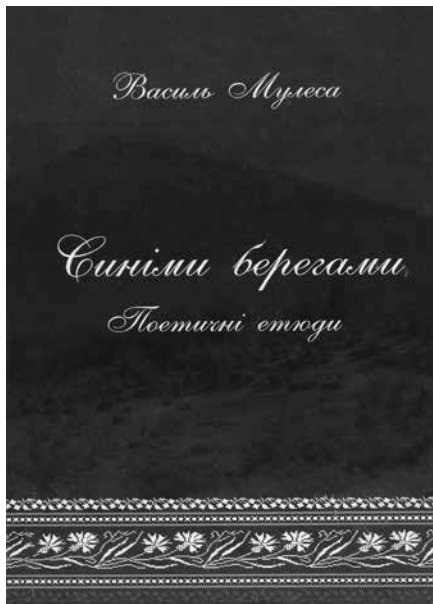
Ігорю Станіславівні Жареню —
Талановитому кандидату-
літературознавцю і педагогу
випускнику школи, мійкої,
але вищої школи, мійкої,
якому завжди шакучо
за кельцелітну молодість,
щиро дякую що книгу з
людською повомістю та
доброту в імені Божому
з повчаннями розповідо
щастя на добіє літа.

24
09
2017 р. Шуп

Ужгород
"Півень"
2017

Дорогий Владіє Фореску-
 талановитому літературознавцю,
 критику, доброзичливій людині-
 на добру згадку та зі щирими
 побажаннями здоров'я, нових
 здобутків на науковій мві.
 Добра Вам бажаю і удачі
 Надати поезії мисати
 Говорили ~~книга~~ видавати
 Віри, Надії, Божої Співдари.
 З глибокою повагою і
 вдячністю за праці та
 матеріальну підтримку -
 авторка.
 24.09.2018

Василь Мулеса
 Синіми берегами
 Поетичні етюди
 Ужгород
 "Патент"
 2011

**Василь
 Густі**
 Вибране

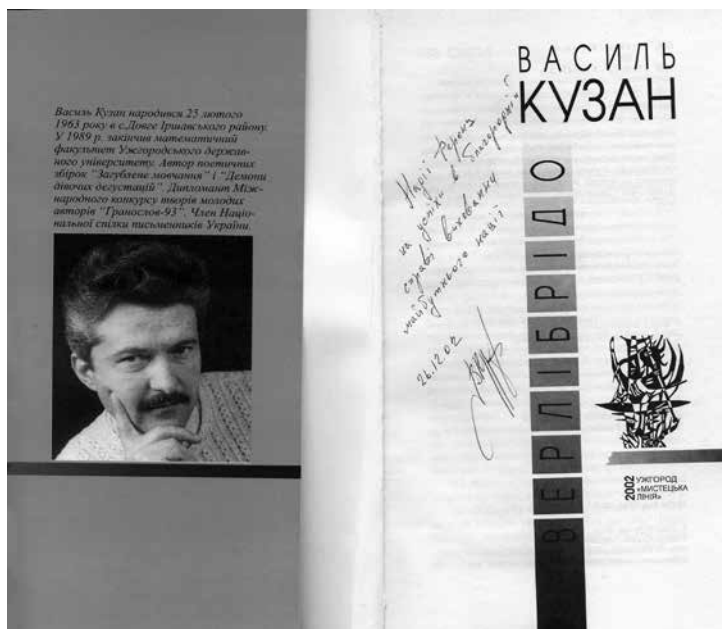
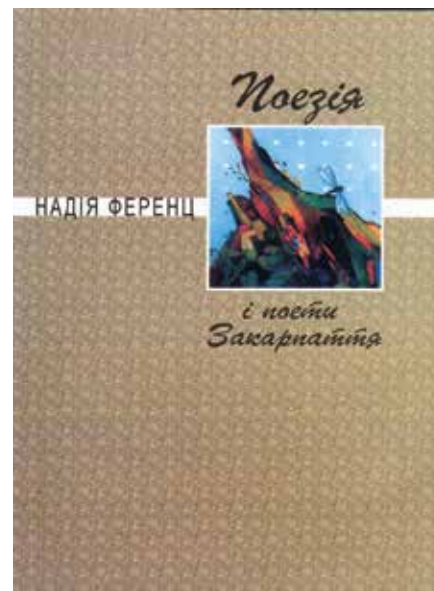
•

Поезія
 Драматургія
 Мініатюри
 Вірші для
 дітей
 Гумор
 і сатира

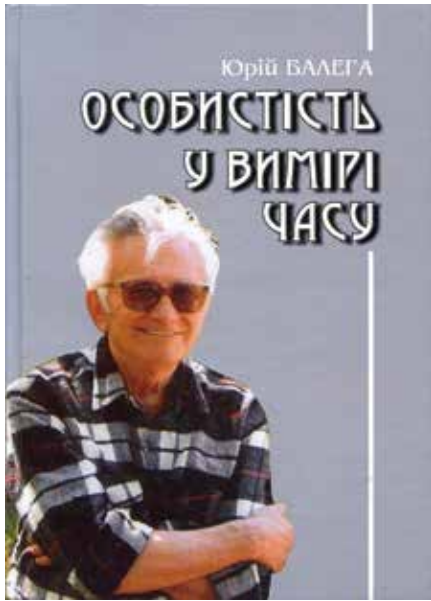
•

Михайлів Катрі Сімаксевичівні -
 від мого серця, вдячності
 за кожне слово,
 Ужгород м. р. 2021
 Володаро В. Густі

ОБКЛАДИНКИ ОКРЕМИХ ВИДАЊ НАДІЇ ФЕРЕНЦ

ФОТОАРХІВ

1964.

1972.

На педагогічній практиці в Ужгородській СШ № 1. 1967.

Завершення навчання в університеті. 1969. П'ята зліва – Н. Ференц.

Жовтневі свята. 1975. А. М. Ігнат, М. В. Орос, В. О. Прухницька, М. Ю. Небесник, Н. С. Ференц, О. М. Рот.

1975.

1979.

Бердянськ. 1978.

Із собачкою Найдою. 1989.

1995.

Колектив кафедри. Середина 1990-х рр. Перший ряд: Н. Вигодованець, Л. Голомб, М. Козак, Л. Тесличко, М. Бочко, Н. Ференц, В. Поп; другий ряд: О. Чижмар, Т. Голембовська, О. Ігнатович, Ю. Балєга, В. Чумак, С. Пойда.

Ю. Балєга, Н. Ференц, О. Чижмар. Реєстрація дипломних робіт. Кінець 1990-х рр.

Учасники Міжнародної наукової конференції “Карпатська Україна і Августин Волошин”. 1995.

Ювілей Юрія Балєги. 1998. Сидять: Н. Ференц, Л. Голомб, Х. Керита, Л. Кудрявська; стоять: М. Бочко, П. Чучка, М. Козак, Ю. Балєга, О. Ігнатович, Ю. Керекеш, І. Пальок.

Кафедра української літератури. 2000. Сидять: Н. І. Вигодванець, В. С. Поп, Н. С. Ференц, Ю. І Балєга, М. Г Бочко; стоять: О. Ю. Мушка (Кузьма), О. М. Чижмар, М. А. Яремкович, М. Ю. Козак, В. В. Барчан, Л. Г. Голомб, Л. Г. Тесличко, Е. Ю. Балла, О. М. Тиховська.

Із письменниками Володимиром Фединишинцем та Людмилою Кудрявською. 2000-ні рр.

На зустрічі з українським письменником Румунії Михайлом Трайстою.
На передньому плані: Н. Ференц та М. Трайста.

Учасники міжнародної наукової конференції “Українська література
в загальноєвропейському контексті”. 2001.

Надія Ференц, Іван Ребрик, Оксана Кішко. 2000-ні рр.

На ювілеї письменниці Л. Б. Кудрявської в Закарпатській обласній
науковій бібліотеці. 2003. В. Густі, Н. Ференц, Л. Кудрявська, Ю. Балага.

На кафедрі з колегами Оксаною Тиховською та Евеліною Баллою. 2005.

Колектив кафедри. 2005, 1 вересня. Зліва направо: М. Яремкович, Л. Голлоб, О. Тиховська, Ю. Балега, С. Пойда, Н. Ференц, М. Козак, О. Кузьма, В. Барчан, О. Чижмар, Е. Балла.

В яблуневому саду з Юрієм Балегою. 2005.

Учасники Всеукраїнської наукової конференції “Творчість Івана Чендея в загальноукраїнському літературному контексті”. 2007.

Із колегою Оксаною Тиховською. 2010.

Подружжя. 2012.

Учасники Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 90-річчю Івана Чендея та 70-річчю Петра Скунця: О. Баган, Н. Ференц, Т. Щербина, М. Жулинський, О. Хававчак, В. Барчан. 2012. Невицьке.

Закриття Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 90-річчю Івана Чендея та 70-річчю Петра Скунця. Викладачі кафедри та студенти з академіками Миколою Мушинкою та Миколою Жулинським. 2012.

Колектив кафедри. 2013.

Колеги та друзі вітають ювілярку Наталію Вигодованець. 2014.

Колектив кафедри української літератури. 2015. О. Ю. Кузьма, Н. С. Ференц, О. М. Тиховська, О. С. Ігнатович, О. А. Хававчик, В. В. Барчан, О. А. Кордонець, М. Ю. Козак, Е. Ю. Балла, В. І. Шетеля, В. С. Шапурко.

На науковій конференції. 2015.

Профорієнтаційна робота в одній із шкіл м. Тячів. Зліва направо: О. А. Кордонець, Н. С. Ференц, В. І. Шетеля, В. В. Барчан, Г. І. Рекіта-Пазуханич, Г. Шумицька, О. М. Тиховська, А. І. Вегеш, О. Ю. Кузьма, М. В. Кондор, Н. М. Леню. 2017.

Наукові читання у читальній залі бібліотеки УжНУ. Перший ряд: М. І. Козик, Е. Ю. Балла, Н. С. Ференц, М. Ю. Козак. 2017.

Мукачево. 2021.

Невицький замок. 2021.

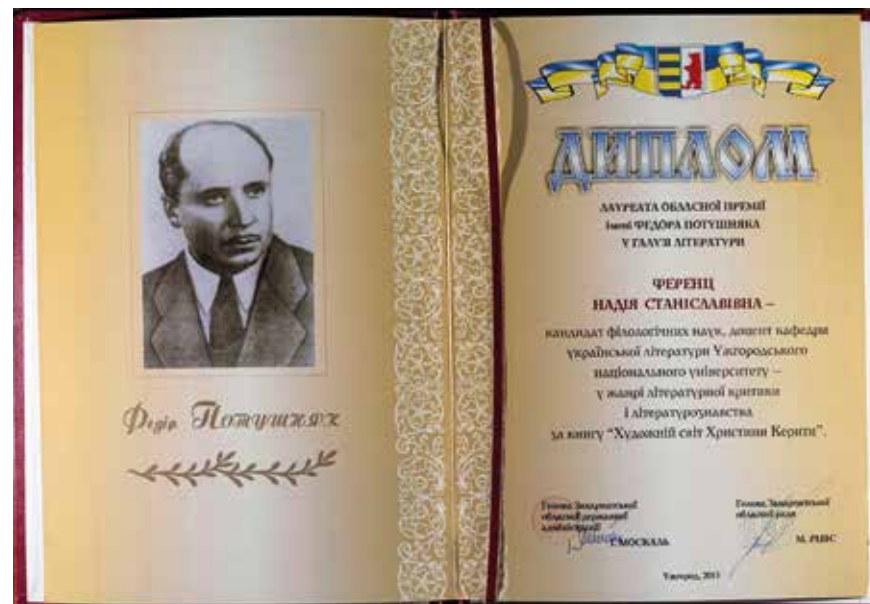
“Сент-Міклош”. Чинадієво. 2021.

Деренівська Купіль. 2021

В інформаційно-бібліографічному відділі Наукової бібліотеки УжНУ. 2021.

Колектив кафедри української літератури. 2021. Зліва направо: О. Чижмар, Н. Ференц, О. Ігнатівич, О. Тиховська, О. Кордонєць, О. Кузьма, В. Барчан, М. Вотьканич, В. Шетеля, Е. Балла, О. Хававчак.

З М І С Т

Надія Ференц як літературознавець і критик. <i>Ольга Чижмар</i>	5	Іменний покажчик	107
Від укладачів	10	Покажчик основних скорочень	113
Основні дати життя та творчої діяльності Надії Ференц	12	Покажчик періодичних видань	115
I. Окремі видання	14	Книжки з автографами	116
1. Підручники. Навчальні та навчально-методичні посібники	14	Обкладинки окремих видань Надії Ференц	147
2. Наукові видання. Монографії. Збірники літературно-критичних статей ...	18	Фотоархів	151
II. Літературознавчі статті, передмови, рецензії у наукових збірниках, матеріалах конференцій, тезах доповідей, наукових та літературно-художніх періодичних виданнях	21		
III. Публікації в пресі, газетах Ужгородського університету. Інтерв'ю	50		
IV. Надія Ференц як укладач, упорядник, редактор, член редколегії	70		
V. Література про життя та творчість Надії Ференц	74		
VI. Бібліографічні та довідкові матеріали	77		
VII. Життя у служінні науці, освіті та літературі: окремі матеріали до біографії та творчості Н. С. Ференц	81		
“Дегустатор вірша, парламентар між автором і поетом”: молода поезія нашого часу: здобутки, проблеми (<i>Юлія Зейкан</i>)	81		
Поезія Закарпаття очима Надії Ференц (<i>Михайло Роман</i>)	86		
Стиль життя Надії Ференц, надиктований їй долею (<i>Михайло Травень</i>)	91		
Постаті і силуети (<i>Валентина Барчан</i>)	93		
Надії Ференц – до прекрасного ювілею мудрості і зрілості (<i>Евеліна Балла</i>)	98		
Напиши, зігрій мою душу... (<i>Надія Ференц</i>)	103		

Науково-інформаційне видання

У ЦАРИНІ ХУДОЖНЬОГО СЛОВА

Біобібліографічний покажчик праць

Надії Ференц

Редактор *Л. Мельник*

Художньо-технічна редакція *О. Гаркуша*

Дизайн обкладинки *О. Гаркуша*

Комп'ютерна верстка *О. Гаркуша*

Комп'ютерний набір *О. Чижмар*

Підписано до друку 18.10.2021

Формат 60x84/16. Папір офс.

Гарнітура Times New Roman. Друк офс.

Умов. друк. арк. 10,0. Замовлення № 34-21.

Видавництво Олександри Гаркуші

м. Ужгород, вул. Погорелова, 4

тел.: +380501486502,

e-mail: alexxgarkusha@gmail.com

www.alexgarkusha.com.ua

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,

виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

серія 3т № 23 від 06.09.2005 р.

У 11 У царині художнього слова [Текст] : біобібліографічний покажчик праць Надії Ференц / уклад. : О. М. Чижмар, О. В. Бряник, О. В. Хаван ; передм. О. М. Чижмар ; відп. за вип. М. М. Медведь ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Ужгор. нац. ун-т”, Філол. ф-т, Каф. укр. філол., Наук. б-ка. – Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2021. – 172 с. : іл.

ISBN 978-617-531-247-6

Біобібліографічний покажчик присвячено життю та творчій діяльності Надії Станіславівни Ференц, кандидата філологічних наук, доцента кафедри української літератури Ужгородського національного університету, критика і літературознавця. У працях Надії Ференц аналізується багатогранний доробок письменників краю – від фундаторів української літератури на Закарпатті до творчості сучасних майстрів художнього слова.

Видання розраховане на широке коло читачів – науковців, літературознавців, краєзнавців, викладачів, студентів, учителів, усіх, кого цікавить літературний процес в Україні та на Закарпатті.

УДК 016 : 821.161.2.09+82.0